

SENTEZ

12-13

YENİ KADIN

8

Kapitalizm Tüm Canlılar İçin Bir Sağlık Sorunudur

İnsanlık yeni bir tehditle karşı karşıya. Bir virüs salgınından bahsediliyor. Üstelik bu virüsün son derece "demokratik" olduğu iddia ediliyor. Demokratiklikten kasıt elbette "zengin-yoksul ayrımı tanımamak" olarak açıklanıyor.

Erkeklige Korona Örtüsüne Karşı Kadın Dayanışması Acil İhtiyaç

Pandemi sona erdiğinde kadınların katledilmesi, şiddet görmesi, üretim yerlerinden uzaklaştırılarak, özgürce yaşama mücadelesinin engellenmesi "normal" karşılanacak ve erkek devletin varlığını güçlendirecek şekilde inşa edilecek.

özgür gelecek

pêşeroja azad

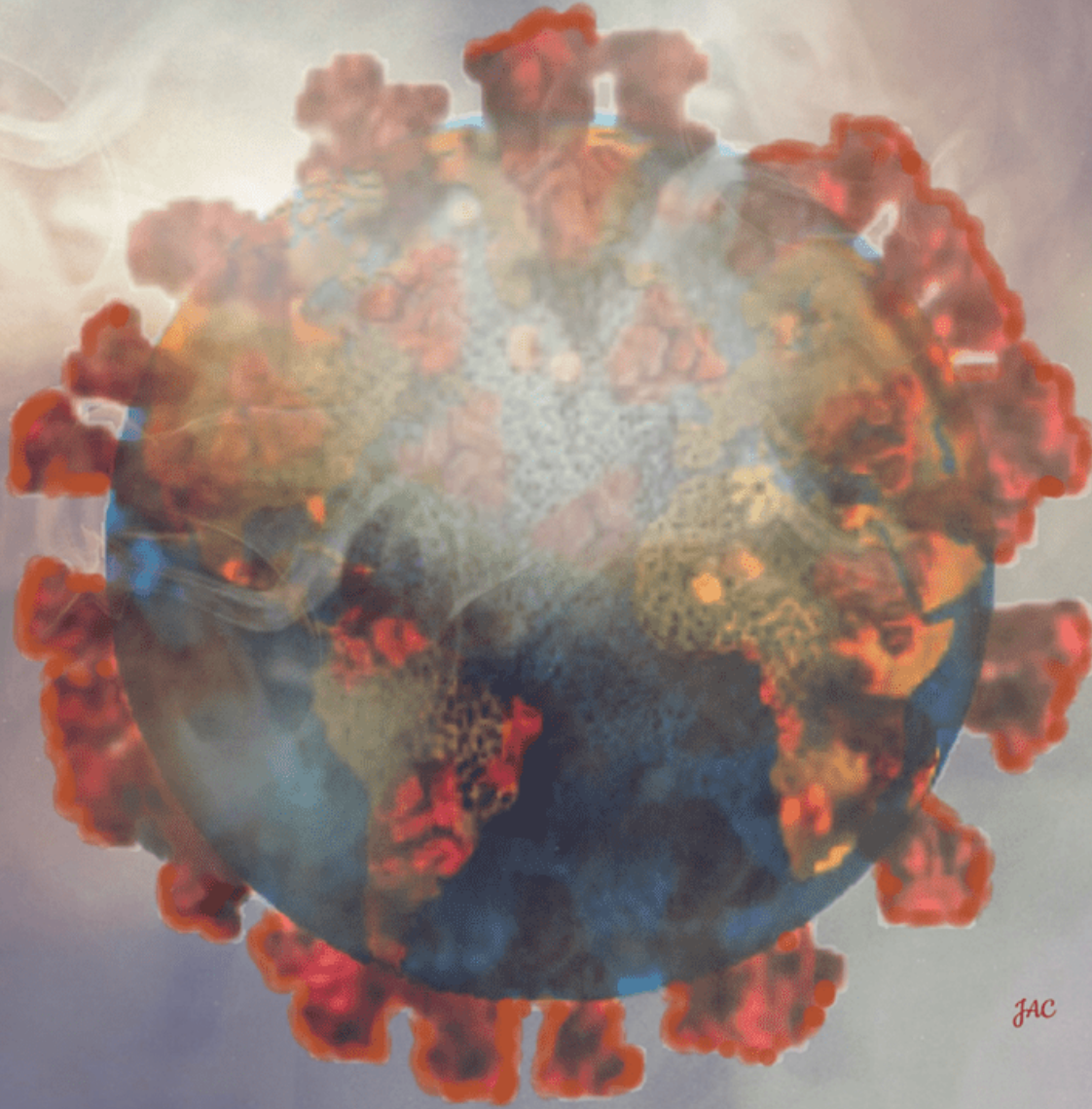
Gerçekler Devrimcidir 7 - 20 Nisan 2020

15 Günlük Devrimci Gazete | Sayı 209

www.ozgurgelecek18.net

Ücretsiz Dijital Baskı

KAPİTALİZM PANDEMİSİNE KARŞI

DAYANIŞMAYLA GÜÇLÜYÜZ!

Çizim | Joyce Campbell

EMEK

5

#Evdekal'an ve Kalamayan Emekçiler

Çeşitli işkollarında evde ya da işyerinde çalışan kadın emekçilerle koronavirüs döneminde çalışmak zorunda olmanın riskleri, artan işyükü ile birlikte karşılaştıkları zorlukları ve bu döneme dair öne çıkan talep ve önerilerini içeren bir söyleşi gerçekleştirdik.

Covid-19 | SÖYLEŞİ 17

Helin Bölek Ölümsüzleşti!

Direniş türkülerini özgürce söylemek ve haksız yargılamanın son bulması için açlık grevinde olan Grup Yorum üyesi Helin Bölek, direnişin 288. gününde ölümsüzleşti.

Yapılan tüm saldırılara karşın, Helin'in cenazesi Feriköy Mezarlığı'nda defnedildi.

Gökkuşağı ile Derdi Olmak ya da Faşizmin Gündeliğe Sızdırılması

Yine Akit, yine Akit... Kadınlara ve LGBTİ+'lara düşmanlığı bitmek bilmeyen Yeni Akit Mart ayı boyunca yaptığı haberlerle, sağolsun(!), kadınları ve LGBTİ+'ları gündeminden düşürmedi. Kaos GL editörlerinin de dediği gibi adeta bir "cinsiyetçi, transfobik, homofobik nefret söylemi üretme, yayma ve teşvik organı" kendisi malum. Bunların her biriyle ilgilenemeyeceğimiz kuşkusuz ama özellikle bir tanesi "şokomelli"! O habere bakmakta fayda var, keza bu haberi sadece "düşmanlık" ile açıklamak yeterli değil.

Koronavirüs salgını nedeniyle dünyanın dört bir yanında halk, salgına karşı önlem kapsamında kaldığı evinde bazen eğlenmek bazen tepkisini dile getirmek bazen de birbiri ile dayanışmak için çeşitli etkinlikler üretiyor. Bunlardan biri de çocuklar için olan gökkuşağı çizme ve bunu pencerelere asarak evde kalan çocuklara yalnız olmadıklarını hissettirme etkinliği... Türkiye'de bu etkinliğin sahipliğini İstanbul Modern Müzesi yaptı ve müze, Sarkis'in "Gökkuşak" eserinden ilhamla çocukları gökkuşağı çizmeye, yapılanları da kendileriyle paylaşmaya davet etti.

Eğer "pek de yaratıcı değil ama güzel" diyorsanız, yanılıyorsunuz ya da Yeni Akit okumuyorsunuz demektir. Keza okusaydınız "büyük resmi" görecektiniz muhakkak! Yeni Akit, hemen gördü o "büyük resmi" ve "Cinsiyetsiz bir toplum oluşturmaya ve Müslüman-Türk aile yapısını bozmaya and içen LGBTİ+'li sapkınlar bu kez kirli kampanyalarına çocukları alet etti" diyerek haber yaptı.

Yeni Akit, çocuğun yanında değil karşısında!

Bu haberinde "Bazı öğretmenlerin de ders ve ev ödevi altında çocukların zihinlerini bulandırdığını da ortaya çıkararak" (28 Mart) Yeni Akit'in ardından çeşitli anaokullarından velilere, kimi milli eğitim müdürlerinin

talimatıyla okul müdürlerinden öğretmenlere mesajlar yollandı. Veli ve öğretmenlerden bu "büyük resmi görmeleri" ve bu çalışmaya katılmamaları istendi. Haber yapması ve dilinden kadın ile LGBTİ+'ları düşürmemesinden çok bu toplumu bu yönlü yapılandırma işlevi üstlenmesi dikkat çekici olmaktadır. Gökkuşağı ve tek boynuz unicorn sembolleri ile çocukların zihinlerine LGBTİ+'lığın kodlandığı iddiası bu yönüyle faşizmin gündeliğe sızdırılması ve toplumun çocukluktan itibaren karanlığa adapte edilmesi, iddianın tersine homofobinin-transfobinin beyinlere kodlanması anlamına geliyor.

Yeni Akit'in bu yaklaşımı, katil ve tecavüzcü sürüsü DAİŞ'in karanlık bayraklarının ve karanlık dünyasının gündelik yaşama sinmiş halidir. Yeni Akit'in çocuklar için hayalini kurduğu yaşam; DAİŞ'in elinden kurtulan Ezidi bir çocuğun "Kürtçe yasaktı, sadece Arapça konuşabiliyorduk. IŞİD'den öncesinden bahsetmek de yasaktı. Bazen fısıldayarak konuşuyorduk" diyerek anlattığı yaşamdır. Akit'in çocuklardan uzak tutmak istediği ve düşman kesildiği gökkuşağı ise, DAİŞ'in elinden kurtulduğu an "Beni o renkli bayrakların olduğu yere götürün" diye anlattığı bayrakların renkliliğidir.

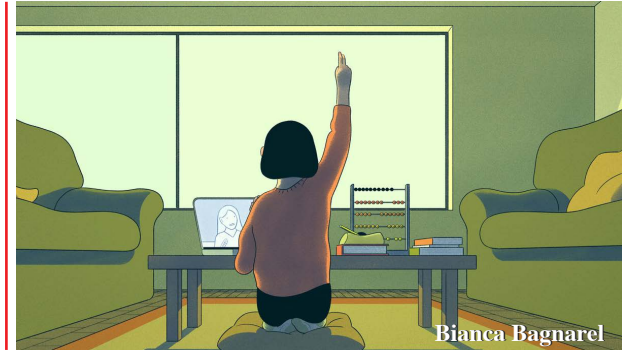
Diğer yandan çocuklar için korkulması gereken başlıca suçlar (istismar, yok sayılma, yaşama, eğitim, kendilerine dair kararlar alabilme hakkı vb.) söz konusu olduğunda Yeni Akit'in nerede olduğuna bakınca, gündelik faşizmi bu denli örme isteğinin de nereden kaynaklandığını görebiliyoruz. Öldürülen ve cinsel saldırıya uğrayan kadın, LGBTİ+, çocuk karşısında erkeğin, sömürülen işçi karşısında patronun, ezilen Kürt-Ermeni-Süryani-Alevi vd. halk kesimleri karşısında devletin sonuna kadar yanında olmayı görev bilen Yeni Akit'in bu "çocuk duyarlılığı" oldukça iğrenç bir ikiyüzlülüktür başkaca bir şey değildir.

Gündelik hayatın tüm damarlarına sızmaya çalışan bu paçavra en yerinde yanıtı yine LGBTİ+'lar veriyor. "Çocukların gökkuşağı resimleriyle derdi olanlara hatırlatıyoruz: Gökkuşağının altında herkese yer var! Özlemimizi duyduğumuz adil, eşit, özgür dünya çocukların ellerinden yükselecek."*

* Kadıköy Kent Konseyi LGBTİ+ Meclisi açıklamasından

Pandemi Gölgesinde Uzaktan Eğitim

İnternetin olanaklarından oldukça iyi faydalanabileceğimiz düşünülürse; öğrencilerin, işin doğrudan parçaları olabileceği bir sistem kurmak mümkün

Bianca Bagnarel

Pandeminin yayılmasıyla birlikte, okullarda verilen eğitimin uzaktan eğitime dönüşmesi gecikmiş fakat yerinde bir karar oldu. Ne var ki, bu konuyla ilgili tecrübesi olmayan MEB hızlıca bir sistem kurmaya ve çekimleri yapmaya başladı. Sonuç nasıl mı? Bu süreci birkaç başlık altında değerlendirebiliriz.

Eğitim içeriği ve yolu

İçeriğin, dolayısıyla müfredatın; devletin yeni eğitim felsefesi olan "yapılandırmacı yaklaşım" için uygun olmadığını zaten biliyoruz. Öğrencinin merkezde, öğretmenin sınıfın bir parçası ve rehberlik eden pozisyonda olduğu bir stil ne örgün ne de uzaktan eğitim için söz konusu değil maalesef. TV üzerinden planlanan eğitim ise tam da öğretmenin merkezde olduğu, öğrencinin sadece dinleyen nesnelere dönüştüğü bir sistem olacaktır.

İnternetin olanaklarından oldukça iyi faydalanabileceğimiz düşünülürse; öğrencilerin, işin doğrudan parçaları olabileceği bir sistem kurmak mümkün. Bu sayede eğitimin içeriğinin de çocuğun hayal gücü kadar çeşitlenmesi kolaylaşacaktır. Hatta sınıf ortamının dezavantajlı yanlarını da bu sistemle avantaja çevirmek de mümkün.

Bunları bakanlık düşünebiliyor elbette; bu konuda yapılan açıklamalarda, planlama yapıldığı söylenece de, ders öncesi ve sonrası çocuklara izletilen videolardan ve ilahilerden anlıyoruz ki; inanmak iyi niyetli bir yaklaşım olacaktır.

Özel okullar bu konuda daha özgün içerikler ve çalışmalar yapabiliyorlar. Parası olanların erişebildiği bu hizmette; öğrenci daha çok merkeze alınabiliyor, öğretmenlerin performans (sözleşmelerin her sene yenilenmesinden doğan) kaygısı bu eğitimin daha da yoğun hale gelmesini beraberinde getiriyor.

Görmezden gelinen "özel eğitim"

Tüm hazırlıklar, harıl harıl planlanıp uygulamaya koyulurken zaten göz önünde tutulmayan ve yok sayılan "özel eğitim"

elbette gündem olmayacaktı. Uzaktan eğitimin, zamanı daha esnek planlayabilmek açısından avantajını kabul etmekle birlikte, okulun sağladığı sosyalleşme imkânını da düşünmek gerekiyor. Bu süreçte sosyalleşememe; standart öğrenci psikolojisini bile olumsuz etkilerken, özelleştirilmiş eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler için süreci daha da zorlaştıracaktır. Hoş, devlet ve özel okullar hâlihazırda özel eğitim için olanak yaratmıyorken, toplum da sokakta bu çocukların ve ailelerinin rahat etmesi için özen göstermiyorken, mevcut durumda bu çocuklar için bir "sosyalleşme"den de bahsedemeyiz. Bu da ayrı bir yazı konusu.

Devlet tarafından ihmal edilen bu eğitim alanı, bazı vakıfların girişimleriyle planlanmaya çalışılıyor. Örnek olarak söylemek gerekirse; Ege Özel Çocuklar Vakfı, bu planlamayı yapmaya başladı, gönüllü öğretmenlerle çevrimiçi içerik üretip, tüm ülkedeki öğrencilere ulaşmayı hedefliyor.

Kayı düzeyi ve gerçeklik

Öğrenciler arkadaşlarından uzak, öğretmeniyle temas edemediği, dikkat dağıtan çok uyarının bulunduğu ev ortamında bir yandan eğitim almaya çalışırken; diğer yandan da aileler bu süreçte öğretmenin yerini almaya çalışıyor. Ailelerin de öğrencilerin de kaygı düzeyleri yüksek.

Tüm öğrencilere ve ailelere şunu söyleyebiliriz ki; olağanüstü bir süreç yaşadığımızı unutmadan meseleye bakalım. Özellikle küçük yaş grubu öğrenciler için, akademik alan tafisi mümkün bir alandır. Bu günlerde aslanan zihin ve beden sağlığımızı korumaktır. Çocukların arkadaşlarından ve okul disiplininden kopmaları için eğitimler takip edilmeli evet, ama öğretmen ve okul rolünü üstlenmek yıpratıcı olacaktır. Çocuğun bakımını üstlenen kişiyle ilişkilerinin bozulmaması, ev ortamının keyif alınabilir olması sağlanmalıdır. Bu çerçevede; hâlihazırda yükselmiş olan kaygı düzeyi gerçeklikle uyumlu seviyeye düşürülmeli, kaç yaparken göz çıkarılmamalıdır.

“Beni Bu Virüs Öldürmez, Senin Düzenin Öldürür”*; Dayanışma, Direniş, Umut!

Covid 19 pandemisi, tüm dünyayı ağır bir şekilde etkisine alarak yayılmaya devam ediyor. Uluslararası sermaye temsilcilerinin ve bilim insanlarının yaptıkları “iyimser” açıklamalar bu sürecin en az birkaç ay süreceğine yönelik. Salgın, zaten derin bir krizle boğuşan emperyalist kapitalizmin, büyük yaralar almasına da neden oldu/oluyor. 2020 küresel GSYH’ye dair burjuva ekonomistlerin beklentileri, en az 2008-9’daki “Büyük Durgunluk” kadar kötü bir oranla yüzde 1-3 arasında daralma olacağı şeklinde. Kapitalist merkezlerde, ilk çeyrek ve sonraki çeyrek dönem için ekonomide, yüzde 20-50 arasında bir düşüş bekleniyor.

Kuşkusuz tüm bu öngörüler dünya işçi sınıfı ve ezilenleri açısından, kitle-sel işsizlik ve daha büyük bir yoksulluk; daha güvencesiz ve ağır çalışma koşulları ile daha düşük ücret anlamına geliyor! Başka bir açıdan, Covid-19 pandemisi, emperyalist kapitalizmin gerçekte çürümüş ve zayıflığının, tüm dünya halklarına yüksek sesle ilan edildiği bir döneme ev sahipliği yapıyor.

Covid-19 pandemisi, kapitalizmin elinde zaten son nefesini vermekte olan sağlık sistemini komaya sokmuş durumda, elbette dünya halklarının canı pahasına!

Kapitalizmin asalaklığı ve adaletsizliği dünden daha açık ve görünür durumda bunun karşısında; eşit, adil ve özgür bir dünyayı ifade eden, demokratik halk iktidarları ve sosyalizm de daha güncel ve yakıcı bir gerçek ve de talep!

Kapitalizm, yapısal karakterinin sonucu olarak, ezilenler ile sermaye sahipleri arasındaki makası devasa boyutlara çıkarmış durumda: 2019’da dünya genelindeki en zengin 2 bin 153 kişinin serveti, en yoksul 4,6 milyar kişinin servetini geçti! Bu, bir avuç asalağın dünya nüfusunun yüzde 60’ından daha zengin olduğu anlamına geliyor. Öte yandan 2011- 2017 yılları arasında ise gerçek ücretler neredeyse hiç artmadı. Önümüzdeki 10 yıl içinde en zengin yüzde 1’in serveti üzerinden alınan verginin yüzde 0,5’lik artırılmasıyla; eğitim, sağlık yaşlı bakımı ve benzer sektörlerde 117 milyon yeni istihdam yaratılabilir. (Oxfam.

“Time to Care”/“BakımZaman”ı başlıklı raporundan. Ocak 2020)

Asıl Pandemi Kapitalizmdir!

Yerküre, Covid-19 pandemisine işte bu korkunç eşitsizlik içindeyken yakalandı, kuşkusuz her sınıf kendi hayatta kalma savaşımını veriyor: Sınıf çelişkileri hiç olmadığı kadar keskinleşiyor! Yaşadıkları, ezilenleri, çok ciddi ve derin bir politikleşme sürecinin içine çekiyor. Zira bugün yaşama, insana ve sağlığa dair söylenen her sözün karşısında, dolaysız bir biçimde hedefinde emperyalist kapitalizm ve onun işbirlikçi, uşakları var. Buna karşın devrimci, komünist öznelerin bugünkü durumunda kapitalizm, sosyalizm karşısında kendini hâlâ tek alternatif olarak sunabiliyor; başka bir deyişle ezilenleri daha ağır günler bekliyor!

Kuşku yok ki yeryüzünün Koronavirüs’e esir düşmesinin gerçek sorumlusu emperyalistlerdir. Salgına dair temel tasarruflarının, gerçek rollerini gizlemeye kodlanması da bu gerçeğin bir sonucu. Kapitalistler, pandeminin arkasına saklanıp, halkları korkutarak; birbirleriyle iletişimlerini keserek (sosyal mesafe) evlere kapatarak (izolasyon) salgının sorumluluğunu ezilenlerin üzerine atıyorlar. Dişe dokunur hiçbir tedbir almadan büyük bir gürültü çıkarıyorlar, bu sırada da devletleri eliyle geleceğe dair projelerini yürürlüğe sokuyorlar.

Adına Sanayi 4.0 dedikleri, üretim sürecine ait mümkün olan tüm giderleri çalışanlara yükledikleri, güvencesiz ve örgütsüz bir çalışma rejimini yaşama geçirmenin telaşındalar. Sağlığı piyasaya açarak dünya halklarını ölüme sürükleyenler şimdi sağlığımızı düşündükleri için OHAL ve sokağa çıkma yasağı ilan ettiklerine inanmamızı istiyorlar. Kitlelerin salgından duyduğu korkuyu, küresel ölçekte yeni bir hegemonya dalaşı; iktidarlarını militarizm ve baskı üzerinde yeniden inşa etmek adına kullanıyorlar. Filipinlerde Rodrigo Duterte’nin sokağa çıkma yasağına uymayanların vurulmasına yönelik açıklamaları (2 Nisan 2020/Basin), Brezilya’da salgın bahanesiyle gerçekleştirilen darbe; Rusya’da Covid-19’a ilişkin hükümetin dışında topluma bir enformasyon sağlayanların anında gözaltına alınması, özetle devletlerin salgın gerekçesiyle halka yönelik

şiddet ve yasak uygulamalarında dozun yükseltilmesi de bunun işareti.

Emperyalistler, ezilenlerin, Kasım 2019- Ocak 2020 arasında sokağa taşan isyanlarının ikinci raunduna, büyük muhabereye, mevzileri en ileri noktalarda inşa ederek hazırlanıyorlar; Zira salgın sonrasında yeryüzünü büyük bir kargaşa ve kaos bekliyor! Salgınla boğuşan kitlelerin bu gerçekliği, onların yaşamının her gözeneğini daha fazla gözetlemek ve denetim altına almak; terörize etmek adına işlevselleştiriliyor.

Kriz İBAN Edenler; Dayanışmayı Büyütenler!

Kuşkusuz Türk egemenleri ve onların faşist iktidarı da bu sınıfsal güdüden azade değil. Bundandır ki her ekrana çıktıklarında uzun uzun hamasi nutuklar çekip, savaş davulları çalıyor nihayetinde yardım istiyorlar. “Milli Birlik ve Beraberlik” ambalajına sardıkları başış kampanyalarıyla yeni vergileri halkımızın sırtına şimdiden yüklemiş durumdadılar.

AKP-MHP iktidarı, tıpkı efendileri gibi, salgını, baskı rejiminde vidaları daha fazla sıkmak, tüm muhalefeti ezmek ve susturmak için bir fırsata dönüştürme gayretinde. Kitlelerin evlerine çekilmesiyle, meydanlar ve sokakların kendisine kaldığını düşünen iktidar, CHP’li belediyelerin bile yardım kampanyalarına tahammül edemiyor. Süreç açık ki her yönüyle derin çelişkileri bağrında taşıyan ve derinleştiren bir rotada ilerliyor. Bu atmosferde emekçinin, işsiz yaşamının gerçeklerine dair en ufak bir ifadesi son derece politik bir anlam kazanıyor, faşist bir baskı ile karşılaşılıyor! Devletin İçişleri Bakanı TIR şoförü bir emekçiye yanıt vermek zorunda kalıyor; devletin militarist güçleri salgın bahanesiyle yaşamımızın her alanına girerek müdahale etmeye çalışıyor! Öte yandan doğayı talan etmeye, emekçilerin kazanılmış haklarını gasp etmeye; kadın ve çocuk katilleri ile mafya çete artıklarını hapishanelerden salmaya ancak siyasi tutsakları salgın tehdidi ile baş başa bırakmaya devam ediyorlar!

Kuşkusuz en zor anda bile kendisinden para talep eden ve onu yalnız bırakan devlet gerçekliği de emekçilerin bilincine kazanıyor. Bu durum, ezilenlerin sisteme olan öfkelerini katıyor.

Zira evden çıkması istenmeyen dahası zorla salgın tehlikesi altında çalıştırılan emekçilerin, sorunları ve talepleri apaçık ortada duruyor.

Salgının yarattığı özel durum, kitlelerle temas ve talepleri uğruna diğer yandan faşist iktidarın uygulamaları karşısında ortaya konulacak direnişin biçimini değiştirmiş durumda. Bugün, kitlelerin, çalışmak zorunda olan emekçilerin salgın karşısında gerçek anlamda korunması ve bilgilendirilmesine; özellikle de dezavantajlı toplumsal kesimlerle dayanışmanın büyütülmesine ihtiyaç vardır. Pandemi sonrası sürece rengini verecek olan, bu dönemde ortaya konulacak duruş ve yaratıcılık, kitlelerle kurulacak bağ olacaktır! Komünist devrimcilerin, geleneksel tarzın yanı sıra kendini sürecin yeni ihtiyaçları ve eylem biçimleri etrafında hızlıca örgütlemeleri; kendi iletişim ağlarını kurmaları gereklidir. Dayanışma bugün kitlelerin en acil ihtiyacı durumundadır. Gezi İsyanı’nda geniş kitlelerin bilincine kazınan dayanışmaların, ağların yeniden kurulması için adım atmak; kurulmuş olanlara dâhil olmak kitle faaliyetinin bugünkü somut karşılığı olacaktır!

Bilinir ki dayanışma ve direniş, devrimci gelişimin ve sıçramaların elbette umudun temel dinamiğidir!

* İskenderunlu, TIR şoförü Malik Yılmaz bu sözleri nedeniyle 29 Mart’ta gözaltına alındı.

Koronavirüs, Yıkıcı Etkileri, Alternatif Sağlık ve Örgütlülük

Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan (Wuhan Çin Devrimi'nde ve Japon işgaline karşı direnişte önemli şehirlerden biriydi) ortaya çıkan Koronavirüs, dört ay içinde tüm dünyayı etkisi altına alarak en az 30 bin insanın ölümüne yol açtı. 1 milyon insanın yakalandığı hastalığın en az birkaç ay daha süreceği ve yüz binlerce insanın hayatını kaybedeceği tahmin edilmektedir.

Virüsün yayılmasıyla birlikte en ileri teknolojik sistemlere ve sağlık sitemine sahip olduğuyla övünen emperyalist ülkelerin hiç de övündükleri gibi bir sağlık sistemine sahip olmadıkları görüldü. Sınırlı hasta kapasitesine sahip oldukları gibi yeterli kadar solunum cihazı ve maskeye dahi sahip olmadıkları ortaya çıktı. Emperyalizme bağımlı yarı sömürge, yarı sömürge-yarı feodal ülkelerde ise durum zaten vahim ve ne olacağı neredeyse şimdiden belli, yüz binlerce ölüm ve yıkılmış bir ekonomi. Emperyalist sistem toplumsal sağlığı bir ticari alan gördüğü için halk sağlığını düşünmesi de zaten beklenemez.

Bu kısa belirlemeden sonra bütün insanlığın ortak sorunu haline gelen bu salgınla şu tezler üzerinden ilerleyebiliriz.

Birincisi: İnsanlığı bekleyen büyük tehlikelerin bundan sonra da başka hastalıklarla süreceği bir dünyada yaşıyoruz. Hiç kimse Koronavirüs salgını bittikten sonra başka hastalıkların artık gelmeyeceğini sanmamalıdır.

İkincisi: Son 20 yılda birçok çevrecinin, doğa bilimcilerinin dile getirdiği gibi ekolojik mücadelenin önemi her geçen gün daha da artmaktadır. Emperyalist tekeller kâr hırsıyla dünyamızı büyük bir felakete sürüklüyorlar. Ekolojik mücadele artık sınıf mücadelesinin önemli bir parçası olmuştur. Yaşanacak bir dünya yoksa ideolojilerin de bir anlamı kalmayacaktır.

Üçüncüsü: Bu virtütle birlikte toplumsal sağlık sorunlarının kapitalist-emperyalist sistem içinde çözülmesinin mümkün olmadığı bir kez daha görülmüştür. Kapitalist tekeller, insan sağlığını kârları ve fabrikalarının çalışmasıyla eş anlamlı düşündükleri için, çalışabilir nüfus dışında kalan emekli, yaşlı, hasta olanlar bir yük olarak görmektedirler.

Dördüncüsü: Kurulduğundan bu yana tüm dünyaya "tek alternatif" olarak övülen AB'nin ne kadar kof olduğu ortaya çıktı. Hiçbir alternatif sunamayan AB, kendi içine kapanmış, ulusal çıkarlarını diğer topluluk üyesi ülkelerin üstünde tutmuş, sınırları kapatmış, İtalya-İspanya gibi ülkelerin hastalıkla baş edemediği görüldüğü halde hiçbir yardım yapmamıştır. Avrupa Birliği'nin

halkların bir birliği olmadığı, tekellerin birliği olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Tarihsel deneyimler yol gösteriyor

Beşincisi: İçinden geçtiğimiz şu günlerde sosyalizmin hala bir ihtiyaç olduğu bir kez daha net ve tartışmasız olarak kendisini hissettirmiştir. Toplumsal sağlık sorununun temelden çözümü ancak sosyalizmde mümkündür. Yaşanmış sosyalizm deneylerinden biri Sovyetler Birliği'dir. Ekim Devrimi'yle birlikte sağlık sorunu yeniden düzenlendi. Sovyetlerin sağlıktaki temel hedefi "önleyici ve iyileştirici" sağlık hizmetlerinin ücretsiz olması idi. Sovyetler Birliği'nin ilk Sağlık Bakanı Dr. Nikolay Aleksandroviç Semaşko'nun ilk demeçlerinden biri "nitelikli sağlık hizmetinin halka götürüleceği" olmuştur. Semaşko "özel hastanelerin kaldırıldığını" açıklamıştı. Sovyetler'de devrim öncesi merkezi sağlık sistemi yoktu. Ekim Devrimi sonrası "Sağlık Departmanları Konseyi" kurulmuş ve 1918 yılında da "Sovyetler Birliği Sağlık Bakanlığı" kurulmuştur. Ekim Devrimi sonrası sağlık alanında atılan en büyük adımlardan biri olarak 18 Mayıs 1918 tarihinde "Savaş ve Donanma İşleri Halk Komiserliği Kararnameyi ile Veteriner Yönetim Departmanı" kuruldu. Kızıl Ordu, kendi içinde çok büyük adımlar attı. Binlerce doktor yetiştirdi. (Bu gelenek bugün artık sosyalizmle ilgisi kalmamış Rus ordusu içinde hala devam ettirilmektedir. Nitekim İtalya'ya gelen yardım ekipleri içinde 50 Rus ordusu doktoru da bulunuyordu.) Ekim Devrimi sonrası Rusya'yı kasıp kavuran şarbon hastalığı çok kısa sürede kurutulmuş ve her yıl bu hastalıktan ölen binlerce hayvan ve köylü bu sayede hastalıktan kurtulmuştur.

İkinci örneğimiz Çin'dir. Çin devrim öncesi geri ve yoksul bir ülkeydi. Geleneksel tıp dışında sağlık alanında büyük sorunlar yaşıyordu. Çin Demokratik Halk Devrimi sonrası en büyük adımlardan biri de sağlık alanında atıldı. Devrim sonrası

temel ilke halini alan "öncelik halka verilecek" sloganı ile işe başlandı. 1950 yılında toplanan "Ulusal Sağlık Komitesi" şu ilkeleri benimsedi: "1) İşçi, köylü ve askerlere yapılacak hizmetlere öncelik verilecek. 2) Batı hekimliği ile Çin halk hekimliği birleştirilmelidir. 3) Halk sağlığı halkla birlikte sağlık alanında birleştirilmelidir."

Bu kampanyaya "Vatan İçin Sağlık Hareketi" adı verilerek halk kitleleri bu alanda bilinçlendirildi. Bu kampanyanın ilki 1952 yılında başlatıldı. Kampanyanın hedefi şehirlerde ve köylerde içme sularına dışkı karışmasını önleme, karasineklerin, fare ve tahta kurularının yok edilmesi idi. Bununla büyük bir başarı elde edilerek halk bu sorundan kurtarıldı. Bu kampanyanın bir diğer devamı ise "Dağlık ve Kırsal Alanlara Git" kampanyası olmuştur. Bu kampanyanın amacı da köylüleri sağlık alanında bilinçlendirmek ve yardım götürmektir.

Çin'de sağlık alanındaki en büyük atımlardan biri de "Kadınların Kurtarılması" hareketidir. Bununla doğum kontrolünde önemli adım atılmıştır.

1957-1959 yıllarında "Büyük İleri Atılım" döneminde sağlık sorunlarının yerel düzeyde çözülmesi politikası benimsendi. Bu dönemde "yalın ayak doktorlar" adı verilen yeni hekimler yetiştirildi. Doktorların halk sağlık örgütlerine alınması ve hekimlerin çoğaltılması bu döneme rastlar. 1965 yılında tıp fakültelerinde okuyanlar iki yıllığına kırsal alana gönderildi. Amaç, sağlık sorunlarının yerinde görülmesini sağlamaktı. Bu kampanyayla hedeflenen ise halkın sağlık alanındaki gereksinimlerini karşılamaktı. Nitekim, köylü, işçi ve ev kadınlarından seçilen kişiler hekimlik yapmak üzere yetiştirildi. "Yalın ayak doktorlar" denilen bu kişiler, kendilerini işçi ya da köylü sayıyorlardı. Bu insanlar sağlık hizmeti verecekleri zaman işlerini bırakıp sağlık hizmeti veriyor, tarlada ya da fabrikada hangi ücreti alıyorsa kendilerine aynı ödeme yapılıyordu. Bu doktorlar 12 dalda

30 hastalığı tedavi edecek şekilde yetiştiriliyorlardı. Çin'de sağlık örgütlenmesi kırsal alanda kömün, şehirlerde ise mahaller idi.

Ne olacak ve ne yapılmalı?

Altıncısı: Koronavirüsle birlikte ekonomik bir krizin ve yıkımın ortaya çıkacağı söylenerek fatura işçi ve emekçilere kesilecektir. Bunu fırsata çevirecek olan hükümetler, birçok kısıtlamaya gidecek, işçilerin toplu olarak işten atılmaları gündeme gelecektir. Ardarda yapılacak hak gaspları ile emekçiler daha da yoksullaşacaklardır. Milyarlarca dolar ve euronun devlet kasalarından alınıp bu birkaç aylık üretim aralığını kapatacak düzeyde olmasına rağmen, devletler bunun tersini ileri sürerek büyük kesintilere gideceklerdir.

Bir yıllık silah alımına son verilmesi durumunda bile bir krizden söz edilemeyeceği açıkken, tekeli sermeye bunu fırsata çevirecektir. Avrupa'da birçok sendika daha ilk aylarda patronlarla "0" sözleşmelere imza atmış bulunuyorlar. Büyük tekeller "zarar ettikleri" gerekçesiyle daha şimdiden milyonlarca dolar ya da euro istiyorlar. IMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist kuruluşlar daha şimdiden ekonomilerin "resesyona" girdiğini, açığı kapatılması için ilk dört ay için 2,5 trilyon bir zarar ortaya çıktığını söyleyip gelecekteki kısıtlamalar ve hak gaspları için şimdiden kamuoyunu hazırlıyorlar.

Yedincisi: Bu süreçte biz ne yaptık? Sadece evde kalıp salgının kontrol altına alınmasını mı bekliyoruz? Yoksa bu süreçte de hayatımızı örgütleyerek, sorumluluklarımızı daha tam olarak yerine getirmek için okuyup, araştırıp eksiklerimizi tamamlayarak sonrasına mı hazırlanıyoruz? Keza ihtiyacı olan insanlara nasıl yardım edebiliriz, çevremize nasıl ulaşabileceğimizi düşünerek mi hareket ettik/ediyoruz?

Aslında devrimcilik tam da böylesi günlerde kendini gösterir. Bir devrimci koşullara teslim olmamalıdır. Her zor dönemde bir çıkış yolu mutlaka vardır. Örgütlü olmanın önemi tam da burada ortaya çıkıyor. Yol-daşlar arası nasıl bir dayanışma yarattık? İhtiyaçlarını sorduk mu? Herkes bu soruları kendisine sormalıdır.

Sekizincisi: Yakın geleceğe hazırlanmalıyız. Hayatın "normal" bir sürece evrildiği dönemde neler yapacağımızı iyi planlamalıyız. Planladığımız ve yapacaklarımızı halk kitlelerine taşımalıyız. Sıraladığımız her başlık gündemimiz olmalıdır. Halka gerçek kurtuluşu anlatmak önemlidir. Yıkım olarak önümüze konacak olanları kabul etmemek, hiçbir hak gaspının kabul edilemeyeceği direniş biçimleri yaratmak için hazırlık içinde olmayız.

#EvdeKal'ıp 7/24 işbaşında olan ve #EvdeKal'amayan emekçiler

Korona Sonrası, 4 Farklı Meslek Grubunda Çalışanlarla Söyleşi

Salgın döneminde önlem adı altında birçok uygulama yapılmakta. Bu uygulamalardan biri olan #EvdeKal çağrısı ile kadınlar için çok da "güvenli" olmayan ev içerisinde, kadınların emeğine, bedenine yönelik saldırıların çok daha fazla arttığı/artacağı bir gerçeklik söz konusu.

Salgın döneminde çalışmak zorunda olan kadınların ev içi görünmeyen emeği ve iş yükü daha fazla artarken, dört duvar arasında şiddetin farklı biçimleriyle karşı karşıya kalmaktalar.

Bizler de Özgür Gelecek gazetesi olarak çeşitli işkollarında evde ya da işyerinde çalışan kadın emekçilerle koronavirüs döneminde çalışmak zorunda olmanın riskleri, artan işyükü ile birlikte karşılaştıkları zorlukları ve bu döneme dair öne çıkan talep ve önerilerini içeren bir söyleşi gerçekleştirdik.

1)Koronavirüs salgınından kaynaklı #EvdeKal çağrıları yapılıyor. Önceki çalışma koşullarıyla karşılaştırıldığında salgın döneminde zorunlu olarak çalışmak nasıl? Zorlukları ve riskli yanları neler?

Fabrikada çalışan sendikali tekstil işçisi: Hiçbir değişiklik yok, riskli olsa da mecburuz çalışmaya.

Atölyede çalışan tekstil işçisi: Büyük bir risk alıyoruz. Her akşam eve virüsü getirme korkusuyla yaşıyoruz. Tek değişiklik, korkuyor olsak da işimizi kaybetmemek için işe gitmek zorunda olmamız.

2)Bu dönemde zorunlu olarak çalışırken salgından korunma amacıyla fiziksel mesafeyi nasıl sağlıyorsunuz. İşyerlerinde çalışma arkadaşlarınızla fiziksel mesafe uygulama gerçekliğiniz var mı? İşyeri sahibinin/ patronun işçilerin sağlığını koruma amaçlı ne gibi önlemleri mevcut? Ek olarak; salgın döneminde çalışma koşullarında bir mobbinge karşılaşıyor musunuz?

Sendikali tekstil işçisi: Yemek paydosları iki bölüme ayrıldı. İşyerinde servisler ve işyeri sürekli dezenfekte ediliyor. Ne kadar dezenfekte edilse de salgın riski değişmiyor diye düşünüyorum.

Atölyede çalışan tekstil işçisi: Maskeyle korunsak da, işyerinde kullanılan el sabunları merdiven altı ürünler olduğu için bir süre sonra işçilerin elleri yara olmaya başlıyor. Yemek ve çay paydoslarında fiziksel mesafe korunmuyor. Kadınlar bu konuda daha hassas davranmaya çalışıyor. Fakat bir çok işçi bu sürecin çok ciddi risklerini kavrayamadığı için, fiziksel mesafeyi koyamıyoruz. Patronlarda

da bu durumun rahatlığı söz konusu. Kadınlar haklı kaygılarla işe gelip gitmekten daha çok korkuyor. Ne patronların ne de ustaların işçi sağlığı çok umurlarında değil. Onlar bu süreçte çıkardıkları işçilerin hesabındalar.

1)Koronavirüs salgınından kaynaklı artık evden çalışıyorsunuz. Yaşamını idame ettirmek için çalışmak zorunda olan biri olarak; önceki çalışma koşullarınıza göre işyükü nasıl zorlukları/ kolaylıkları bulunduruyor?

Yayın çalışanı: Tek kolaylığı sabah 6 da uyanıp 4 araç değiştirmeme hali.

Zorlukları ise saymakla bitmez. Sabah uyanır uyanmaz bilgisayarı açılırsın ve sürekli bazı programlarda "ben robot değilim" i işaretlemek zorunda kalırsın ya öyle oluyor. Makine üzerinden iletişim derdini maille anlatabilmek falan bunlar epey yorucu. İş yüküne gelince dur durak bitmez bir tempo, basılı kitap çıkarılmayacağı için e-kitap olayına geçiş süreci, geceleri yöneticilerin "bu çok acil sabaha elimde olsun" diye pasladığı işler... Hep tetiktesin 80m2'lik evde sürekli notlarla geziniyorsun. Ayrıca bu ortamda hiç kimse işten çıkarılmasın diye iradenle kabul ettiğin bir çaresizlik içinde oluyorsun, tarrifi var mı bilmiyorum tuhaf bir ruh hali.

Grafiker/Ofis danışmanı: Çalıştığım şirket bir dersane ve aynı zamanda online -basılı kaynak çıkaran bir yayıncılık. Belli başlı zorluklar hep yaşıyordum. Dışarda hızla yayılan ve yayılması için de seferberlik ilan edilen bir virüs var. Önlem alınmıyorsa yayılsın isteniyordur. Orada çalışan herkes de bu durumun farkında olduğundan tedirgindi. En son müdürle kavgaya ettik. Ve o kavgayla sadece ben değil diğer arkadaşlarım da evde çalışmaya başladık. Evden çalışıyorum. Ama bir yandan annemin virüse karşı önlem olarak elinden düşürmediği toz bezi ve çamaşır suyunu görünce yardım etmem gerekiyor diye içten içe utaniyorum. Bir yandan da tuvalete bile gitsem müdürün anında arayıp neredesin sen demesinden korkuyorum. Yemek yemeye giderken ofis grubuna mesaj at, çay almaya giderken ofis telefonunu sürekli çevrimiçi tut vs.

2)Zorunlu olarak çalışırken fiziksel mesafeyi nasıl sağlıyorsunuz? Daha öncesinde dışarıda çalışan biri olarak evden çalışmanın handikapları neler, çalışma koşullunuza nasıl yansımakta? Ve ek olarak bu dönemde çalışırken mobbinge maruz kalıyor musunuz, nasıl hissediyorsunuz?

Yayın çalışanı: Yani ben ailemle birlikte yaşadığımdan temizlik ve yemek olmayı seyrinde gidiyor. Çocuklu bekar annelerin durumu daha korkunç tabii, çalışırken çocuk bakma zorunluluğu fena! Ama benim açımdan da aileyle 7/24 temas halinde olmak yorucu. Mobbing doğrudan olmadı ama dolaylı olarak hissediyorum. Yöneticimden gelen her bir maili açana kadar içimden üçe kadar saydığım zamanlarım oluyor. Ayrıca yazma dilimiz o kadar farklı anlaşılacak durumda ki, tüm mailler emir veriyor gibi düşünüyorsun.

Grafiker/Ofis danışmanı: Evde çalışmak konusuna gelirsek yukarıda da değindiğim gibi iş yerinde olmakla evde olmak arasındaki tek fark evde risk altında olma oranımı düşürmüştü. Bununla birlikte mobbingin daha da arttığını hissediyordum. İşsiz kalma, maaşımı alamama kaygım daha da arttı. Ben psikolojik çöküntü ve kaygıların da virüs için iyi bir zemin olduğunu düşünüyorum. Dolayısıyla hala tehdit altındayız evde çalışanlar olarak. Sabahın erken saati ya da gecenin bir saati demeden arayabiliyorlar, mesaj atıyorlar. Mesai saati dışında bakmamaya çalışıyorum. Bazen benden hocaları aramam isteniyor. Sürekli tetikteyim. Çünkü bunlar zaten maaşı vermemek, geciktirmek için bahane arıyorlar.

3)Esnek çalışma koşuluyla, daha fazla üretim çabasıyla size yüklenen işgücünde bir artış söz konusu mu? Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Atölyede çalışan tekstil işçisi: Esnek çalışma tekstillerde virüsten kaynaklı hiç yok. Şu anlık mesailer de kaldırdıkları için; patron, 12 saatte işçi ne kadar iş çıkartabilir onu düşünüyor.

Yayın çalışanı: Evet, ayrıca bu yükü meşru hak olarak görmeleri de ayrıca yıpratıyor insanı. Ben yayın yönetiminde olduğumdan kendi içimizde düzeltiyoruz ya da editöre mesaisi dışında iş pasladığımızda ödemesini çıkartırdım ve yöneticimiz onaylardı, artık yapılan ekstra işler normalleştirilirdi. "Zaten evdesin, zaten ekonomi korkunç, bak ayakta duracağız biz, siz de saat ya da Cumartesi-Pazar önemli değil çalışacaksınız" mantığı söz konusu.

Grafiker/Ofis danışmanı: En kötüsü de mesai saati kavramının olmaması. Ücretsiz izin kağıdı imzalamışım. SGK yatmıyor. Ve fazladan mesai yapıyorum. Maaşımı alabilecek miyim haberim yok. Her fazla mesaide acaba bütün işleri bir ayda yaptırıp sonra maaş vermeyecek mi diye düşünüyorum. Birçok iş yeri de virüsün

etkisiyle ekonomik çıkar arayışını artırdı. Misal benim tanıdığım iki sanayi işçisi fazla mesaiye kalıyor. Çünkü bu dönemde işleri biriktirip sokağa çıkma yasağı vs. olursa işçileri ücretsiz izne gönderip kendileri fazladan yaptırdıkları malla işlerine kaldıkları yerden devam edebilecekler. Çünkü her zaman ikinci, üçüncü bir banka hesapları, her zaman dayanabilecekleri bir yerleri var. Devlet onlardan yana. Bizim dayanabileceğimiz tek şey emeğimizin patronların uygun gördüğü kadarıyla karşılığı olan maaşlarımız.

4)Koronavirüs salgınında çalışmak zorunda olan bir emekçi olarak öneri ve talepleriniz nelerdir?

Sendikali Tekstil İşçisi: Ücretli izin istesek de, öyle bir şey yapılmıyor. Ya ücretsiz izin veriliyor ya da senelik izinlerimizden kullanma hakkı tanınıyor.

Atölyede çalışan Tekstil İşçisi: Talebimiz açık, ücretli izin verilsin. Ama bu talebimiz kabul edilmediği için mecburi olarak çalışıyoruz. Zaten devlet çalışmamız için kendi İBAN numarasını gönderdi, biz bir şey talep edemeyiz.

Yayın çalışanı: Ücretli izin en büyük ve güçlü talebidir. Ben dışarı çıkmıyorum, eğer işyerim işe gitmeyi zorunlu kılardı kronik bir hastayla yaşadığımdan evime gelmeyecektim. Mesela bu konuda sanırım şanslıyım. Ama bu sıkışmışlıkta bir şeyler üretebilmek çok daha zor ve yıpratıcı. Virüsün kaygısı yetmiyor gibi dert ettiğimiz durumların sayısı arttı.

Grafiker/Ofis danışmanı: Mesai saatleri düşürülsün. Bizim de bir psikolojimiz var. Ev iş yeri değildir. Sadece iş düşünemeyiz. Evin temizliği, yemek-bulaşık gibi sorumluluklarımız var. Ücretsiz izine zorlamak suçtur. Ama işverenler kabul etmeseydiniz diyecekler. Bizim işimizi kaybetmekten korktuğumuzu göz ardı edemezler. Maaşımızı yatırmadıklarında elimizde dava açabileceğimiz, hakkımızı arayabileceğimiz hiçbir şey yok. Sigortamız yatmıyor. Emeklilik hayal zaten. Ama salgın döneminde 90 günden sonra sağlık kuruluşlarından yararlanamayacağız. Ki bu izinler 90 günü aşır.

Özgürlük mü, Sömürünün Evden Çalışma Hali mi?

Küresel bir sorun halini alan Koronavirüs salgını, toplumsal yaşamın hemen her alanında çarpıcı, kalıcı değişiklikleri tetikliyor. Salgın bir yandan emperyalist kapitalist sistemin ağır bir darbe almasına, fena halde sarsılmasına neden olurken diğer yandan uzunca bir süredir yaşama geçirmeye çalıştığı yeni çalışma rejimi, üretim ve istihdam biçimleri için de uygun bir gerekçeye dönüştürülmeye çalışılıyor.

Covid-19'la birlikte çarçabuk yaşama geçirilen, evden çalışma biçimi ve bununla birlikte kurulan yeni iş ilişkisi de bahsini ettiğimiz yaklaşımın şimdilik karşımıza çıkan görüngüleri. Uluslararası sermayeye paralel bir şekilde komprador Türk burjuvazisi de vakit kaybetmeden güvencesiz ve esnek çalışma parantezine giren, evden çalışma için harekete geçmiş bulunuyor. R.T.Erdoğan'ın 27 Mart günü yaptığı "Kamuda olduğu gibi özel sektörde de esnek çalışmaya geçilecektir" açıklamasıyla kamuoyuna duyurduğu evden çalışma, özellikle de büro emekçileri için sömürünün derinleştiği, yeni sorunların açığa çıktığı/çıkacağı bir sürece ev sahipliği yapıyor.

Elbette evden veya ev eksenli çalışma coğrafyamızda farklı şekillerde (parça başı tekstil vd. sektörlerde) zaten yaygın şekilde uygulanmaktaydı. Biz bu makalede, evden (İş yasasında "uzaktan çalışma"/Md.14) çalışmayı; büro, bilişim vb. sektörlerde, beyaz yakalılar olarak ifade edilen kesimler açısından irdelemeye çalışacağız.

Şirketler evden çalışmayı neden tercih ediyor?

Evden çalışma (Home Office), esnek çalışma biçimleri içinde sömürünün en yoğun yaşandığı çalışma biçimlerinden biridir. Çalışma yaşamını bir bütün değiştiren bir çalışma rejimi söz konusudur.

Bugün özellikle de belli başlı sektörler açısından cazip görünen evde çalışma, mesai saatleri, işyeri, işyeri güvenliği vb. pek çok başlıkta çalışanların yaşamını alt üst ediyor. İlk söylemek gerekir ki evden çalışanlar, özellikle de bugünkü salgın ve kriz günlerinde dahası önümüzdeki günlerde de, daha düşük ücrete çok daha uzun süreler çalışıyor/çalışacak. Çalışma süresinin belirsizleşmesiyle çalışanlar gerek ücret gerekse de pek çok sosyal hak kaybına uğramaktadır.

1994'ten beri HomeBase adlı bir "Evden Çalıştırma" programı uygulayan küresel tekellerden Nortel, 2013'te ofis alanlarının yüzde 40'ının kullanılmadığını hesaplamış! Nortel (Kanada), ofiste

Aron Vellekoop León

çalışmaya göre evden çalışmanın kişi başına yılda 9 bin dolar tasarruf sağladığını, emek üretkenliğini ise yüzde 21 artırdığını tespit etmiş. Günümüzde, Avon, Hunca, Dore gibi geniş çaplı evden çalıştırma organizasyonları yapan çok sayıda uluslararası tekel bulunuyor. Admingle, Kumpara, Jetnetworking, Nerissa gibi "ek gelir fırsatı" vaadiyle internet üzerinden binlerce kişiyi çalıştırmaya dayalı ağlar mevcut. Şirketler, özellikle de internet kullanımı ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte evden çalışmaya giderek daha fazla yöneliyor. Küresel salgın, gerek uluslararası gerek ulusal anlamda sermayenin bu yönelimde ivmeyi katlamışa benziyor. Bu çalışma biçiminde, şirketler büyük çaplı büro maliyetlerini azaltabiliyor, elektrik, telefon-internet vd. giderlerden kurtulmuş oluyor.

Çalışanlarının servis, yemek; işçi sağlığı ve güvenliği tedbirleri, kreş gibi haklarını ortadan kaldırıyor; tüm bunların sorumluluğunu çalışana yüklüyor. Sermaye, uzaktan çalışma ile çalışanların yemek, yol ve mola gibi zaman dilimlerini de ücretsiz mesaiye çeviriyor.

Evden/uzaktan çalışma, cinsiyetçi iş bölümünü ve cinsiyet ayrımcılığını derinleştiriyor. Çalışan kadınlar bir yandan daha yoğun bir sömürüye maruz kalırken öte yandan toplumsal cinsiyet rollerinin içine daha fazla hapsediliyor.

Çalışma yaşamına dâhil olarak evden dışarı çıkan kadınlar, sermaye tarafından bu defa evin içine daha fazla iş yüküyle geri gönderiliyor. Uzaktan çalışma, çalışanlar arasındaki sosyal etkileşim, kolektif hareket etme ama en çok da yaşadıkları ağır sömürüye karşı örgütlenme zeminine ağır bir darbe indiriyor.

Bu sistem, çalışma saatlerinin son derece esnek, çalışanın sürekli denetlendiği ve baskı altında tutulduğu, patronun bitmeyen talepleri altında ciddi bir mobbinge maruz kaldığı bir süreci ifade ediyor. Başka bir deyişle çalışma zamanı/serbest zaman ayrımını kaldırıp belirsizleştirerek, tüm yaşamı iş haline getiriyor; emek sömürüsünü daha da derinleştiriyor.

Uzaktan çalışma rejimi Türkiye'de yaygınlaşıyor!

Türkiye'de de uzaktan çalışma, beyaz yakalılar için temel çalışma biçimi haline getirilmek isteniyor. Bilişim, iletişim, tasarım, organizasyon, danışmanlık; medya, bilim, sanat, yazarlık, editörlük, tercümanlık; uzaktan eğitim, e-ticaret gibi alanlarda şimdiden evden çalışan onbinlerce insan bulunuyor.

Özellikle telekomünikasyon, internet ve teknoloji alanındaki gelişmelerle birlikte bu sektörlerde yaşanan istihdam, sermaye açısından uzaktan çalışma için uygun koşulları sunuyor.

Türkiye'de uzaktan çalışma, plaza ve çevreleri ile kent merkezlerine özgü bir durum olmaktan çıkıp, diğer iş kolları ve sektörlerle doğru yayılıyor. Evler, sokaklar ve giderek yaşamın her alanı emek sömürüsünün yaşandığı bir işyerine dönüşüyor.

Çeşitli sermaye gruplarının finanse ettiği çok sayıda STK, evden çalışmayı, kadın ve engelliler arasında yaygınlaştırmayı hedefleyen çok sayıda kampanya düzenliyor.

Örneğin, Turkcell uyguladığı evden çalışma programı ile daha 2013 yılında 175 satış danışmanını evden çalıştırmaya başladığını duyurdu. Bir dizi büyük tekel, belediyeler, bazı devlet kurumları uzunca bir süredir bu konuda pilot uygulamalar yapıyor. Salgınla birlikte kamu çalışanlarından yansıyan bilgiler de, devletin evden çalışmaya epeydir hazırlık yaptığını gösteriyor.

Türkiye'de, 12 Mayıs 2016'da, "İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile evden çalışma yasal hale getirildi. Söz konusu düzenleme, özel istihdam büroları ve kiralık işçilik gibi modern kölelik biçimlerinin başka bir versiyonudur.

AKP iktidarı, İngiltere'de "sıfır saat" sözleşmesine benzer bir çalışma rejimini Türkiye'de de yaşama geçirmeye çalışıyor. AKP iktidarının "2023 Türkiye" hedefleri arasında, 3.7 milyon kişinin Özel İstihdam Büroları ve kısa çalışma süreleri ile, 4.6 milyon kişinin kısmi zamanlı çalışması; evden çalışanların sayısının 1 milyon 700 bin kişiye çıkarılması bulunuyor.

Yeni tasarının, 2008 tarihli torba yasayla yaşama geçirilen "Çağrı Üzerine Çalışma", "Evden Çalışma", "Uzaktan Çalışma" hükümlerinden de bir farkı yok.

Özetle; uluslararası sermaye ve Türk büyük burjuvazisi, yaşam alanlarını, evleri; mavi ve beyaz yakalı tüm ücretli çalışanları, üretim, istihdam ve işyeri parantezine almayı planlıyor. Bunun sonucunda, ihbar, kıdem tazminatı, iş güvencesi; yıllık ücretli izin, emeklilik hakkı ve tabii ki sendika-TİS ve hak istemi olmadan işçileri sömürmeyi hedefliyorlar! Orman Kanunu'nun çalışma rejiminde temel bir kural haline getirilmesi anlamına gelen söz konusu gelişmelerle birlikte denilebilir ki klasik manada, "iş, işyeri" kavramları yeniden anlam kazanıyor. Emeğin çok geniş bir bölümü, her bakımdan güvencesizlik/görünmezlik pelerinin arkasına itilmiş oluyor. Kafa ile kol emeği arasındaki ayrım giderek azalıyor. Çalışma yaşamı ve üretim aşamalarındaki bu büyük değişim, sınıfın, ücretli çalışanların örgütlenmesini dert edinenler açısından son derece önemlidir. İş ile iş dışı arasındaki ayrım ve sınır çizgileri giderek yok oluyor. Görünen o ki bir fabrika ve işyerleri semtlere, evlere taşınıyor.

Fabrika ve işyerlerinde örgütlenmenin kritik önem ve olanağı ortadan kalkmıyor. Ancak mobil cihazlarla "her yerin" işyeri haline gelmesiyle, klasik anlamda işyeri dışı ile yaşam alanındaki mücadeleleri de daha dolaysız biçimde birbirine bağlıyor.

Covid-19 ve Sınıflar: “Sakin ol Champ”

Sabancılar elbette evdedir. Çünkü onun evde kalabilmesi için Teknosa işçileri, Kordsa işçileri evde kalamamaktadır. “Hayat eve sığar”, çağrılarının karşısında “İşimi kaybetmek istemiyorum. Ödemelerimi yapamıyorum. Evde kalırsam çocuklarımla aç kalırız” diyen milyonlarca insan var.

Tarih boyunca insanlık birçok salgın hastalığa yakalanmış/yakalanmaya devam etmektedir. Bilim insanlarının belirttiğine göre gelecekte de salgın hastalıklar ortaya çıkacaktır. Mesele salgın hastalıkların ortaya çıkması değil bu hastalıkların etkileme biçiminin ne kadar çaplı ve ona karşı mücadelenin ne boyutta ve nasıl olacağıdır. Bu soruya verilecek cevap insanların salgın hastalıklara karşı duruşunu da belirleyecektir.

Kolera salgınları, veba salgını, İspanyol Gribi, sars virüsü gibi salgınlar dünya coğrafyasının geniş kesiminde milyonlarca insanı etkileyip hayatını kaybetmelerine neden olmuştur. Burada bu salgınların yayılırken hangi insanların hangi sınıfa mensup olduğunu seçmediğini söyleyebiliriz. Ama diğer yandan salgınların bir başka ortak özelliği olarak toplumun en yoksul, yaşam alanı en kötü durumda, tedavi olanağı olmayan kesimi acımasız ve ölümcül olarak etkilediğini görürüz. Örneğin İspanyol Gribinden etkilenen ve ölüm oranlarının en yüksek olduğu yerlerden biri Paris’in en zenginlerinin yaşadığı bölgedeydi. Bu durumda salgınların sınıf ayrımı yapmadan yayıldığını söyleyebiliriz. Ama Paris’in en zenginlerinin yaşadığı bölgede ölenler soğuk çatı katlarında yaşamak zorunda kalan hizmetçilerdi. Bu nedenle tarihte her salgın etkileme biçimi bakımından sınıf seçmiştir.

İranlı Sağlık Bakanı yardımcısı İraj Harirci koronavirüs testi pozitif çıktıktan sonra yaptığı açıklamada virüsün demokratikliğinden bahsetmektedir. **“Bu demokratik virüs zengin-fakir veya devlet adamı-sıradan vatandaş ayrımı yapmıyor.”** Evet, muhtemelen Covid-19’un karşısına biri zengin, biri fakir iki insanı aynı koşullar altında çıkartırsak sınıfına göre bir seçim yapacağını düşünmüyoruz. Burada mesele kimin virüsü nasıl ve hangi koşulda kapacağı, tedavi

olanaklarına erişimin nasıl olduğu ve var olan kamu kaynaklarından esasta kimlerin nasıl yararlandığıdır. Tam da bu nokta da her şeyin sınıfsal olduğu tespiti karşımıza çıkıyor.

Devlet, temsil ettiği sınıfın istek ve çıkarlarını korumakla mükelleftir. Kapitalizm için önemli olan insan hayatı değil en ucuz iş gücünün istediği an elinin altında bulunması ve var olan sistemini devam ettirmektir. Salgın karşısındaki tercihini de kendi bekası için yapacağı ortadadır.

Evde kal! Ama nasıl?

Dünyayı kasıp kavuran Covid-19 virüsü ile ilgili bilim insanları tıbbi bir ilacı geliştirebilmek için daha fazla zamana ihtiyaçları olduklarını belirtmektedirler. Şimdiki durumda virüsün yayılmasını önlemek için en etkili yöntemin izolasyon, sosyal hareketliliğin düşmesi ve fiziksel mesafe olduğu söylenmektedir. Bu nedenle sokağa çıkma yasakları tartışılmakta bazı ülkelerde ilan edilmektedir. Yoğunluklu olarak evde kalın çağrıları yapılmaktadır. Bazı sektörlerde işyerleri kapatılmakta sokağa çıkmalarda bazı kısıtlamalar getirilmektedir.

Ülkemizde Covid-19 virüsünün bulunduğu açıklandığı ilk günden itibaren iktidarın aldığı pozisyon bize koronanın sınıfsallığı anlatması bakımından önemlidir. Covid-19’a karşı açıklanan “Ekonomik İstikrar Kalkınma” paketiyle patronlar için KDV indirimi, teşvik, borç erteleme, faiz indirimi, prim öteleme, stok finansmanı desteği verilirken, işçi ve emekçilere kendilerini korumaları için salık verildi.

“En önemli hassasiyetimiz, temel ihtiyaç maddelerinin arzında sürekliliği sağlamak ve ihracatı desteklemek için üretimin kesintisiz sürmesini temin etmektir. Türkiye, her hal ve şart altında üretime devam etmek, çarklarının dönmesini sağlamak zorunda olan bir ülkedir” diyen Erdoğan bu konuşmanın ardından “Evde kal” çağrısı yapmaktaydı. Bu çağrının muhataplarının kim olduğunu hepimiz biliyoruz. Zira evde kalamayıp çalışmak zorunda olan milyonlarca işçi ve emekçi için bu koşullarda böyle bir çağrının gerçekliği yoktur. Halk, en temel insani hakkı olan temel hizmetler için bile hala ödeme yapmak zorunda, ödemelerini yapmak içinse çalışmak durumunda.

Fabrikalarda, şirketlerde, atölyelerde ya da mağazalarda devam ettirilmesi gerektiği belirtilen üretim, genel faydaya değil, patronların bekasına hizmet etmektedir. Hayatını çalışmadan ikame edemeyecek, gelirlerini kaybetme riski olan milyonlarca insanın her sabah uyanmak, toplu taşımayı kullanmak ve kalabalık depolarda, fabrikalarda çalışmak zorunda olmaları bu salgın karşısında en dezavantajlı kesimi oluşturmalarını beraberinde getirmektedir. Virüsü kapma ihtimalinin en yüksek olduğu işçi ve emekçiler, virüsü kaptıktan sonra tedavi olanaklarına ulaşması en zor kesimi oluşturmaktadır. Kimileri evlerine aldıkları onlarca testi oyun oynar gibi sosyal medya hesaplarından keyifle paylaşırken kimileri herhangi önlemin alınmadığı sağlık kuruluşlarında test yaptırabilmek için saatlerce beklemek zorunda kalmaktadır.

Boğaz manzarası eşliğinde denize nazır spor yaparken sosyal medyada paylaşım yapan Sabancı ailesinin 4. kuşak temsilcisi kendisini uyararak; hani evde kalıyorduk diyen takipçisine *“sakin ol champ... Evdeyim”* derken sınıf farkının virüs karşısındaki konumuna ilişkin yazılabilecek bütün cümleleri özetlemektedir.

Elbette evdedir. Çünkü onun evde kalabilmesi için Teknosa işçileri, Kordsa işçileri evde kalamamaktadır. “Hayat eve sığar”, çağrılarının karşısında “İşimi kaybetmek istemiyorum. Ödemelerimi yapamıyorum. Evde kalırsam çocuklarımla aç kalırız” diyen milyonlarca insan var.

Virüs, sınıflar arasındaki eşitsizliğin derinleşmesine ve açığa çıkmasına yol açmaktadır. Sağlık personelleri, bakım evlerinde bulunan yaşlılar, her gün işe gitmek zorunda olan işçi ve emekçiler, göçmen kamplarında yaşayanlar, hapsediler, sokaklarda yaşayanlar ve evsizler, salgından en fazla etkilenen kesimi oluşturmaktadır. *“Hepimizin bir kez daha hatırlamasında yarar olabilir: Evde oturabiliyor oluşumuzun tek nedeni, evde yaşamaları tehlikeye atmak zorunda kalmaları. Türkiye’de ve dünyada...”* (Murat Sevinç, diken.com/“Ben, çalışmak zorunda olan ve sömürülen insanlarla ‘aynı’ gemideyim...”)

Kapitalizm yarattığı bütün krizlerin faturasını işçi ve emekçilere ödetmeye devam ediyor. Bu ister salgın hastalık olsun ister ekonomik kriz olsun, Kapitalist sistem altında bütün krizler ezilenler içindir. Bu, kapitalist sistemin değişmeyen yasasıdır.

Korona Örtüsüyle Geliştirilen Erkekliğe Karşı Kadın Dayanışması Acil İhtiyaç

Pandemi sona erdiğinde kadınların katledilmesi, şiddet görmesi, evlere kapatılması, üretim yerlerinden uzaklaştırılarak ayakta durma, özgürce yaşama, mücadelesinin engellenmesi "normal" karşılanacak ve erkek devletin varlığını güçlendirecek şekilde inşa edilecek.

2019 yılının sonlarında, Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan koronavirüs salgını, 2020 Mart ayı sonu itibarıyla 200'den fazla ülkeye yayıldı ve dünya çapında on binlerce insanın yaşamını kaybetmesine neden oldu. Türkiye'de ilk koronavirüs vakası 11 Mart 2020 tarihinde görüldüğü iddia edildi ve 23 Mart 2020'de vakaların tüm Türkiye'ye yayıldığı açıklandı. Dünyanın bir bütününde tarihi diyebileceğimiz günlerden geçiyoruz.

Koronavirüsün Türkiye'de de görülmesini takip eden süreçte hükümet bir dizi önlem aldı/almayı iddia etti. Ve önlemler kapsamında okulların ve üniversitelerin tatil edilmesi ardından uzak eğitime başlanacağı açıklandı.

Toplu halde bir arada olunan tüm mekanlar geçici olarak kapatılırken 65 yaş üstü ve ayrıca kronik rahatsızlığı bulunan kişilerin sokağa çıkmaları yasaklandı. Mart ayının sonlarına doğru tüm yurtdışı uçuşları sona erdi ve şehirlerarası toplu ulaşım izne bağlandı.

Böylesi kimi "önlemlerin" dışında devletin salgına karşı neredeyse tek "önlem"i "evdekal" çağrısı oldu. Ancak bunu yaparken ücretli izin çıkarmadan, sağlık çalışanlarının koşullarını ve enfek-

te olma durumlarını oradan kaldırmadan yaptı.

Yine yüzbinlerin eve kapandığı bir ortamda kadına yönelik şiddetin artacağına dair başta kadın örgütleri olmak üzere yapılan uyarılara rağmen hiçbir önlem alınmadı. Kadınların herhangi bir önlem alınmaması durumunda evlerin kadınlar için güvenli değil, çok tehlikeli alanlar olacağına, evlerin kadınlar açısından mezarlara dönüşeceğine dair uyarıları hala dikkate alınmıyor. Bianetin 2019 erkek şiddeti çetlesine göre kadınların yarısından çoğu eşleri/eski eşleri tarafından katledildiği ve erkeklerin kadınların yüzde 52'sini ev içinde öldürdü. Korona ile birlikte kadınlar açısından tablonun ağırlaşacağı; ilk tanının konulduğu 11 Mart'ı izleyen 15 gün içinde erkekler tarafından 12'si evinde olmak üzere 18 kadının katledilmesi haberi ile ortaya çıktı.

Sermayenin çarkları bir şekilde dönsün isteyen devlet ücretli izin ile çalışan yüzbinleri salgına açık hale getirirken, ataerkil sistemin saç ayağını sağlamlaştırmak için yüzlerce kadını erkek şiddetine açık hale getirmek istiyor. Evdeki şiddeti bir parça frenleyecek olan 6284. yasaya erişimini kısıtlayarak kadının can güven-

liği gözden çıkarılmış oldu. 30 Mart 2020 tarihinde Hakimler ve Savcılar Genel Kurulu tarafından "COVID-19 Kapsamında İlave Tedbirler" başlığıyla açıklanan koronavirüs salgınına karşı alınacak tedbirler arasında "6284 Sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının yükümlülerin koronavirüs kapsamında sağlığını tehdit etmeyecek şekilde değerlendirilmesi gerektiğine" ilişkin "tedbir" bulunmaktadır. Kadınlar zaten evlerde katlediliyordu, korona ile daha fazla katledilmeye başlanmışken, üstüne salgın bahanesiyle kadınlar şiddete ve ölümü terk edilmiş olacak.

Mor Çatı'nın da belirttiği gibi Hakimler ve Savcılar Genel Kurulu tarafından 6284 sayılı Kanunun uygulanmasına dair alınan tedbirin "muğlaklığı, hali hazırda kanunu gerektiği gibi uygulamaktan geri duran kamu görevlilerine bir bahane olacaktır. Bu kararın meali şiddet uygulayanın salgına karşı güvenliğini kadınların can güvenliğinin önünde tutmak" olduğunu gösterdi.

Resmi erkek ideolojisi korona ile yaygınlaştırılıyor

Mesele gerçekten yalnızca tedbir kararının kısıtlanması gibi basit değil ya da her gün katledilen kadınlara en kötü deyimle ise sadece birkaç kadının daha eklenmesi de değil. Kabul ediyoruz ki dünya çapında büyük bir pandemi var. Evet, salgından korunmak için şuan en yapılabilir olan evlerden mümkün mertebe çıkmamak. Ancak gerçekten çok daha büyük bir tehlike var kadınlar açısından, belki yüzlerce kadın bu salgın sırasında erkek şiddeti sonucu katledilecek, binlercesi şiddetin her türlüüne maruz bırakılacak ancak ortada dikkat çekici önemli bir sorun daha var. Bu durum yani pandemi sona erdiğinde kadınların katledilmesi, şiddet görmesi, evlere kapatılması, üretim yerlerinden uzaklaştırılarak ayakta durma, özgürce yaşama, mücadelesinin engellenmesi "normal" karşılanacak ve erkek devletin varlığını güçlendirecek şekilde inşa edilecek.

Hemen hemen bütün ülkeler için geçerli de olsa Türkiye açısından çok uzun zamandır kadın kurtuluş mücadelesinin dışı, tırnağı ile kazandığı birçok hak tırpanlanıyor, kadınlar evlere hapsediliyor ve evlerin güvenli tek mekanlar olduğu algısı yaratılıyor. Kadının zaten ev içi görünmeyen emeği şimdi de evde kalan herkesin bakım hizmetleri eklenerek korona

örtüsüyle meşrulaştırılmaya, "korona var şimdi sırası mı toplumsal cinsiyet eşitsizliği tartışmasının" duygusal kisvesiyle normalleştirilerek, toplumsal cinsiyet rolleri besleniyor. Yani kadınların mücadele ile savundukları her şey ters düz edilme-ye, erkek iktidarının hegemonyasını koronavirüs salgını ile kadınların üzerinde yeniden kurmanın aracı haline getiriliyor. Kadınları eve kapatan ve bunu en güvenli alan evler algısı yaratarak yapan erkek egemen devlet, ataerkil ideolojinin yaygınlaştırılmasının önünü açması kadınların "erkeklik koronadan daha tehlikeli" sözünü gerçekten doğruluyor. Dememiz o ki korona güçlü erkek egemen ideolojinin yaygınlaştırılmasının yeni aracı haline getiriliyor.

Ve esnek çalışmanın yaygınlaştırılması ile "Sıfır saat Sözleşmesinin" hayata geçirilmesi esas olarak kadınlar üzerinden yapılacağı benziyor. Çünkü evde "hazır" ev işçisi kadınlar bekliyor olacak.

Evde olması doğal karşılanacak, hatta sonrasında evden çıkması engellenerek, "para kazanacaksın, onlarca iş var evden yapılan" algısı ile ev içi emeğe yeni işler yüklenecek. Kadınların kazancına çok daha rahat el konulabilecek ve esas olarak iş yerlerinde sosyalleşme, kadınlarla bir araya gelme ve kişisel özgürlüğün bir yerde zeminini oluşturan üretim alanlarından uzaklaştırılmasının da önü açılacak.

Kadın dayanışması ile sürecin üstesinden gelebiliriz

Tablonun kadınlar açısından vahim hala getirilmeye çalışıldığı

açık çünkü salgın sürecinin kadınlar aleyhine, kadınların mücadeleyle kazandıklarını yok etmeye yönelik fırsata çevrildiği ortada. Ancak tabloyu tersine çevirmek, var olan kazanımlara dönük mücadeleyi devam ettirmek, kadınların kendilerini güçlü hissedecek dayanışmanın örülmesi için kadın örgütlerine, kadınların birlikte dayanışma ile mücadelesine her zaman olduğundan çok daha fazla iş düşüyor, daha fazla ihtiyaç duyuyor.

Umutsuzluk değil kadın dayanışmasıyla sürecin üstesinden gelmek kadınların ellerinde. Bu ideolojik hegemonyaya karşı uyanık olmak zorundayız ve kadınların bir arada olduklarında güçlü olduklarını dayanışma ağları, yeni yaratıcı yol ve yöntemlerle birbirimize değme ve güçlendirme yöntemlerini güncellemek durumundayız.

YDK Korona Günlerinde Online Buluşma ile Bir Aradaydı

Geçtiğimiz Pazar günü online olarak bir araya gelen Yeni Demokrat Kadınlar fiziksel mesafe ve zorunlu karantina günlerine dair paylaşımında bulundu. YDK zorunlu karantinanın devam etmesine rağmen düzenli olarak toplantılarına devam edecek.

COVID-19 ile birlikte #EvdeKal çağırısı ile toplumun büyük bir çoğunluğu evde kalırken, binlerce işçi ise çalışmaya devam ediyor. Başta kadınlar olmak üzere binlerce kişi ise işsiz kalmış durumda.

İşçiler ücretli izne tabi olmadan çalışmaya devam ederken, evlerdeki binlerce kadının ev içi emeğinin görünmezliğinin boyutlandığı bir süreçten geçiyoruz. Ayrıca kadınların gördüğü şiddet de #EvdeKal kampanyası eşliğinde çok yüksek rakamları buluyor.

Bu anlamda COVID-19'a karşı evde kalma çağırısı virtüze karşı korunaklı hale getirmeye çalıştığımız bedenimizi başka tehlikelerle yüz yüze bırakıyor.

Salgının ne kadar süreceğine dair belirsizliğin insanlarda yarattığı psikolojik yıkım meselenin bir başka yönüken bugün sistem tarafından salgına karşı karantina hali yalnızlaştırma, bireyselleştirme yönlü politikalara araç olarak kullanılıyor ve dayanışma ruhu yok edilmek isteniyor.

Kadınlar ise tüm bunlara rağmen kadın dayanışması ile ses çıkarmaya, fiziksel mesafe olmasına rağmen görünmez emeğe, şiddetin türlü hallerine, geri alınmak istenen kazanımlarına sahip çıkıyor.

Yeni Demokrat Kadınlar ise fiziksel mesafe ve zorunlu karantina günlerinde online buluşma ile bir araya gelerek içerisinden geçmekte olduğumuz günlere ilişkin deneyim paylaşımında bulundular.

Toplantıda evde kalan kadınların yaşadığı şiddet, evde ve iş yerlerinde kadınların iş yükü, yalnız yaşayan kadınların yaşadıkları sorunlar gibi birçok başlıkta tartışma yürütüldü.

Yaşadıklarını paylaşan kadınlar evden çalışma ile esnek-güvencesiz çalışma koşullarının nasıl olağanlaştırıldığını dile getirdiler. Daha yoğun çalışma koşulları, şiddet ve iş yükünün ne kadar arttığına dair onlarca örnek verilerek bunlarla baş edebilmenin yollarına dair paylaşımlarda bulunuldu.

“İş arkadaşlarıyla birlikte hareket etmek çok önemliymiş”

Deneyimlerini paylaşan kadınların anlattıkları şu şekilde:

* Evden çalışmaya başladık ama bu hiç bitmeyen bir süre... Yani yönetici müdürler aklına geleni yazıyor, “şunu ya-

Kendimi sürekli yeniden tahliye olacaktım gibi hissediyorum

palım, bunu halledelim” diye. Daha önce gündemde olmayan onlarca iş önümüze koyulmaya başlandı. Sürekli telefon trafiği ile yoğun bir çalışma temposuna girmiş olduk. Kesinlikle daha fazla çalışıyoruz. Sürekli şunu diyorlar: “Diğer yayınevleri ücretsiz izne çıkardı, biz en azından evden çalışıyoruz, ücretinizi veriyoruz.”

*Bu durumda sürekli tedirginsin, işten çıkarılma korkusu oluşuyor, kendini güvende hissetmiyorsun. Temassızlık da var, yüz yüze görüşüp bir çözüm bulamıyorsun ve kendini yalnız hissediyorsun. Belirsizlik var, işten çıkarılma korkusuyla daha çok çalışıyorsun. İstemsiz birçok korku yaşıyorsun.

Örneğin benim evde çalışma fobim varmış, onu fark ettim. Pazartesi sendromum oluştu bu süreçte. İzin gününde sana iş atıyorlar. Haftasonu da çalıştırılıyor ve ücretli izinli sayılıyor.

*Şu çok önemliymiş: Diğer iş arkadaşlarıyla bir arada, yüz yüze olmak, birlikte hareket etmek çok önemliymiş. Karantina değil, iş yükü daha fazla strese sokuyor insanı.

“Burada ilk eve gönderilenler kadınlar onu yeniden gördük”

*1 haftadır evde çalışıyorum. Normal şartlarda da işyerinde sürekli kamera ile izleniyoruz ve yoğun mobbing uygulanıyor. Sürekli bir kontrol durumu var. En son kavga dövüş işi eve getirmiş olduk. Ama şimdi şartlar daha zor. Örneğin bugün pazar ve izin günü, ama sürekli telefonla iş yaptırıyorlar. İzin günüm ama sabahın köründe patron aradı, “şunu halledin” diye. İşten çıkarılma durumuna karşı yapıyorsun.

Bir de bize ücretsiz izne çıkarma kağıdı imzalatılarak SGK yatırmayacaklarını, maaşı yatıracaklarını söylediler. İş yerinde molalar, yemek, çay süreleri var. Şimdi evde bu molalar sorun oluşturur diye endişeleniyorsun.

Telefon ya da mail geliyor sürekli “neredesin” diye ve molada olduğunu kanıtlayamıyorsun. Birçok WhatsApp grubu ile yöneticileri gruplara dağıtarak, kontrol oluşturmaya çalışıyorlar. Süresiz çalışıyorsun, mesai saati diye bir şey kalmadı.

*İşyerlerinden ilk gözden çıkarılanlar kadınlar olmuş durumda. Evdeki her şey-

den kadınlar sorumlu. Çocuklarla ilgili her şeyden, ödevler de dahil, kadınlar sorumlu. Bu da iş yükü demek. Çocuklarla ilgili her konuda kadınlarla muhatapsın ve bu kadınlar için sorun demek. Hem işi evde yapmak hem de evdeki işleri yapmak zorunda kalmak...

*Bir şekilde teması kaybettik ve evde 2-3 kişi paylaşımında bulunmak yetmiyor. Örneğin kadınların birbirine değmemesinin bir çok handikabı var. Kadınlar başta olmak üzere kitle arasında iletişimin kaybedilmesiyle yabancılaşmanın artacağını düşünüyorum. Bu arada evde olunca iş bitmiyor, vaktini verimli geçirmeye çalışıyorsun ama açık hapishanede yaşıyor gibisin.

*Bu durum OHAL'in meşrulaştırılması ve çeşitli hakların geri alınması ya da otoriterleşmenin gerekçesi haline getirilecek gibi.

*Erkekler kendi kişisel temizlik vs yapıyorlar, ama evin genel temizliği noktasında çok bir katkıları olmuyor. Evin temizliğinden genelde kadınların sorumluluğuna verilmiş durumda. Ev içinde üretmemeye hali birçok evde yaşıyor, özellikle toplumsal cinsiyet rollerini pekiştiriyor.

*Psikolojik olarak da çok zor bir süreç. Sohbetler sürekli koronavirüs üzerine, haberler açısından da seçici davranmak gerekiyor. Hastane, mezarlık fotoğrafları vs ile insanlar üzerinde psikolojik yıkım yaratılıyor.

*(Hapishaneden yeni çıkan bir arkadaş) Kendimi sürekli yeniden tahliye olacaktım gibi hissediyorum.

* İşten ücretsiz olarak çıkarıldıktan sonra arkadaşlarımla birlikte kaldığım evden ayrılmak zorunda kaldım. Annemle babamın yanına geldim, ben ailemle çok sorun yaşamıyorum ama birçok kadın için bu zor bir durum olacak. Kendi ekonomik bağımsızlığı için ayakta kalma mücadelesi verenler için, bir kadının kendi özgürlüğü için zorlu bir süreç olacak.

*Esnek çalışmayla ev içi emeğin yaygınlaştırılması hedefleniyor. İşin eve taşınması kadınlar için inanılmaz bir iş yükü anlamına geliyor. Bir kadın arkadaş işyerinde 1200 yapıyorsa evde diye bu rakamı artırıyor, patron diyor evdesin rahatsın daha fazla yapabilirsin.

Ya da çağrı merkezi çalışanları 24 saat telefonlara bakmak zorunda bırakılmış.

*Çalışan sayısını azaltarak, işi eve taşıyarak durumu fırsata çevirme derdindedir. İnsanların uyku saatlerinden feragat etmeleri isteniyor.

Çeşitli etkinliklerle verimli buluşmalar Kadınlar birçok deneyimini birleştirerek önümüzdeki süreçte neler yapılabilir üzerinde çeşitli tartışmalar da yürüttü.

Sağlık çalışanlarına dair gündemin yaratılmasının önemi üzerine vurgu yapan kadınlar, sonraki online buluşmalarında tek başlıklı gündemler ile bir araya gelerek tartışmalar yapmayı önerdiler. Ortak film, makale ya da kitap okuması yaparak buluşmalar yapalım denildi.

Ayrıca sosyal medya üzerinden yapılan kadın kurumlarıyla birlikte eylem ve etkinlikleri takip etmek ve katılmamın önemli olduğu vurgulandı.

Kürdistan İçin Esas Tehlike Koronavirüs mü, TC Devleti Mi?

Ülkede koronavirüs salgını kol gezerken bir türlü virüsü bulamayan devlet, son olarak mecbur kalmış ve ülkede adı konulmamış koronavirüs vaka ve ölümleri görülmeye başlamasından haftalar sonra 11 Mart günü, virüsü yakalamayı “başarmıştı”! Ardından ise vaka ve ölüm sayıları; saklanması, özellikle yoksullar test olma imkanı bulamamasına karşın oldukça hızlı bir şekilde artmaya başladı.

Aslında bu durum bir yönüyle “normal”. Eğer söz konusu sağlık değil de “güvenlik” olsaydı, anında tespitler yapılır ve “başarı”lar ortaya serilirdi. Çünkü ülkede resmi kaynaklardan yapılan açıklamalardan elde edilen verilere göre 2019 sonu itibarıyla polis başına 211, jandarma başına 92 kişi düşüyor. Askeri alanda 36 OECD* ülkesi arasında başı çeken ülke, doktor başına 498.2 ve hemşire başına ise 413,2 kişi ile son sırada yer alıyor. Ne yapsın devlet!? Bir de harcamalara göz atarsak eğer, devletin virüsü neden hemen “yakalayamadığını” biraz daha anlamış oluruz:

Ülkede, geçmişteki tüm bütçe paylaşımında olduğu gibi 2020 bütçesinde de askeri harcamalar, sağlık harcamalarını ikiye katladı. 2020 bütçesinden Sağlık Bakanlığı’nın 58 milyar 755 milyon 417 bin TL aktarılırken, Milli Savunma Bakanlığı’na 53 milyar 859 milyon 342 bin, Jandarma Genel Komutanlığı’na 22 milyar 968 milyon 117 bin, Emniyet Genel Müdürlüğü’ne 38 milyar 973 milyon 189 bin ödenek ayrıldı. Yine OECD üyesi 36 ülke arasında milli gelire oranla en az sağlık harcaması yüzde 4.2’lik oranla Türkiye’de yapılıyor. (Askeri harcamaların sağlık harcamalarını ikiye katladığı bu bütçede, laf aramızda, koronavirüsü duayla yenebileceğine inanmış “garibim” Diyanet İşleri Bakanlığı ise 11 milyar 519 milyon 609 bin TL ödenekle birçok kurumu geride bıraktı.)

Bir vali bir valiyeye, “yasak getirelim HDP’ye” demiş!

Bu bilgiler neden önemli? Eğer egemenlerin sağlığa ayrılan bütçenin (ki bu bütçenin de halk sağlığından çok sağlık sektörünü rant alanı yapanlara hibe ettiklerini akıldan çıkarmamak gerekir) iki katını askeri harcamalara ayırmasının, faşist iktidarcı sıradan bir durum olduğu görülmezse, salgın günlerindeki bazı pratiklerini anlamak güçleşebilir.

İlk örnek, geçtiğimiz günlerde Amed’de koronavirüs salgını nedeniyle evden çıkamayan yaşlı kesimlerle dayanışma içerisinde olmak için çalışma yapan HDP’lilerin çalışmalarına, Diyarbakır

Valiliği’nin kararıyla getirilen engel. Diyarbakır Valisi’ni duyan Osmaniye Valisi durur mu? O da HDP Osmaniye İl Örgütü’nün koronavirüse dair bilgi içerikli afişlerinin asılması ve broşürlerin dağıtılmasına yasak getirdi. HDP’lilere tebligat gönderen Vali, her türlü eylem ve etkinliğin bir ay boyunca yasaklandığını söyledi. HDP’lilerin koronavirüse ait genel merkezlerinin hazırladığı bilgilendirici afiş ve broşürlerin asılıp, dağıtılmasının da yasak olduğunun aktarıldığı yazıda, “Valiliğin yasaklama kararı kapsamında koronavirüs (Covid-19) salgını hakkında yapmak istediğiniz afiş dağıtımına salgının yayılmasının engellemesi için alınan tedbirler doğrultusunda izin verilmedi” denildi.

Bu valilere başka valiler eklendi ve daha önce Elazığ depremi sırasında depremzedelerle dayanışma için toplanan yardımları engellendiği gibi bu kez de salgın için örülen dayanışmasına engel getirildi HDP’nin. Kürt ulusuna ve mücadelesine dönük düşmanlık, virüsü haftalarca “tespit edemeyen” devlet tarafından hiçbir fırsatı kaçırmadan ve anında “tespit edilerek” engellendi!

Salgına karşı rezilce bir duruş sergileyen faşist AKP-MHP koalisyonu, sağlık sisteminin çöküşünü izleyip salgının faturasını da yoksul halka İBAN göndererek “başımızın çaresine bakın” diyor. Diğer yandan da Kürt halkına düşmanlıkta bir an tereddüde düşmeyeceklerini bu engellemeler vesilesi ile sık sık dile getirmiş oluyorlar. Geçtiğimiz günlerde CNN Türk’te Ahmet Hakan isimli yozlaşmış burjuva gazetecinin paçavra programına katılan Süleyman Soylu’nun CHP’nin yardım çalışmalarına izin verdikleri durumda HDP’nin dayanışma çalışmaları için de alan açılacağını söylemesi bunun bir örneğidir. Ahmet Ha-

kan’ın “CHP belediyelerinin yardım kampanyası ile bir HDP’li belediyenin bir terörist için yapacağı bir kampanya aynı kefeye koyulabilir mi?” sorusunun, Süleyman Soylu’nun söyleminden bir farkı olmaması da, devleti ve medyasıyla nasıl bir düşmanlaştırma çabası içerisinde olduğuna işaret eder.

Mexmûr Kampı’nda ambargo salgın dinlemiyor

Kürt ulusuna dönük düşmanlığın salgın versiyonu yalnızca Türkiye sınırları içerisinde geçerli değil kuşkusuz. 3 Nisan tarihi itibarıyla 204 kişide virüs tespit edilen ve iki kişinin yaşamını yitirdiği Federe Kürdistan’da** hızla yayılan koronavirüs salgını tehlikesi altında olan bölgelerden biri de **Mexmûr Şehit Rustem Cudi Kampı**. Birleşmiş Milletler’e (BM) bağlı olan kamp, virüs tehdidine rağmen 260 gündür KDP yönetimindeki Federe Kürdistan Hükümeti tarafından ambargo altında tutuluyor. Kampa giriş ve çıkışlara izin verilmiyor. Yapılan tüm çağrı ve gelen tepkilere rağmen ambargo kaldırılmıyor. Salgın tehdidi bile KDP yönetimini ısrarında vazgeçirmedi. Kamp yönetimi ise kendi imkanları ile koronavirüs tehlikesine karşı önlemlerini almaya çalışıyor.

Bu düşmanlığın nedeni ise Kürt hareketi yöneticilerine operasyonel faaliyetler yürüten ve bazı katliamlarda sorumluluğu olan MİT’in Federe Kürdistan Sorumlusu Osman Köse’nin 17 Temmuz 2019’da Hewlêr’de öldürülmesi olayı. Bu olayın ardından devreye sokulan ambargoyla, 1990’lı yıllarda sınır kentlerinden göç etmek zorunda kalarak buraya yerleşen 12 bin civarında insan hem işsizlik hem sağlık hem de yaşamsal ihtiyaçlarıyla sınımlanmış bir duruma bir de salgın tehdidi ek-

lenmiş durumdadır. (Bu arada kamp halkı kendi geçimini yıllardır bölgede inşaat vb. işlerde çalışarak sağlıyordu. Şimdi o da yasaklanmış durumda. 9 aydır kimsenin kamptan çıkıp çalışmasına izin verilmiyor.)

Bu düşmanca ve faşist pratiklerin arkasındaki isim de faşist TC devleti iken, KDP de TC devletinin bölgedeki politikalarının yürütücüsü olarak görev görüyor ve kendi sınırları içerisinde öldürülen MİT’çi olayı için Mexmûr halkına işkence ederek kendisini affettirmeye çalışıyor. Ve egemenlerin her gün ekran karşısına çıkarak timsah gözyaşları döküp durduğu salgın durumu, bu düşmanca pratikleri hiç mi hiç etkilemiyor!

Bu faşistler “eğitilmezdir”!

Türkiye Kürdistanı’nda yoksulluk ve işsizliğe mahkum edilen Kürt halkı, koronavirüs konusunda önlemlerde de ayrımcı pratiklere uğruyor. Bölge halkı hakkında açıklamalar yapan Süleyman Soylu, “Doğu ve Güneydoğu’da sosyal izolasyonda sıkıntılar olduğuna” vurgu yaparken, aslında Kürt illerine dönük yeteri önlemleri alamayacaklarını ilan ederek bölgede yaşanacak ölümlerle ilgili şimdiden bölge halkını suçluyor. Diğer yandan HDP’nin pratiğine giriştiği dayanışma çalışmalarına, “evine gidip yardım yaptıkları kişinin hayatını riske attığını” iddia ederek engel getiriyor.

Oysa sokağa çıkma yasaklarına, ev hapishanelerine ya da evlerinde “gönüllü” mahpusluğa Kürt halkı alışık! Tepesinde helikopterler, daracık sokaklarında panzer ve akreplerin eksik olmadığı Kürdistan’da çok zaman sokağa çıkmak ölüm demektir, yeni bir durum değil salgın. Ya da sokağa çıkma yasaklarının ve ambargoların uygulandığı bu kentlerde yaşamsal ve temizlik malzemelerinin fahiş fiyatlardan satılması (ya da hiç bulunamaması) da yeni bir durum sayılmaz. Ancak salgın çok yeni karışılan bir durum olduğundan belli zorlukları da beraberinde getirmektedir. Çare; devlet ambargosuna karşın dayanışma ve salgına karşı önlemlerde kolektif davranmaktan geçiyor! Kuşkusuz hem dayanışma hem de kendini korumada kolektif davranma konusunda Kürt halkı hiç de çaresiz ve faşizmin uydurduğu gibi önlem almada “sıkıntılı” değildir.

Yalnızca bu faşistler “eğitilmezdir eğitilmez”!

* **Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı**

** **Irak’ta ise 700’e yakın vaka görüldü ve toplamda 50 kişi hayatını kaybetti**

Orta Doğu'nun Payına Yine Savaş Düştü

Dünya genelinde yaşanan korona virüs salgınında Nisan ayı başları itibariyle enfekte olan hasta sayısı bir milyon ve ölümler ise 50 binin üzerine çıkmış durumdayken, emperyalistler ile bölge gericiliği Ortadoğu'da çatışmaya ve karşı karşıya gelmeye devam ediyor.

Üstelik bu durum BM Genel Sekreteri A. Guterres'in 23 Mart 2020 tarihinde devam eden silahlı çatışmaların korona virüs ile mücadele için durması gerektiğini belirttiği ve "küresel ateşkes" çağrısı yaptığı koşullarda gerçekleşmektedir. Ki BM Genel Sekreteri, 1 Nisan 2020 tarihinde korona virüs salgınına II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan beri dünyanın karşılaştığı en büyük sorun olarak tanımlayarak; "Bu kriz yakın geçmişte yaşananlara hiç benzemeyen bir gerilemeye sebep olabilir" ifadesini kullanmakta ve "Corona virüsü salgını toplumların temelini saldırıyor ve insanları öldürüyor" demiştir. BM Genel Sekreteri'nin "ateşkes" çağrısına bölgeden sadece Suriye Demokratik Güçleri yanıt oldu. SGD 25 Mart'ta, salgın nedeniyle tüm operasyonlarını durdurduğunu açıkladı ve tüm taraflara insani ateşkes çağrısı yaptı. Bunun dışında bölgede çatışmalar, işgal ve ilhak saldırıları sürmektedir.

Kuşkusuz Ortadoğu'da yaşanmaya devam eden bu gelişmeler, salgın nedeniyle gündemin arka planına itilmiş görünse de emperyalistler ve bölge gericileri bir yandan karşı karşıya gelmeye, çatışmaya ve işgal ile ilhak saldırılarını sürdürmeye devam etmektedirler. Bu durum gerek emperyalistler ve gerekse de bölge gericilerinin, salgından kaynaklı bölge halklarına yönelik somut COVID-19 tehdidinden ziyade yine kendi çıkarlarını ön plana aldıkları anlamına gelmektedir.

Şu kısa anımsatma bölgede çatışmaların, işgal ve ilhak saldırılarının, gerilimin küresel salgına rağmen devam ettiğini göstermektedir: Mart ayının son günü İsrail'e ait savaş uçakları Lübnan hava sahasına girerek, Suriye'nin orta kesimindeki Humus ilinin doğusuna saldırı gerçekleştirmiştir. TC faşizmi gerek İdlip'te ve gerekse de Rojava'da işgal saldırılarını sürdürmektedir. Yine TC, Irak Kürdistanı'nda işgalini devam ettirirken, hava saldırılarına da ısrarla devam etmektedir. Her iki bölgede de basına yansıyanlara göre TC'nin askeri kayıpları bulunuyor. Mart ayının ortalarında Irak'ta ABD askerlerinin konuşlu olduğu Bağdat Tacı Askeri Üssü'ne füze saldırıları gerçekleştirilmiştir. Nisan

ayının başlarında ise Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçleri, Yemen'de Husi güçlerine yönelik 24 saatte ülkenin farklı bölgelerine 34 hava saldırısı gerçekleştirmiştir.

Kısacası dünya salgınla baş etmeye çalışırken, emperyalist kapitalistler ve onların uşak ve işbirlikçileri saldırılarına devam etmektedirler. Ki aynı sorun Ortadoğu'da da etkisini göstermektedir. 3 Nisan tarihi itibariyle İran'da salgından ölen hasta sayısı 3.160, Irak'ta 54, Suriye'de 2, Ürdün'de 5, İsrail'de 33, Mısır'da 52, Suudi Arabistan'da 21, Türkiye'de 356 idi (vb.) Ama bölgede halen çatışma, işgal ve saldırılar ısrarla sürdürülmektedir.

Bu arada yukarıda aktardığımız rakamların gerçeği ne kadar yansıttığı da tartışmalıdır. Türkiye örneğinden hareketle rahatlıkla söyleyebiliriz ki, bölge gericiliği salgın nedeniyle yaşanan ölümleri gizlemektedir. Bu anlamıyla Ortadoğu halkları, büyük bir tehditle karşı karşıyadırlar. Buna rağmen emperyalistler ve bölge gericiliği önlem almak yerine, işgal ve ilhak saldırılarını devam ettirmekte, İran örneğinde olduğu gibi emperyalist yaptırımlar ısrarla sürdürülmekte, İsrail savaş uçakları Suriye'yi bombalamakta, TC faşizmi Rojava Kürdistanı'na yönelik saldırılarını sürdürmektedir. Minbiç'in Ereb Hessen köyü, Eyn İsa'nın Xirbitbekir ve Savan köyleri gibi yerler bombalanmaktadır. TC devleti ve ona bağlı çeteler, 2 Nisan'da Heseke Kantonu'na su ulaştıran boru hattını bombalamış, Til Temir, Heseke ve Şedade'de binlerce kişiyi salgın döneminde susuz bırakmışlardır. Benzer saldırılar Irak Kürdistanı'nda da sürdürülmekte, Irak Kürdistanı'na gün aşırı uçak saldırılarında bulunmaktadır.

Emperyalizm ve Faşizm Virüsten Daha Tehlikelidir!

Kuşkusuz ki korona virüs belli bir süre sonra hem dünyanın hem de Ortadoğu halklarının gündeminden düşecektir. Salgın denetim altına alınacak, etkisini yitirecektir. Nitekim salgının ilk ortaya çıktığı yer olan Çin'in Wuhan bölgesinde kontrol altına alınmış durumdadır. Benzer bir du-

rum önümüzdeki süreçte hem dünya hem de Ortadoğu bölgesinde de yaşanacaktır.

Salgının bu kadar etkili olmasında, virüsün bulaşıcı etkisinin yüksek olması değil gerek emperyalistler ve gerekse de bölge gericiliğinin gerekli ve yeterli

önlemleri zamanında almaması, doğal yaşam alanlarının endüstriyel tarım, hayvancılık, madencilik, turizm vb. ile yağmalanması, özellikle de sağlık sektörünün halka hizmet için değil de kapitalist şirketlerin kârına göre düzenlenmesi, sağlık alan-

ında neo-liberal politikaların uygulanması, halk sağlığının değil de kapitalist kârın öncelenmesi etkili olmaktadır.

TC faşizminin salgın karşısında takındığı tutum bu durumun iyi bir örneğini oluşturmaktadır. Faşizmin virüs salgını karşısında aldığı iddia ettiği önlemler ve ortaya çıkan sonuç ortadadır. Salgın gibi çok önemli bir tehdit karşısında öncelik halk değil, hakim sınıflar ve onların devleti olmuştur. Hakim sınıflara ekonomik koruma kalkanı, halka ise IBAN numarasıyla kolonya verilmiş, dua telkin edilmiştir.

Türkiye halkının karşı karşıya olduğu bu tehlide rağmen önlem almak yerine, sınır dışında işgal ve ilhak saldırılarına devam edilmektedir. Suriye İnsan Hakları Gözlemevi'nin verilerine göre TSK, 2 Şubat'tan bu yana zırhlı araç, tank, zırhlı personel taşıyıcılar dahil 5 bin 490 araç eşliğinde 10 bin civarında askeri Suriye'ye sokmuş durumdadır. Açık kaynaklara bakılırsa TSK'nın elindeki etkili hava savunma sistemi olan orta menzilli Hawk, 27 Mart'ta gerçekleştirilen sevkiyatla birlikte İdlip'e konuşlandırılmıştır. Savaş Etütleri Enstitüsü'nün (ISW) raporuna göre ise 1 Şubat-31 Mart arasında İdlip'de konuşlandırılan Türk askeri sayısı 20 bini geçmiş durumdadır.

Benzer durum Rojava Kürdistanı içinde geçerlidir. Efrîn, El Bab-Cerablus hattı ve Grê Spî-Serêkaniyê arası işgal altındadır. Yine Irak Kürdistanı'nda Türk askeri üsleri varlığını sürdürmektedir. TC faşizminin sınır dışında en fazla askeri üsünün bulunduğu yer Irak Kürdistanı'dır. Bu üslerin en büyüğü ise Başika Üssü'dür. TC, Başika'daki üssü "İŞİD'e karşı sava-

şacak güçleri eğitmek için" için açtığını iddia etse de geline aşamada İŞİD'in bölgede etkinliğinin kırılmasına ve Irak merkezi hükümetinin üssün boşaltılması çağrılarına rağmen boşaltmamaktadır. Bu durum bize meselenin İŞİD'le mücadeleden öte, Kürt ulusal özgürlük hareketi başta olmak üzere, bölge halklarına yönelik saldırganlık siyasetinin somut ürünü olduğunu göstermektedir. Faşizmin Irak Kürdistanı'nda Bamerni, Kanıması ve Begova'da askeri üsleri bulunmakta ve Irak'taki bu üslerde yaklaşık olarak 2 bin 500 Türk askeri bulunduğu iddia edilmektedir. Ancak gerek askeri üslerin yeri ve gerekse de işgal gücü konusunda olan askeri gücü sayısı net olarak açıklanmamaktadır.

Gerek Suriye ve gerekse de Irak'taki TC askeri varlığının bulunması, üstelik de bu güçlerin virüs salgınına rağmen geri çekilmesini bırakalım giderek tahkim edilmesi, bölge halkları açısından virüsten ziyade asıl tehlikenin TC faşizmi olduğunu göstermektedir.

Benzer bir durum emperyalizm açısından da geçerlidir. ABD'de virüs salgını nedeniyle ağır can kayıpları yaşanmasına rağmen (3.4.20 itibariyle 6.059 ölü) ABD Başkanı Donald Trump, İran'ı tehdit etmeyi sürdürmektedir. Trump, Twitter hesabından yaptığı açıklamada; "Gelen bilgilere ve inancımıza göre İran veya uzantıları, Irak'taki Amerikan askerlerine ve/veya varlıklarına yönelik sinsi bir saldırı planlıyor. Eğer bu olursa İran bunun bedelini gerçekten çok ağır şekilde öder" (01.04.20) demektedir.

Emperyalizm özellikle de ABD emperyalizmi bölge halkları üzerinde birer tehdit olarak varlığını sürdürmektedir. Salgın döneminde keskinleşen çelişkilerin yeni adresi Irak olmuş görünmektedir. ABD'nin Irak'ta bir darbe hazırlığı içinde olduğu iddiaları basına yansımış durumdadır. Böyle bir senaryonun yaşanması Irak'ta bir iç savaşın gündeme gelmesi demektir ve bu bir kez daha binlerce insanın katledilmesi ve milyonlarca insanın göç yollarına düşmesi demektir.

Görüleceği üzere küresel salgın döneminde bile emperyalistler ve bölge gericiliği, halklar üzerinde birer tehdit unsuru olmaya devam etmektedir. Bu tehdidin ortadan kaldırılması için emperyalizme ve bölge gericiliğine yönelik mücadele etmekten ve savaşmaktan başka çıkar yol bulunmamaktadır.

KAPİTALİZM, TÜM CANLILAR İÇİN BİR SAĞLIK SORUNUDUR!

Luca D'Urbino

Dünya halklarının Covid-19 gibi salgınlarına maruz kalması egemenleri sadece ekonomik kayba uğramaları bağlamında ilgilendirmektedir.

Insanlık yeni bir tehditle karşı karşıya. Bir virüs salgımından bahsediliyor. Üstelik bu virüsün son derece “demokratik” olduğu iddia ediliyor. Demokratiklikten kasıt elbette “zengin-yoksul ayrımı tanımamak” olarak açıklanıyor. Son bir ayda yaşadıklarımızın, ölümlerin, kaygıların kaynağı olarak bir virüs ortaya atılıyor. Bu virüsün adı koronavirüs! Bilimsel adıyla Covid-19. En sonda söyleyeceğimizi başta söylersek emperyalist kapitalist sistem bizzat yarattığı türlü türlü felaketin yanı sıra kronik-virüs kaynaklı hastalıkların ve salgınların da kaynağıdır.

Çin'in Wuhan kentinde 1 Aralık 2019 tarihinde ortaya çıktığı belirtilen Covid-19 salgını şu anki rakamlara göre yaklaşık 200 ülkeye yayılmış durumda. Dünya Sağlık Örgütü virüsü pandemi olarak duyurdu ve birçok ülke virüsün yayılmasını önlemek için sokağa çıkma yasağı da dahil bir dizi uygulamayı gündemine aldı. Ancak önlemlere rağmen 4 Nisan tarihi itibarıyla dünya üzerinde toplam vaka sayısı 1.118.398; ölümlü vaka sayısı 59.224 ve tedavi edilen vaka sayısı da 229.250 olarak açıklandı.

Salgın sırasında yaşananlar, her ülkede özgün örnekleri barındırsa da özet olarak sağlık sistemlerinin çöküşünün hızlandırılmış bir hikayesi gibi. Uzun yıllardır neredeyse tüm dünyada uygulanan kamusal hizmetlerdeki kesinti ve özelleştirmenin yarattığı sonuçlar, salgın gibi özel dönemlerde daha büyük bir yıkımla gözler önüne seriliyor. Covid-19 salgınının gösterdiği de sağlık sistemlerinin en gelişmiş kapitalist ülkelerde bile çökmüş olduğudur. Sağlıkta özelleştirme uygulamaları sonucu hastane ve personel sayısı azaltılmış, basit bir randevu işlemi dahi aylara varan sürelerle yükselmiş, sağlık çalışanlarının iş yükü artırılmış, özel sağlık sigortası dayatılmış, sağlık emekçilerine dönük şiddet turmandırılmış, örgütsüzlük dayatılmıştır.

Emperyalizmin neo-liberal sağlık politikaları can alıyor!

Günümüzde dünyaya egemen olan neo-liberal sağlık politikaları, 1980'lerin başlarından itibaren IMF ve Dünya Bankası vb. kurumların “sağlıkta yapılanma” adı altında dayattığı paketlerle yaygınlaşmıştır. Bu paketlerde özet olarak; sağlık hizmetleri özelleştirilmiş, sağlık sigortası vb.

uygulamalarla kamusal sağlık “en temel hizmetlerle” sınırlandırılmış, bunların dışında kalan hizmetleri emekçilerin kendi ceplerinden karşılaması ve de devamında özel sağlık sigortası dayatılmıştır. Kamusal sağlık hizmetinin başta özel hastaneler ve ilaç tekelleri olmak üzere kâra endekslenerek planlanması hastaların müşteri olmasına, müşterinin devamlılığının sağlanmasına ve onlara en pahalı ürünlerin satılarak en yüksek kârın elde edilmesine olanak sağlanmasına yol açmıştır.

Yukarıda sektördeki çöküşe değinirken “en gelişmiş emperyalist kapitalist ülkelerde bile” vurgusunu yapmıştık. ABD bu konuda öne çıkan örneklerden biridir. Sağlık sisteminin piyasalaştırılması sonucu ABD'de 30 milyona yakın kişi sağlık güvencesinden yoksun durumdadır. Ve acil durumlarda dahi sağlık hizmeti alamamaktadır. Hatırlarsa, Los Angeles kentinde, koronavirüs teşhisi konulan ama sigortası olmadığı için evine gönderilen 17 yaşındaki bir gencin hayatını kaybettiği haberi medyada yer bulmuştu.

Salgının yayılma hızı ve ölümler konusunda öne çıkan ülkelerden olan İtalya'da ise ölüm oranı Çin'in yaklaşık dört katıdır. Nüfusun % 35'inin 65 yaş üstü olması, iş-

çilerin yarısının saatte 11 Euro'dan daha az kazanması, asgari emeklilik yaşının 67'ye çıkartılması, 2019 yılında işsizlikten kaynaklı yaklaşık 120 bin kişinin göç etmesinin yanında sağlıktaki özelleştirmeler salgın karşısındaki tabloyu özetlemektedir.

Özellikle 2008 yılından bu yana “kemer sıkma” söylemi ile krizin faturası emekçilere kesilmeye çalışılırken özelleştirme politikaları hızından bir şey kaybetmeden devam etmiştir. Bianet'ten aldığımız verilere göre 1980'lerde İtalya'da 500.000 hastane yatağı vardı, bugün ise bu rakam 200.000. Yani her 1.000 kişiye 3.2 hastane yatağı düşüyor. 1998'deki hastane sayısı 1.381 iken şu anda sadece 1.000. Yine 2009 ile 2018 yılları arasında sağlık harcamalarından 37 milyar Euro'luk kesinti yapılmış; 2009 ile 2017 yılları arasında doktor ve hemşire kadrosu % 6.2 azaltılmıştır. Ülkede sağlık sistemi büyük ölçüde özelleştirilmiş durumdadır. Toplam sağlık sisteminin % 51.80'i kamu hastanelerinden, % 48.20'si ise kamusal hizmet veren ve daha sonra devlet tarafından onlara geri ödeme yapılan özel hastanelerden oluşmaktadır. Covid-19 vakaları ve ölümlerin büyük çoğunluğunun yaşandığı Lombar-

diya bölgesi, uzun zamandır özel sağlık işletmelerinin “altın şehri” olarak kabul edilmektedir.

Salgın ile “mücadele”de sürü bağışıklığı sistemini uygulayan ülkelerden biri İngiltere’dir. Sürü bağışıklığı sistemi, hastalığın kontrollü bir şekilde yayılmasına izin verilerek toplumsal bağışıklığın kazanılması olarak özetlenebilir. İngiltere’de Covid-19 salgınından önce de sağlık alanındaki eşitsizlik, raporlara konu olmuş durumdadır. Raporlar son on yılda ortalama yaşam süresinin yükselme hızının düşmesinin yanısıra ölüm oranlarının yükseldiğine dikkat çekmektedir. 20. yüzyılın başlarından bu yana yaşam beklentisinde sürekli yükseliş gözlenirken, 2011’den itibaren bu durumun değişmeye başladığı, söz konusu artışın çarpıcı bir şekilde yavaşladığı görülmektedir. Yoksullar içinse yavaşlamanın ötesinde, durma hatta dönem dönem düşme söz konusudur. Genel olarak bu durum kış aylarının daha soğuk geçmesine ve grip salgınlarına bağlansa da asıl sorun yoksullaşma ve sağlığa neo-liberal kesinti politikalarıdır.

Hollanda’da sürü bağışıklığı sistemi uyguladığı için eleştirilen ülkeler arasındadır. Ülkede 16-22 Mart arasında yaşamını yitiren insan sayısı 3.575 kişidir. Ancak salgından kaynaklı ölenlerin sayısı ise 1.487 olarak açıklanmaktadır. Aile Hekimleri Birliği’nin yaptığı açıklama göre evlerinde ölen çok sayıda insana öncesinde ve sonrasında test yapılmadığı için bu kişiler salgın nedeni ile ölmüş olarak bile kaydedilmemektedir. Hatta geçtiğimiz haftalarda yaşlılarla konuşulup hastalığa yakalanırlarsa yoğun bakım ve solunum cihazı istemeyecekleri konusunda bir tür taahhütname istenmiş durumdadır. Ayrıca hastanelere de yaşlıların “mümkün olduğunca” yoğun bakıma alınmaması uyarısı da yapılmıştır. Bu bir bakıma yaşlılara “gidin evinizde ölü” demektir. “**Toplumun sırtında yük**”, “**işe yaramaz**”, “**asalak**” olarak görülen yaşlılar aslında virüsün değil sistemin hedefindedir ve her fırsatta ekonominin sırtından atılmaya çalışılmaktadırlar.

Neo-liberal politikalar sonucu dünyanın bütün ülkelerinde kamusal sağlık sistemleri baltalanmış, özelleştirilen sektör halk sağlığından kopararak sermayenin yatırım alanı haline getirilmiştir. Kamuya ait hastanelerin özel sektöre devri, devlet hastanelerinin boşaltılması, bütçede sağlığa ayrılan payın sürekli tırpanlanması, emekçilerin mücadele ile elde ettikleri kazanımların birer birer geri alınması, emeklilik yaşının yükseltilmesi, sağlık sektörünü ilaç sanayiinden tıbbi malzemeye, özel hastanelerden sağlık sigorta-

Rodrigo Arahuetes

sına kadar kâr getiren bir yatırım alanına dönüştürülmesi gibi uygulamalar tabloyu yavaş yavaş bugünlere kadar getirmiştir.

Kısacası özelleşmiş sağlık sistemleri birçok ülkede çökme tehlikesiyle karşı karşıyadır. ABD, İngiltere, Fransa gibi “en gelişmiş” oldukları iddia edilen ülkelerin dahi aslında ne kadar çürük oldukları açığa çıkmıştır. Bir yandan sağlık personeli sıkıntısı yaşanmakta, diğer yandan yataklar ve yoğun bakım üniteleri dolmakta, solunum cihazlarının yetersizliği karşısında ya hastalar ölümü tercih etmekte ya da sağlık çalışanları hastalar arasında ayırım yapmaya zorlanmaktadır. Spor salonları, fuar alanları, pazar yerleri vb. hastaneye çevrilmekte ancak bu da yetersiz kalmaktadır. Hastanelerde maske, eldiven, gözlük gibi tıbbi malzemeler bulamamakta; “süper güçlü”, “çok zengin” ve “demokrasinin beşiği”, “örnek” ülkeler birbirlerini maske çalmakla suçlarken yaşlı ve hastalar, yoksullar evlerinde, yaşlı bakım evlerinde kaderlerine terk edilmiş durumdadırlar.

Türkiye’de neo-liberal sağlık politikaları...

Türkiye’de neo-liberal sağlık politikaları 1980’li yıllardan itibaren hızla devreye sokulsa da tam gaz ilerleyişi AKP iktidarı döneminde olmuştur. 1980’den bu yana kademeli olarak Sağlık Bakanlığı’nın ve SSK’nın aşı ve ilaç üretimi durdurulmuş, alan tamamen ilaç tekellerinin sömürüsüne açılmıştır. Sağlık Bakanlığı’na bağlı aşı üretim birimleri 1990’lı yıllarda kapatılırken SSK ilaç fabrikası da “zarar ettiği” iddiası ile 2005 yılında kapatılmıştır.

AKP iktidarı döneminde sağlıktaki özelleştirme politikası bir yandan yüzlerce özel hastanenin açılması -ve bunlar kamunun fonlarıyla beslenmesi- diğer yandan da mevcut kamu hastanelerinin birim birim özelleştirilmesi olarak devam etmektedir. AKP’nin seçimleri kazandığı 2002 yılında, Sağlık Bakanlığı’na bağlı hastane sayısı 774’tür. Aynı yıl özel hastane sayısı ise 271 iken bugün bu rakam 571’e yükselmiştir. Sağlık alanında özelleştirme anlamına gelen sağlıkta dönüşüm programının temelini aile hekimliği, genel sağlık

sigortası ve sosyal güvenlik kurumlarının tek elde birleştirilmesi oluşturmuştur.

2002 yılında özel hastanelerin tüm hastanelerdeki payı % 23 iken toplam yatak sayısındaki payı % 8’dir. AKP iktidarları döneminde özelleştirmeye yönelik politikalar özel hastanelerin tüm hastanelerdeki payını % 36’ya, yatak sayısındaki payını ise % 21’e çıkarmıştır. Yani sağlık kuruluşlarındaki her 100 yatağın 21.6’sı özel hastanelerin elindedir.

2018 yılında SGK tarafından üniversite hastanelerine 10.792.632 TL ödeme yaparken, Sağlık Bakanlığı hastanelerine 29.047.743 TL, özel hastanelere ise 9.426.962 TL ödeme gerçekleştirmiştir. Yine 2018 yılında özel sağlık sigorta şirketleri 700.835 TL kâr elde etmiş, büyük kısmı özel sektör hastanelerine olmak üzere 3.968.742 TL ödeme gerçekleştirmiştir. Özel hastanelerin gelirlerinin büyük bir kısmını cepten harcamalar ve sağlık turizmi kapsamındaki gelirler oluşturmaktadır.

Bu rakamlara rağmen Özel Hastaneler Birliği tarafından yapılan açıklamada Covid-19 nedeniyle özel hastanelerin gelirlerinde yaşandığı iddia edilen % 80’lik düşüşün devlet tarafından karşılanması talep edilmektedir. Salgın nedeniyle gelirlerin sağlık turizmi başta olmak üzere görece aza inmesi özel hastanelerin telaşının nedenidir.

Seçim dönemindeki vaatlere dahi konu olan, Avrupa’nın en büyüğü olmakla övülen “şehir hastaneleri” ya da kamu hastanelerinin Covid-19 salgınında gösterdikleri performans durumu objektif bir şekilde gözler önüne sermektedir. Bırakalım halk sağlığını kendi sağlık personelini korumak için en basit malzemeleri bile sağlamaktan aciz bir tablo söz konusudur. Sağlık emekçileri maske, eldiven ve dezenfektana kendi imkanları ile ulaşmaya ya da hastane yönetimleri ve taşeron şirketlerle uğraşmak zorunda kalmaktadır.

Sağlıkta özelleştirmenin önemli bir ayağını da taşeronlaştırma oluşturmaktadır. Hastanelerin pek çok biriminde sadece temizlik ve yemek hizmetlerinde çalışan işçiler değil, bizzat doktor, hemşire, hasta-bakıcı, teknisyen, sekreter gibi doğrudan sağlık hizmeti veren işçiler de taşeron şirketlere bağlı çalışmaktadırlar.

RTE’nin açıkladığı ekonomik paketlere ise önlemlerin neredeyse tamamı doğrudan doğruya şirketlere hitap etmekte; salgın ile mücadelenin bütün yükü emekçilerin sırtına yüklenmektedir.

Sorun Sistem Sorunudur!

Emperyalist kapitalist dünyada tüm canlıların sağlığı ve geleceği açısından ölümcül olan her şey sistemin sahipleri açısından yaşam kaynağıdır. Dünya işçi sınıfının çok büyük bir bölümü uzun saatler boyunca sağlıksız koşullarda çalışmakta, ancak buna rağmen karnını bile doyuramamakta ya da zar zor doyurmaktadır. Milyonlarca insan balık istifi üst üste yığılarak yaşama zorlanmakta; bu durum bahane edilerek doğa giderek daha fazla yağmalanmakta; sağlıklı gıdaya ulaşım neredeyse imkansız hale gelmekte; yeni yerleşim alanları-madencilik ve endüstriyel tarım uğruna vahşi hayat en ücra yerlerine kadar talan edilmekte; yüz binlerce hayvanın yaşam hakkı ellerinden alınarak tutsak edilmekte-salgınların hedefi ve mağduru haline getirilerek katledilmektedir vb. İşte tüm bunlar bize gerçek virüsü işaret etmektedir. Tüm canlıların yaşamını tehdit eden gerçek virüs, emperyalist kapitalist sistemin ta kendisidir.

Dünya halklarının Covid-19 gibi salgınlarına maruz kalması egemenleri sadece ekonomik kayba uğramaları bağlamında ilgilendirmektedir. Zira bir yandan tedbir alındığı iddia edilerek Çinliler, yarasalar, yaşlılar, göçmenler vb. günah keçisi ilan edilirken diğer yandan fabrikalarda milyonlarca işçi sağlıksız koşullarda çalıştırılmaya devam etmekte; salgının gerçek yayılımı açıklanmamakta, böylelikle vakaların bilinirliğinin önüne geçilmekte, neo-liberal politikalarla çöktürülen sağlık sisteminin hasta yükünü kaldıramayacağı bilindiğinden hasta kitesini mümkün olduğunca sınırlama yoluna gidilmekte; yaşlılar gözden çıkarılmakta; sürü bağışıklığı denilerek “ölen ölü kalan sağlar bizimidir” mantığı ile milyonlarca emekçi salgınla baş başa bırakılmakta; geçici işçiler kayıt dışı bırakılmakta-fazla mesai saatleri artırılmakta; oteller ve restoranlar, cafeler personellerini işten çıkarmakta; güvencesiz işçiler neredeyse tüm gelirlerini kaybetmektedirler.

Yani yaşamak zorunda bırakıldıkları-mız koronavirüsten kaynaklı değildir. Emperyalist kapitalist sistemin aşırı kâr hırsı beraberinde ekolojik sistemin tahribatını getirmiş, gerçekte insanlığın ortaya çıkışından daha önce var olan virüsler bugün insanların varlığını tehdit eder hale gelmiştir. Bunun esas nedeni emperyalist kapitalist sistem ve onun uygulamaya koyduğu politikalarıdır.

Avrupa'da Irkçılık Ve Yükselen Faşist Hareketler!

İrkçilik üzerine yazılan tezler ve yapılan tartışmaların ortak paydası, ırkçılığın ideolojik kökeninin sömürgecilğe dayandığı ve kapitalizmin son aşaması olan emperyalizmle birlikte faşizme dönüşerek insanlık için büyük bir tehlike olduğudur. 1920'lerin İtalya'sında Mussolini'yle başlayan bu "düşünce akımı", İspanya'da Franko ve Almanya'da Hitler'le doruk noktasına çıkmıştır. Hitler, 1933'te hükümete geldikten sonra adım adım ırkçılığın propagandasını yaparak II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Alman ırkının "en üstün ırk" olduğunu öne sürmüş ve en az 20 milyon Yahudi olmak üzere, engelliler, Çingeneler vb. vb. "aşağı ırk"tan olduğu sürülen insanlar soykırımı tabi tutulmuştur.

İrkçılık ya da günümüz açısından daha doğru bir ifade ile faşist parti ve örgütler, mensup oldukları ulusu diğer tüm uluslardan üstün tutarak "arı ırk" olduklarını ileri sürüp tüm diğer insanları ve inanç kesimlerini dışlayarak fırsat bulduklarında ise katlediyorlar.

Avrupa'da gelişen faşist partilerin yükselişi tesadüfî değildir. 1980'lerde ortaya çıkan faşist hareketlerin önemli bir bölümü, günümüzde kurdukları legal partiler vasıtasıyla ya doğrudan hükümete gelmekte ya da hükümet ortakları olarak toplumu yönetmektedirler. Avusturya Özgürlük Partisi (FPÖ), Almanya İçin Alternatif (AfD), İsveç Demokratlar Partisi (SD), Fransa'da Ulusal Cephe (FN), Hollanda'da Özgürlük Partisi (PVV), İtalya'da Beş Yıldız Hareketi ve Lega Nord, Macaristan'da Viktor Orban'ın partisi FİDESZ, Danimarka Halk Partisi, İngiltere'de Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi, İspanya'da Katalonya Platformu, Yunanistan'da Altın Şafak, Norveç'te İlerici Parti bu partilere örnek olarak verilebilir. Bu partiler buldukları ülkelerde ya doğrudan hükümet ya koalisyon ortağı ya da muhalefette kalarak varlıklarını hala sürdürmektedirler.

Avrupa'daki tüm ırkçı faşist partilerin her birinin propaganda ve söylemleri toplumun en geri kesimleri hedeflenerek belirlenmiştir. İrkçı-faşist partiler (legal ya da illegal), göçmenleri ve Müslümanları topluma en büyük sorun olarak gösterip taban bulmaya çalışıyorlar.

Neo Naziler örgütleniyor!

Almanya'da 2014 yılında kurulan Almanya İçin Alternatif (AfD), ilk kurulduğu dönem söylemlerini Avrupa Birliği'ne karşı geliştirdi. "Avrupa Birliği'nin Almanlar için bir yük olduğunu, her yıl genel bütçeden önemli bir miktarın Avrupa Birliği'ne

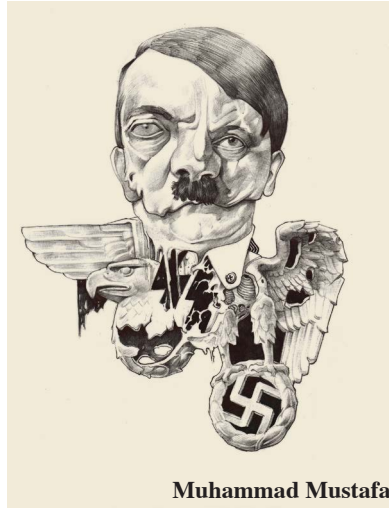
aktarıldığını" öne sürerek AB'den çıkılmasını savunuyordu. Zamanla buna İslam ve göçmen karşıtı propagandayı da ekleyerek kitlelerin karşısına çıktı. 2015 yılında Merkel hükümetinin 1 milyon göçmeni Almanya'ya kabul etmesinden sonra göçmen karşıtı propaganda hız vererek daha da güçlendi. 2017 yılında girdiği genel seçimde oyların %13,3'ünü alarak Federal Meclise girdi ve 90 milletvekiliyle ana muhalefet partisi durumuna yükseldi.

Avusturya'da İslam ve göçmen karşıtı partiler, ÖVP ile FPÖ ortak koalisyon hükümeti kurarak faşist propagandayı yasal hale getirdiler. ÖVP'nin seçim vaatleri arasında "AB'nin göçmenlere yardımlarının sınırlandırılması, 5 yıl Avusturya'da yaşamamış olan yabancıların yardımlardan yararlandırılmaması" yer alıyordu. Müslümanlara karşı söylemleri ile tanınan Avusturya Halk Partisi (ÖVP) 2017'de girdiği genel seçimde oyların %31,5'ini alarak birinci parti oldu. Yine İslam karşıtı faşist FPÖ ile oyların %27,1'ini alarak ortak koalisyon hükümeti kurdu.

Fransa'da Ulusal Cephe, legal faşist bir parti olarak İslam ve göçmen karşı söylemlerini gizlemeden hükümet olmaları durumunda "Fransa'da her şeyin değişerek göçmenlerin ülkeden gönderileceği" vaadini parti programına koydu. Bu propaganda üzerinden seçimlere giren Ulusal Cephe, 2015 yerel seçimlerinde oyların yüzde 27,7'sini alırken 2017 yılının Mayıs ayında cumhurbaşkanlığı seçiminin ikinci turunda Emmanuel Macron'a karşı oyların yüzde 33,9'unu alarak önemli bir güç olduğunu göstermiş oldu.

Macaristan'da Viktor Orban'ın partisi FİDESZ, Suriye iç savaşının başlamasıyla birlikte Avrupa'ya doğru da yönelen göçmen akınından sonra bunu seçim propagandasının temel söylemi haline getirerek "Göçmenlerin Avrupa'da yeri olmadığı" propagandasını yaptı. Bu propaganda karşılığını bulmuş ve Viktor Orban'ı hükümete taşıdı.

İtalya'da 2018 yılında eski adı Kuzey Ligi olan faşist partinin kuruluşunun temelinde İtalya'nın kuzeyinde ayrı bir ülke oluşturma hedefi vardı. Seçimle birlikte bu fikirden vazgeçip, Beş Yıldız Hareketi'yle koalisyon ortaklarından biri oldu. Koalisyonun programında yer almayan ancak sözlü bir anlaşmayla göçmenlerin kitlesel olarak

Muhammad Mustafa

sınır dışı edilmesini savunan Lig Hareketi'nin lideri ve dönemin İçişleri Bakanı Matteo Salvini, Sicilya Adası'na gerçekleştirdiği ziyarette Sicilya'nın "Avrupa'nın mülteciler kampı olmaktan çıkarılması gerektiğini" ifade etmişti. 2018 yılında hükümet ortağı olan Lig ve Beş Yıldız Hareketi diğer birçok faşist parti gibi Avrupa Birliği'nden çıkılmasını savunmaktadırlar.

Hollanda'da "Yaşanabilir Hollanda Partisi"nin (daha sonra Özgürlük Partisi adına alan) faşist partinin lideri Pim Fortuyn, 1997'de yazdığı "Kültürümüzün İslamlaşmasına Karşı: Temel Olarak Hollanda Kimliği" kitabında "İslam'ın dünya barışı için büyük bir tehlike olduğunu" savunarak "ülkesinin ancak 16 milyon Hollandalıya yettiğini, hukuken mümkün olsa ülkeye tek bir Müslüman bile sokmak istemediğini" söylemişti. Fortuyn iktidara gelmeleri halinde "yabancıların ve özellikle Müslümanların ülkeye girişini engelleyeceklerini", "Schengen Anlaşması'na uymayacaklarını" savunmuş, partisinden ihraç edilmesinin ardından kendi adına bir listeye (Lijst Pim Fortuyn) seçimlere girmişti. Fortuyn'un Mayıs 2002'de çevreci bir Hollandalı tarafından öldürülmesinin ardından İslam karşıtı söylemleriyle gündeme gelen aşırı sağcı Özgürlükler Partisi'nin (PVV) lideri Geert Wilders de onun izinden giderek faşist propaganda devam etmiştir.

İdeolojik olarak Neo-Nazileri savunan İsveç Demokratları (SD), göçmen karşıtı politikaların sertleştirilmesini savunarak 2018 yılında girdikleri genel seçimde oyların yüzde 17,6'sını aldı.

Almanya ısrarla Neo-Nazi hareketini koruyor!

İrkçı partiler aşıktan suç işlemelerine rağmen hiçbiri kapatılmamaktadır. Almanya'da Nasyonal Demokrat Parti adıyla örgütlenen faşist partiye bağlı olarak kurulan yer altı örgütü NSU'nun işlediği cinayetler ortada olmasına rağmen Alman devleti, NPD'yi kapatmaya yanaşmamaktadır. Almanya, Neo-Nazi hareketinin en gelişkin olduğu ülkelerin başında gelmektedir. Almanya'daki Neo-Naziler Avrupa'da bir köprü görevi de üstlenmiş bulunuyor. Avrupa'daki birçok ırkçı faşist hareketle ilişkisi olan NPD, en tehlikeli faşist parti olarak bir dizi seri cinayetlere imza atmıştır. 23 Ka-

sım 1992-Mölln, 29 Mayıs 1993-Solingen, 24 Şubat 2004-Rostock'ta ev ve iltica yurtlarında onlarca insan diri diri yakılmıştır. 2000 ile 2006 yılları arasında NPD'ye bağlı olarak kurulan yer altı örgütü NSU sekizi Türkiyeli, bir Yunan ve bir Alman polisini silahlı saldırı sonucu öldürmelerine rağmen NPD hala kapatılmak istenmemektedir. Almanya Anayasayı Koruma Örgütü'nün bizzat içinde yer aldığı bu seri cinayetlerin açığa çıkmasıyla NPD'nin neden kapatılmak istenmediği daha iyi anlaşılmaktadır.

Kassel valisi Lübcke'nin ırkçı bir Neo-Nazi tarafından öldürülmesinin ardından, bu saldırıyı gerçekleştiren kişinin "Combat 18" adlı faşist bir örgüte mensup olduğunun ortaya çıkmasından sonra aylar sonra yasaklandığı söylenen Combat 18'in üyeleri kendilerini ve silahlarını garantiye aldıklarından hiçbir delil ele geçirilememiş oldu.

Alman devleti tüm bunlara rağmen hala en tehlikeli olanların solcular olduğunun propagandasını yapıp durmaktadır. Alman devletinin sağ gözü hiçbir zaman kendi işlevini görmemiştir. Almanya'nın sol dedişinin yerli ve göçmen devrimciler, ilericiler ve anti-faşist kesimler olduğu açıktır. 1990 yılından bu yana "sol" denilen kesimin hiçbir silahlı eylemi olmamasına karşın, iki Almanya'nın birleşmesinden bu yana 200 kişinin Neo-Nazilerce öldürüldüğü bizzat Alman gizli servisine ortaya çıkartılmasına rağmen Alman hükümeti ısrarla Neo-Nazi hareketini korumaya devam ediyor.

Avrupa'da gelişen ve giderek tırmanışa geçen ırkçılığın bir diğer nedeni de büyüyen işsizlik ve yoksulluktur. Krizlerin ortaya çıktığı yıllar, ırkçı-faşist hareketlerin kitleleri daha kolay etkilediği ve örgütlediği dönemlerdir. Avrupa'daki ekonomik krizle birlikte işten çıkartmaları, ücretlerdeki düşüşü, sosyal hakların kısıtlanması iyi kullanan faşist partiler, tüm bunların nedeni olarak göçmenleri göstererek taban buluyorlar.

Son yaşanan virüs salgını da bu faşist partiler tarafından kullanılacaktır. Nitekim Macaristan'da faşist Orban parlamentoyu feshetmiş, yetkiyi tek elde toplamıştır. Virüs salgının ortaya çıkardığı korku ve panik havası, faşist partiler tarafından kendi çıkarları için kullanılarak, başta göçmenler olmak üzere "ötekiler" şeytanlaştırılacaktır.

İnsanlık düşmanı bu ideolojiye karşı yerli anti-faşist örgütlerle birlikte hareket etmek göçmen örgütlerin en başta gelen görevleri arasındadır. Faşist hareketler bugün göçmenleri hedeflerine koymuş olsalar da ileride tüm ilericilere ve demokrasi güçlerine saldıracakları kesindir. Mussolini, Franko ve Hitler bunun en iyi örnekleridir.

Emirlere Karşı Gelen Vicdanlı Görevliler İle Müslümanlar...! (1/2)

Ermeni Soykırımı sırasında emirlere uymayarak Ermeni halkına yardım eden müslümanları konu edinen metin 2 bölümünden oluşuyor.

"Her kimin yanında, evinde, bahçesinde Ermeni muhacir var ise hükümete ihbar etsin yoksa muhacirler ile beraber onlar da süriyelecektir..." diye gazetelerde ilanlar yayımlanarak cadı avı başladı. Mahmut Kamil Paşa; "Bir Ermeni'yi koruyacak Müslümanın idam edilmesi ve hanesinin yakılması" emrini verdi. Talat Paşa'nın "Ermenileri mesuliyet-i maneviye ve maddiyesi bana ait olmak üzere imha ediniz..." telgrafı 1918 yılında Sabah gazetesinde yayınlanıyordu. İşte bu kaos ve kargaşada sayıları az olsalar da bazı devlet memurları, ağalar, ulemalar, aşiret reisleri, sıradan halk hayatlarını riske atarak emirlere karşı gelmişler, Ermenileri korumuşlardır ama sonuçları da çok ağır olmuştur. Günümüzde de hüküm süren İslamcı-faşist rejim, inkâr ve ret politikalarına devam ediyor. Ancak kimi istisnalar yok değildir. Burçin Gerçek'in "Akıntıya Karşı" eseri, Büyük Felaket anında yaşananları topluma, yeni nesillere kazandıran bir çalışma olması nedeniyle önemlidir. Bu örnek çalışma saygıdeğerdir. Büyük Felaket döneminde yaşananları öğrenmek için adeta bir ders kitabıdır.

Halep-Konya Valisi Celal Bey

Soykırma karşı çıkan ve emirleri yerine getirmeyen devlet görevlilerinden biri bugün sembol isim olan Konya Valisi Celal Bey'dir. Batı illerinden Der Zor'a sürülmeden önce toplandıkları Malatya ile transit il olan Konya'da görevde kaldığı 4 ay boyunca 30-40 bin Ermeni'nin hayatını kurtarmıştır. Kendi anlatımıyla olay şöyle: "...benim Konya'daki halim bir nehir kenarında duran adamın haline benziyordu. Nehirde su yerine kan akıyor. Ve binlerce masum çocuklar, kabahatsiz ihtiyarlar, aciz kadınlar, kuvvetli gençler bu kan cereyanı içinde yokluğa doğru akıp gidiyordu. Ellerimle, tırnaklarımla tutabildiklerimi tahliye ettim. Diğerleri zannedirim bir daha dönmek üzere akıp gittiler..."

Celal Bey, İttihat ve Terakki yönetimi tarafından "vatana ihanet"ten görevinden alınmıştır. Görevden alınması bölgedeki Ermeniler için felaketin başlangıcı olmuş oldu. Ermenilere "babanız gitti, siz de gideceksiniz?" denildikten hemen bir gün sonra 10 bin Ermeni Suriye çöllerine ölüm yolculuğuna sevk edildi.

Lice Kaymakamı Hüseyin Nesimi: "Bir vicdan meselesi!"

1915 yılında Lice Kaymakamlığı görevine atanan Hüseyin Nesimi, genç yaştan itibaren aileden gelen Bektaşî geleneğinin etkisiyle siyaset hayatını birlikte yürütmüştür.

Osmanlı'nın kötü gidişatını eleştirmiş ve kendince çözüm önerileri getirmiştir. İnsan merkezli politikalarından yana olmuştur. Bu yüzden Diyarbakır Valisi Dr. Reşit ile hiçbir zaman barışık olmamıştır.

Tehcir emirlerinin Ermenilerin imhasını amaçladığını görmüş ve karşı çıkmıştır. Bunun için kabilelerin yola çıkmalarını hep geciktirmiştir. Mümkün olduğu kadar çok kişiyi korumuştur. Liceli yaşlıları Ermeni kadınlarla sadece kağıt üzerinde kalmak şartı ile onları kurtarmak amacıyla evlenmeleri için ikna etmiştir. Bu itaatsizlik, Vali Dr. Reşit'e kadar gitmiştir. Vali Reşit ile arası iyice açılır. Hüseyin Nesimi, Reşit'i Cengiz Han kadar zalim olmakla suçlar.

Vali Dr. Reşit, H. Nesimi'yi tutuklatmak için Çerkes Harun yönetiminde bir grup jandarmayı Lice'ye gönderir. H. Nesimi, Diyarbakır'a getirilirken yolda jandarma tarafından katledilir. Cinayet, Ermenilerin üzerine atılır. Naaşı ailesine teslim edilmez. Sahipsiz ve mezarısız kalır. Cenazesi yol ortasına atılır. Ancak Liceliler ve halk buna inanmaz.

Halk arasında "namuslu ve dirayetli" kaymakam olarak tanınan Nesimi, tehcir emirlerine karşı geldiği için öldürülmüştür. Nesimi'nin ölüm emrini veren Vali Reşit ise önce tutuklanır, Bekirağa Bölüğü'nden kaçır ve ardından suçlarının hesabını vermeden 1919 yılında intihar eder.

Savurlu Vehbi Efendi: "Hristiyanlara haksızlık yapmak günahdır!"

1915 tehcir olaylarında Mardin-Savur'da çoğu çocuk 200'e yakın kişiyi kurtaran Vehbi Efendi, herkes tarafından bilinen bir kişidir. Posta ve Telgraf Müdürlüğü'nden emekli olmuştur. Savur'da tehcir ve katliamların gerçekleştirildiği yer Vehbi Efendi'nin konağına çok yakındır. Kaymakamın kadın, çocuk, erkek götürdüğünü duyunca doğru köye varır. Kaymakama "sen ne yapıyorsun?" diye çıkışır, elindeki bastonu ile vurur. Kafilden çekip aldığı 8 kadın ile 87 erkeği evine götürür. Kurtarılan 95 Süryani, Vehbi efendinin konağında ortalık sakınlaşınca kadar kalır. Başka şehirlere de gelenler olur.

1915 yılında bölgede misyoner olarak görev yapan Dominiqen rahibin anlatımlarına göre "onlara çok onurlu bir şekilde davranır ve asla İslamiyet'e geçmelerini önermez..."

Kastamonu Müslümanları; "Biz memleketimizde böyle bir şey istemeyiz!"

İttihat ve Terakki yöneticilerinin yargılandığı Ana Dava İddianamesi'ne göre Kastamonu Müslüman ileri gelenleri

tehcir ve katliamlara karşı gelmişlerdir. Müftü, şeyh ve eşrafın büyük çoğunluğu Vali Reşid Paşa'ya şöyle seslenmiştir:

"...civar vilayetlerden Ermenileri mez-bahaya sevk eder gibi çoluk çocuklarıyla beraber dağ boylarına çıkararak katlediyorlarmış. Biz memleketimizde böyle şey istemeyiz. Allah'ın gazabından korkarız. Küfr ile hükümet payidar olur, zulm ile payidar olmaz. Aman rica ederiz, bizim vilayette böyle bir muamele yapılmaz."

Vali tarafından kendilerine "böyle bir hale katiyen meydan verilmeyeceği" beyan ve temin edilmesi üzerine, heyetin seçinçten gözlerinin yaşardığı belirtilmiştir.

Emir Paşa: "Ne sen insan incit ne kimse seni incitsin!"

Emir Paşa Abhazy doğumludur. Çerkes sürgünü sırasında 3 ya da 4 yaşındadır. Anne ve babasını sürgünde kaybetmiş, Sivas'ta Ali Ağa'nın evine sığınmıştır. 1915 yılında 50 yaşında olan Emir Paşa, Ermenilerin halinden en iyi anlayan kişi olmuştur. Çünkü vaktiyle aynı şeyler kendi başına da gelmişti. Kızılırmak Vadisi'nde sığınacak bir yer arayan 150 Ermeni genci kendi çiftliğine alarak gizler. Akdağ'ın tepelerinde direnen Ermenilere destek olur. "Madem elimden bu faciayı durdurmak gelmiyor, hiç olmazsa direnişçilere yardım edeyim" der. Fedailerden bir grup gizlice Emir Paşa'nın evine gelir. Hepsine yeni silahlar verir. Duygusal bir konuşma ile fedailerini uğurlar.

"Şimdi bana söz verin...bahtsız kardeşlerimizi kurtarmak için çalışacaksınız... Çocuklar, siz Ermeni'siniz! Ben Müslümanım, insanlarınızı savunmazsanız lanet olsun size!" Hepsinden mücadelelerine sadık kalacaklarının sözünü aldıktan sonra alınlarından öperek uğurlar. Akdağ'ın mağaralarında aileleriyle birlikte saklanan 4.000'e yakın kişi, Emir Paşa'nın yardımıyla 1917 yılına kadar direnir.

Ödek Köyünden Kadir Çavuş: "Ermeniler; 'Altınlarımız sende dursun, geri dönebilirsek alırız senden!'"

Kadir Çavuş, Sivas-Divriği dağlarında saklanan Ermenilere 1.5 yıl boyunca yemek götürerek yardımda bulunmuştur. Sayıları 21 civarında Ermeni'ye yemek taşıdığı anlaşılınca o da çareyi dağlara sığınmakta bulur. Askerler evini yakmakla tehdit edince, Ermenilerin yerlerini söylemek zorunda kalır. Divriği dağlarında saklanan Ermeniler, Rusların kontrolün-

deki Erzincan'a ulaşarak hayatta kalmayı başarırlar...

Ermenilerin Ödek köyünden ayrılmadan önce Kadir Çavuş'a altınlarını saklaması için teslim etmek istediklerini "sende dursun, geri dönebilirsek alırız senden" dediklerini ancak dedelerinin "kabul etmediğini" anlatılır...

Ankara Valisi Mazhar Bey: "Ben valiyim, eşkiya değil!"

Savaş bölgelerinden uzak, günlük hayatlarına normal olarak devam eden çoğunluğu Ankaralı Katolik Ermeni aileler tehdit olarak görülmemiştir. Haziran 1914 tarihinden beri Ankara Valiliği görevinde bulunan Mazhar Bey, tehcir emirlerini anlamamazlıktan gelerek uymamaya çalıştı. Emirleri yerine getirmede. Fakat İttihat ve Terakki çok geçmeden önce Vali Mazhar Bey'i uyardı. Bu durum karşısında Vali emirlere karşı gelerek, itaat etmemiş

"Ben valiyim, eşkiya değilim, ben yapmam, bu sandalyeden kalkarım sen gelir yaparsın" diyerek örnek ve insancıl duruş sergilemiştir.

Van vilayetinde bir eski zaman Mir'i: Tahir Han

Van valisi bölgedeki beylere emir gönderip "Ermenilerin katli vacip"tir diyerek katliamlara yeşil ışık yakar. Bargiri köyünde bulunan erkekler yol işlerinde çalıştırılmak üzere Amele Taburları'na alınır. Katliamlar başlayınca İsa Telun'un başını çektiği çeteler tarafından Şeytan Köprüsü'nde öldürülürler. Katliamdan kaçan Ermenilerin bir kısmı Tahar Bey'e sığınır. Fakat idari makamlar Tahar Bey'den Ermenileri kendisinin öldürmesini, yoksa teslim etmesini isterler.

Van'da hüküm süren Haydaran aşireti ile amcasının oğlu Kör Hüseyin'in aksine Tahir Ağa devlet güçlerinden yana olmaz. Karşı gelir. Kendisine sığınanları teslim etmeyi onursuzluk olarak görür. Fakat bu tavrının bedelini trajik bir sonla öder. Haçanlı (Altyol) Ermenileri teslim etmez. Jandarma ve kaymakam ile buluştukları yemekte zehirlenerek öldürülür.

“Acilen Yeni Yol ve Yöntemlerle Örgütlülüğü Büyütmemiz Gerekmemektedir” | SÖYLEŞİ

Salgın sırasında çalışan emekçilerin talepleri ve durumuna yönelik DİSK'e bağlı Dev Yapı-İş Sendikası'ndan Özgür Karabulut ile bir söyleşi gerçekleştirilerek hem sınıf durumunu hem de sınıf mücadelesinin ne boyutlarda olduğunu konuştuk.

Koronavirüs salgının Türkiye'de görülmesinin üzerinden 2 haftadan fazla bir süre geçti. Geçen bu süre boyunca hükümet kanadından Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan salgının yayılmasını “durdurmaya” yönelik birkaç “önlem” açıkladılar. Açıklanan bu önlemler yine sermayeyi kurtarmaya yönelik oldu ve işçi sınıfı nazarına “İBAN” dışında bir şey düşmedi. Biz de salgın sırasında çalışan emekçilerin talepleri ve durumuna yönelik DİSK'e bağlı Dev Yapı-İş Sendikası'ndan **Özgür Karabulut** ile bir söyleşi gerçekleştirilerek hem sınıf durumunu hem de sınıf mücadelesinin ne boyutlarda olduğunu konuştuk.

-Salgının başladığı ilk günden bu yana hükümetin çalışan emekçilerin korunmasına yönelik herhangi bir yönelimi, açıklaması olmadı. Bunun hakkında ne söylemek istersiniz?

Hükümet farklı sektörlerden ticari faaliyetleri olan patronlardan oluşmakta. Şimdiye kadar yapılan tüm uygulamalar sadece kendi çıkarlarını yani sermayenin çıkarlarını korumaya dönük olduğu için salgın sürecinde de patronların çıkarını koruyan kollayan adımlar atılabilmeye devam ediyorlar. Salgın kime bulaşacağı konusunda ayırım yapmıyor ama AKP iktidarı kimi koruyacağı konusunda ayırım ve fırsatçılık yapıyor. Bu duruma karşıda ne yazık ki bizlerin, yani demokratik muhalefetin yaptığı çabalar yetersiz kalıyor. Bizim vergilerimizden kesilenler patronlara peşkeş çekiliyor. Bizim payımıza da ölümüne çalışmak düşüyor.

“Patronların yaşaması için işçiler ölümüne çalışsın deniliyor”

-Koronavirüs pandemisinin ilk gününden bu yana hükümetin sermaye kurtarmak için açıkladığı paketlere nasıl bakıyorsunuz?

Fırsatçılık olarak değerlendiriyorum. Her kriz anında sermayeyi ve kendilerini koruyacak kararlar uygulamalar yapıyorlar. Tüm toplum olarak salgının yayılmaması için gerekli kurallara uymaya çabalarken bir yandan da yaşamımızı devam etmek için uğraşıyoruz. Siyasi iktidar bu sessizliği, fiziksel izolasyon kurallarına toplumun uymasını fırsat bilerek gayri insani kararlar alıyor. Bir yandan “evde kal” çağrılarını yapıyorlar bir yandan da üretim zorlaması yapıyor. Bilim insanlarının tüm uyarılarına, demokratik kamuoyunun tüm çağrılarına rağmen sadece sermayeyi koruyan adımlar atmaya devam ediyor. Sermayeye milyarlarca liralık destek paketi açıklanırken emekçilere sabır dua ve kolonya önerdi. Kolonyanın parasını da İBAN numarası dağıtarak, bağış kampanyası yaparak halktan istiyor. Burada bile sermayeye destek olunuyor. Patronların kampanyaya yaptıkları bağışlar vergi matrahından düşülecek. Zaten devletin kasasına girmesi gereken para bağış olarak girip bir şova dönüşürken emekçiler adına artı bir durum olmayacak. Açıkçası hükümet patronları korumaktan başka bir şey yapmazken bize ölümüne çalışmayı dayatıyor. Patronların yaşaması için işçiler ölümüne çalışsın diyor. Kabul edilebilir bir durum değil.

-Salgın boyunca başta inşaat işçileri olmak üzere çalışan emekçilerin alanından korunmasına yönelik herhangi bir önlem alındı mı?

Normal zamanlarda da zaten gayri insani olan barınma, beslenme ve çalışma koşulları altında kölece çalıştırılan inşaat işçileri salgın döneminde adeta ölüme terk edilmiş durumda. Şantiyelerdeki kötü koşullar gündeme getirip salgına karşı önlemlerin alınmasına dair gündem yaratmaya çalışsak da bu süreçte işçileri koruyabildiğimiz ne yazık ki söylenemez. Göstermelik önlem alınmış gibi görünse de toplumsal çıkar açısından hiçbir çalışma zorunluluğu olmayan şantiyelerde üretim devam ediyor. Ayrıca durumdan fırsat çıkaran patronlar tarafından on binlerce inşaat işçisi işsiz bırakıldı. Virüs mü daha kötü yoksa açlık mı, işsizlik mi; işçiler bu iki durum arasında sıkıştı kaldı. Bu cendereyi kıracak gücü ortaya çıkaramadık. Bu kötü koşullardan ne kadar inşaat patronları ve siyasi iktidar sorumlu olsa da; koşulları değiştirecek, işçilerin insanca koşullarda barınma, beslenme ve çalışma koşullarını sağlayacak mücadeleyi büyütemediğimiz geliştiremediğimiz için bizlerde sorumluyuz. Tarih önünde herkes hesabını verecektir.

İnşaat işçileri hiçbir hijyen koşulunun sağlanmadığı yerlerde kalıyor, yemek yiyor ve çalışıyor. Her türlü denetime kapalı kölelik koşulları dayatılıyor. Salgın günlerinde bile yayımlanan birçok genelge ve talimat uygulanmıyor.

İlk günden uyardık koşulları hatırlatıp, önlem alınsın dedik, önerilerimizi sunduk. En acil olarak çalışması zorunlu olmayan şantiyelerin en az 15 gün süre ile kapatılıp yaygın test yapılarak işçilerin ücretli izne çıkarılmasını istedik. Uyarılarımız dikkate alınmadı. Toplumsal açıdan hiçbir aciliyeti, zorunluluğu olmayan bu şantiyelerde ölümüne çalışma dayatılıyor. On binlerce işçi işsizlikle başbaşa bırakılıp geride kalanlara

ise sesinizi çıkarmayın deniyor. Patronlara vergi/SGK ödemeleri ertelenmesi, kredi desteği, teşvikler gibi ekonomik kalkan olunurken işçiye ya işsizlik, açlık ya da ölümüne çalışma dayatıldı.

“Bu koşullardan dayanışmayı örgütleyerek çıkabiliriz”

-DİSK, KESK, TMMOB ve TTB salgın süresince işçiler için 7 acil önlem açıkladı. Bu önlemleri ve önerileri paylaşır mısınız?

1. Temel, zorunlu ve acil mal ile hizmet üreten işler dışında bütün işlerde salgın süresince çalışma acilen durdurulmalıdır.

2. Salgın süresince işten çıkarmalar yasaklanmalı, küçük esnaf desteklenmeli, çalışanlara ücretli izin verilmeli ve işsizler için koşulsuz işsizlik maaşı ödenmelidir.

3. Tüketici, konut ve taşıt kredileri ile kredi kartı borçları ve elektrik su doğalgaz ve iletişim faturaları salgın riski boyunca faiz işletilmeden ertelenmelidir.

4. Bu süreçte özel sağlık kuruluşları kamu kontrolüne geçirilmeli, yurttaşların sağlık hizmetlerine erişimi istisnasız ve ön koşulsuz bütünüyle parasız olmalıdır.

5. Salgınla mücadele koordinasyonuna katı bir disiplin uygulanmalı, bilimsel yaklaşım ve bilgi paylaşımında açık ve şeffaf olunmalıdır. Güven kriteri haline gelen Covid-19 testleri konusunda bilimsel yaygın hakkaniyetli ve sonuçları hızla açıklandığı bir işleyiş hakim kılınmalıdır.

6. Başta hekimler, sağlık ve belediye çalışanları olmak üzere tüm zorunlu işlerde koruyucu ekipman başta olmak üzere bütün eksiklikler giderilmeli, herhangi bir aksama yaşanmayacağına dair güven verilmeli ve bu işlerde çalışan herkes düzenli olarak testten geçirilmelidir.

7. Salgın dönemlerinde dezavantajlı kesimler olarak kabul edilen; hiçbir geliri ve birikimi olmayan yoksullar, göçmenler ve tutuklu/hükümlüler için yaşamları ve sağlıklarını koruyacak fiili ve yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

-Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

-Demokratik muhalefetin, sendikaların taleplerinin karşılanması güç ve örgütlülük düzeyine bağlıdır. Acilen yeni yol ve yöntemlerde deneyerek örgütlülüğü büyütmemiz gereklidir. Yaşadığımız kriz koşullarından örgütlenerek ve dayanışarak güçlü çıkabiliriz.

AKP İktidarının Bağış Kampanyası

2019 yılının son günlerinde Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan koronavirüs salgını bir Tsunami gibi tüm dünyaya yayıldı ve halihazırda can almaya devam ediyor.

Çin'den dünyaya yayılıp AB devletleri coğrafyasını mesken edinen koronavirüs salgını, ölümleri her geçen gün katlayarak yoluna devam ediyor. Salgınının merkez üssü haline gelen Avrupa coğrafyasında İtalya, İspanya, Fransa vb. ülkelerde hastalanma ve ölümler her geçen gün katlanarak devam ediyor.

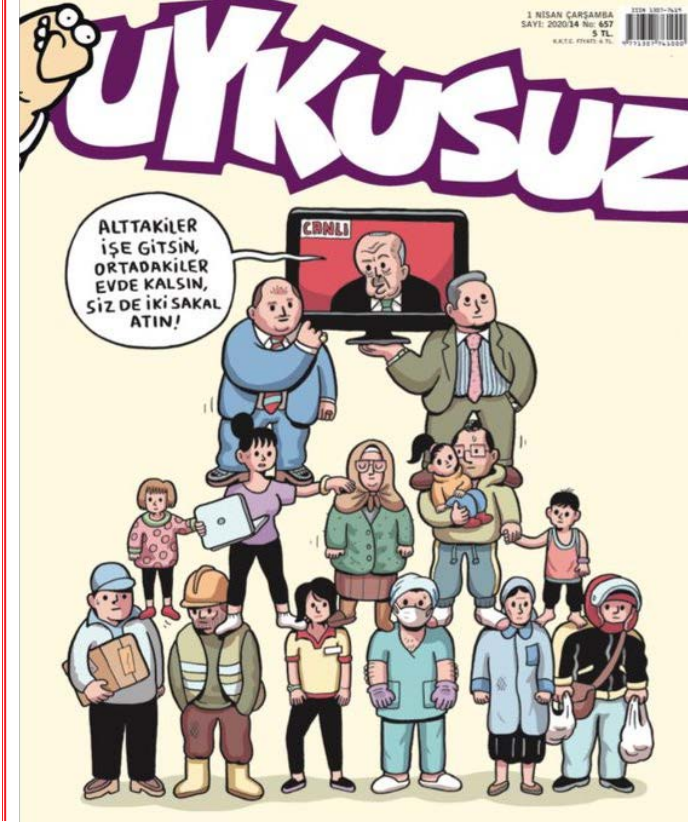
Korona virüsün bu denli yayılmasından eğitime, bilime, sağlığa, bilimsel araştırmalar yerine silahlanmaya, savaşa bütçe ayıran emperyalist-kapitalist iktidarlar sorumludur. Yıllardır sağlığa, bilimsel araştırmalara bütçe ayıracaklarına silahlanmayla ilgili araştırmalara, savaş araçlarının geliştirilmesine bütçe ayıran iktidarlar bu suça ortak. Aynı zamanda büyük şirketlerin kârlarına kâr katmak için doğayı tahrip etmelerine ses çıkarmayan iktidarlar suçludurlar.

Kapitalist emperyalist sistemin aşırı kâr hırsının, insanlığı ve doğayı getirdiği aşamanın, ekolojik sistemin tahribatının, yaban hayvanları katliamının, doğanın katliamının sonuçlarıdır bu salgınlar.

Ülkemizde de 19 yıldır iktidar olan AKP eğitime, bilimsel araştırmalara, sağlığa bütçe ayıracığına savaşa, silahlanmaya, İHA ve SIHA'lara, zırhlı araçlara kısaca savaş ekonomisine bütçe ayırıyor. Neo-liberal politikalar doğrultusunda üniversite araştırma hastanelerinin belirli bölümlerini kapattılar, sağlık hizmetleri özelleştirildi. Devlet hastaneleri hizmet veremez duruma getirildi. TC'nin ilk yıllarında kurulan verem, tetanos, difteri, kolera, tifüs aşısı, kuduz ve akrep serumları üretilen Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü AKP tarafından 2011 yılında kapatıldı.

Sağlığa, bilimsel araştırmalara, eğitime bütçe ayırmak yerine savaşa, dini vakıflara, tarikatlara, diyanete bütçe ayıran AKP iktidarı bugün koronavirüs salgınıyla karşı karşıya kalınca "evde kal" dediği 65 yaş üstü insanlara da sadece kolonya ve dua verebiliyor. Halkın özellikle de çalışmak zorunda kalan işçi sınıfının ücretli izin talebi görmezlikten geliniyor, büyük bir sessizlikle geçiştiriliyor. Hatta bizzat R.T.E'nin ağzından "üretim ve ihracat devam etmeli" diyerek, virüs salgını karşısında işçi sınıfı ölümün ön saflarına sürülüyor. Buna rağmen anayasal hakları-

AKP
İktidarı tüm
vatandaşlardan
verilen İBAN
numaralarına
bağış
yapmalarını
istiyor.

nı kullanarak çalışmak istemeyen işçilere tıpkı İzmit'te olduğu gibi valilik kararıyla çalışmama yasağı getiriliyor. Bunun anlamı eğer işçiler virüs salgını nedeniyle çalışmama haklarını kullanırlarsa, işten atılmakla dolayısıyla açlıkla karşı karşıya bırakılmak olarak ortaya çıkıyor.

Hatırlanırsa İskenderun'da bir tır şoförü çektiği videoyla bu çıplak gerçeği dile getirmiş ve "çalışmazsam açlıktan ölürüm, beni virüs değil sizin düzeniniz öldürür" demişti. Ve anında gözaltına alınmıştı.

Zenginlere Kaynak Halka İBAN Numarası

AKP iktidarının koronavirüs salgını karşısında ekonomik olarak çaresizliğini gören, hakim sınıfların diğer temsilcisi CHP, iktidarın bu durumunu kendileri için bir artıya dönüştürmek adına CHP'li büyük şehir belediyeleri olarak bir bağış kampanyası başlattılar. Bağış kampanyası özellikle 65 yaş üzeri dışarıya çıkamayan yaşlı kesime, yoksullara 150 TL tutarındaki yiyecek kolilerini ulaştırmak olarak özetlenebilir. CHP belediyeleri bu yardımlarla hem üzerlerindeki sorumluluğu atmak hem de önümüzdeki olası seçimlerde bu durumu CHP lehine oya dönüştürmek çabasıyla hareket ediyor diyebiliriz.

CHP'li büyük şehir belediyelerinin ve sivil toplum kuruluşlarının başlatmış oldukları bu bağış kampanyasına özellikle de İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde ilginin büyük olması AKP iktidarını harekete geçirdi. Bilim kurulunun

toplantısından hemen sonra "Ulusa Sesleniş" konuşması için TV'lerin karşısına geçen R.T.E. "Milli Dayanışma Kampanyası" başlattığını açıkladı. Ve devamında da "Biz bize yeteriz Türkiye'm" sloganıyla İBAN numaraları paylaştı. İBAN numarası vererek, kendi 7 aylık maaşını kampanyaya bağışladığını açıkladı.

Özellikle "evde kal" propagandasıyla eve hapsedilen 65 yaş ve üstü yaşlılar devletten para, gıda yardımı beklerken böyle bir kampanyayla karşılaşınca şaşkınlıklarını gizleyemediler. Öyle ya tüm ülkelerde koronavirüs salgını nedeniyle iktidarlar evde kalanlara, sokağa çıkmayın dediklerine yönelik ekonomik destekleri açıklarken AKP iktidarı tüm vatandaşlardan verilen İBAN numaralarına bağış yapmalarını istiyor.

AKP iktidarı döneminde önceki yıllarda da organize edilen kampanyalar olmuştu. Halktan milyonlarca para toplanmıştı. 15 Temmuz darbe girişimindeki gaziler(!) için 309 milyon toplanmıştı. Tabelası ve adresten başka bir şeyi bulunmayan bu vakfın paralarının akıbeti açıklanamadı. Yine 1999 yılındaki Marmara depreminden sonra konulan deprem vergi gelirlerinin -ki 72 milyar liranın ne olduğuna ilişkin (Elazığ depremi sırasında) sorular karşısında AKP'nin başı R.T.E. "kimseye hesap vermek zorunda değiliz" demişti- akıbeti belirsizliğini koruyor. Aslında bu yardım paralarının yol yapımı, inşaat ihaleleri vb. aracılığıyla yandaşlara

aktarıldığı bilinmesine rağmen göz göre göre büyük bir pişkinlikle bu konuda hesap vermeyeceklerini ilan ettiler.

AKP iktidarının topladığı bağışlarla ilgili sicili bozuk olmasından dolayı insanlar sorular soruyorlar: Bu iktidar toplanan bağışlarla ne yapacak? İktidar toplanan yardımlarla bütçede para olmadığı için/kalmadığı için sağlık personelinin korunması için acil tedbirler mi alacak? Yoksa Fransa, Almanya gibi sokağa çıkma yasağı koyarak çalışanların evde kalmalarını sağlayacak mali destek programı mı yapacak? Yoksa "üretimin ve ihracatın devam etmesi" olarak R.T.E. tarafından açıklanan hedefin devam ettirilmesi için mi kullanılacak?

Koronavirüs salgınının kol gezdiği bu süreçte milyonlarca işçi fabrikalarda, maden ocaklarında, tersanelerde, tarlalarda vb. yerlerde çalışmak zorunda. Bir yandan çalışırken koronavirüsle mücadele ederken R.T.E.'nin "üretimin ve ihracatın devam etmesi" projesine de yardım etmek istemiyorlar. Zaten bunun bilincinde olan AKP iktidarı da bağış kampanyasını çalışanların maaşlarından kesintiler yaparak (ki bu bir tür salma vergidir) kampanyayı başarılı gösterme yoluna gitmiş bulunuyor.

AKP'nin kampanyasının TV'lerde R.T.E. tarafından duyurulmasının ardından İçişleri Bakanı tarafından diğer kampanyalar "yasadışı" ilan edilerek CHP'li belediyelerin banka hesapları bloke edildi. Bakan bu hamlesini "Vali izin vermeden 'ben yardım toplarım' dersiniz başka bir devlet, yeni bir hükümet oluşturmak istiyorsunuzdur" diye açıkladı. Benzer açıklamayı bir gün sonra R.T.E de yaptı ve "devlet içinde devlet olmaz" dedi. Bu bir yanı sıra TC faşizminin yönetim anlayışını gösterse de asıl olarak hedeflenen halkın devlet aygıtı dışında birbirleriyle dayanışmasının önünü kesmektir.

Nitekim bu açıklamalardan sonra HDP'nin halka yardım paketi ulaştırılmalarına valilik kararıyla yasak getirildi. AKP iktidarı CHP belediyelerinin ve diğer demokratik örgütlerin yardımlarına el koymak istiyor. Böylece yardımlaşmanın, dayanışmanın, gönüllü örgütlenmelerin önünü kesmeyi amaçlıyor. Buna karşın sadece yardımlaşma ve dayanışmayı büyütmeye çalışmamızın yanında en çok da mücadeleyi büyütme ihtiyacımızın olduğu günlerden geçiyoruz...

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Ömer Naci Güven

Liseli gençliğin aktif bir militanı olarak mücadelesini sürdüren Osman Naci Güven, Behçelievler Lisesi'nin önde gelen devrimcilerindendi. 21 Nisan 1977 günü devlete bağlı paramiliter çetelerin saldırısında şehit düştü.

İsmail Hanoğlu

Tokat doğumlu İsmail Hanoğlu mücadelesine PDA (Aydınlık) saflarında başladı. Daha sonra PDA'nın gerçek yüzünü görerek Proletarya Partisi ile ilişkilendi. Bir yıl sonra partinin aktif bir militanı olan Hanoğlu çeşitli eylemlerde görev aldı. 20 Nisan 1978 günü bir faşisti cezalandırmak için gittiği yerde pusuya düşerek vuruldu ve şehit düştü.

Şefik Kuyukan (Şefik Dayı)

1904 yılında Siverek'te doğan Şefik Dayı, hayatı boyunca devrimcilere yakın bir esnaftı. 1976 yılında Kaypakkaya hareketiyle tanıştığında kapısı her zaman Partizancılara açıktı. Bu yüzden Siverek'te Bucak çeteleri tarafından 21 Nisan 1980 tarihinde katledildi.

Yahya Kara

1954 Çanakkale doğumlu olan Yahya Kara, Proletarya Partisi militanı olarak Almanya'da mücadele yürütürken 10 Nisan 1981'de bir iş kazası sonucu yaşamını yitirdi.

Metin Karataş

1962 Ovacık doğumlu Metin Karataş, Proletarya Partisi'nin düşünceleriyle 1977 yılında tanıştı. Mücadelesine aktif olarak devam eden Karataş, 20 Nisan 1982'de Hozat'ta gittiği köyde düşman pususuna düşerek şehit düştü.

Gızori Şehitleri

21 Nisan 1987'de Dersim Hozat Gızori Köyü'nde Halk Ordusu gerillalarıyla TC ordusu arasında çıkan çatışmada Parti Üyesi Ali Mete ile Fecire Yıldırım ve Müslüm Yıldırım şehit düştüler.

Halil Çakıroğlu

1968 Elbistan doğumlu Halil Çakıroğlu Proletarya Partisi KÖK üyesi olan önder bir kadroydu. Birçok başarılı eylemde bulunan Çakıroğlu düşmana yaralı haldeyken esir düşüp "ser verip sır vermeme" geleneğinin temsilciliğini devam ettirdi. 15 Nisan 1995 günü akşam saatlerinde Erzincan Kemah'a bağlı Tımığı Köyü'nde yaşanan çatışmada Süheyla Dağdeviren ve Munzur Keskin ile birlikte ölümsüzleşti.

Süheyla Dağdeviren (Dr. Meral)

1965 Dersim Nazımiye doğumlu Süheyla Dağdeviren (Dr. Meral) hemşireydi. Komsomol içerisinde faaliyet yürüten Dr. Meral 1990 yılında yönünü dağlara çevirdi. 5 yıl boyunca Halk Ordusu sa-

vaşçısı olarak faaliyet yürüten Dr. Meral 15 Nisan 1995 günü TC ordusunun pususunda şehit düştü.

Munzur Keskin

1969 Dersim Pertek doğumlu Munzur Keskin Halk Ordusu komutanıydı. 15 Nisan 1995'te Tımığı Köyü'ndeki çatışmada yaralı yoldaşlarını alandan çıkarmak isterken şehit düştü.

Elif Külekçi

1996 yılı Ölüm Orucu direnişçisi ve Nisan 1999'da Tokat'ta ölümsüzleşen Seyit Külekçi'nin annesi Elif Külekçi, 12 Nisan 1998'de Elbistan'da yaşamını yitirdi.

Arhoğ Şehitleri

14 Nisan 1999'da Tokat Merkeze bağlı Arhoğ (Yeşilalan) Köyü'nde TC askerleriyle Halk Ordusu gerillaları arasında çıkan çatışmada Proletarya Partisi üyesi Seyit Külekçi ve gerilla birliği komutanı Doğan Altun ölümsüzleşti.

Tokat Serkez Şehitleri

21 Nisan 1999'da Tokat Serkez'de bir ihbarcı halk düşmanının verdiği bilgiler doğrultusunda köy halkına sezdirmeden, gizlice köyün belirlenmiş birkaç evine düşmanın yerleşmesiyle atılan hücre pususu sonucu çıkan çatışmada Halk Ordusu gerillaları Erol Özel ve Özgür Güler ölümsüzleşti.

Nergiz Gülmez

Nergiz Gülmez 1970 yılında İstanbul'da doğdu. Proletarya Partisi'nin düşünceleriyle tanışması da çok geç olmadı. Yaşamı boyunca partinin ve partili yaşamın her aşamasında görev alan Gülmez, pek çok kez de tutsak düştü. 19-22 Aralık 2000 hapisaneler direnişinde ölüm orucunda olanlar arasındadır. 123 gün süren direnişinde durumunun kötüleşmesi üzerine hastaneye kaldırıldı. Burada da tedaviyi reddeden Nergiz Gülmez Proletarya Partisi'nin ilk ölüm orucu şehidi olarak 21 Nisan 2001 tarihinde ölümsüzleşti.

Dersim Rabat Şehitleri

13 Nisan 2004 tarihinde görev için gittikleri Dersim Merkez'e bağlı Rabat Köyü'nde TC ordusu uğradıkları evin çevresine pusu attı. Hareketliliği farkeden Halk Ordusu militanları Ahmet Laço (Rıza) ve Sevda Yıldız (Kinem/Barbara), fazla zaman kaybetmeden evden çıktılar ancak evden henüz çıktıkları anda düşman kapı önünü yoğun bir şekilde vurmaya başladı. Saldırının ilk anlarında Sevda Yıldız ölümsüzleşti. Yaralanan Ahmet Laço ise yaralı bir vaziyette bir süre daha çatışmaya devam etti, ancak çemberi aşamadı ve ölümsüzleşti.

YİRMİ DÖRT SAAT DEVRİMCİLİK

Devrimci ideolojiye sahip olmak kadar bu ideoloji ışığında somutu tahlil edecek politikayı belirlemek ve ana müdahale edecek kadroyu yaratmak da bir o kadar önemlidir. En zor ve zahmetli olan; en fazla dikkat, duyarlılık, yoğunlaşma gerektirecek olan militanın eğitilip hazırlanmasıdır. Nerede, nasıl davranıp, hareket edeceğini, ne yapacağını bilen, tek başına da kalsa yönünü bulabilen insan yetiştirmek, işte temel görev budur. Demokratik devrimin ihtiyacı olan budur. Kolektifin ihtiyacı olan da budur.

Yani öncüleştirmek... Her alanda her konuda öncüleştirmek. Kendisine, sınıfına, yaşama, çevresine doğru bakan, doğru anlayan; amacına ve mücadeleye doğru anlamlar yükleyen; bunu hakkıyla yaşayan ve layıkıyla yürütendir. Örgüte koşulsuz, gerekçesiz katılımdır. Her gün, her an sistemden tam kopuş sağlama mücadelesi verendir. "24 saat devrimciliği", "komple devrimciliği", "doğru kararları uygulayacak doğru kadrolar olmayı" esas alan devrimciliğin öncüsü olmalıdır.

Burjuva-feodal sistemden kopmak ve sosyalizmin insanı olmak gerekmektedir. Yani birey olmaktan kurtulup örgütün insanı olmak. Bireysellikten kurtulup kolektifin insanı olmak. Amaçsız yaşamdan kurtulup amaca uygun yaşamak. Kendin için yaşamaktan kurtulup devrim davası için yaşamak. Disiplinsizlikten kurtulup disiplinli yaşamak. Bütün bunları gerçekleştirmek ve başarmak elbette çok zor, sancılı, bilinçli bir mücadele gerekir. Her an kendinle savaşmak, kendine müdahale edip yaşam ve pratiğini düzenlemek kısaca düşmandan daha fazla kendinle savaşmak gerekir. Kendisiyle savaşmayan, bunu amaç edinmeyen düşmana karşı savaşamaz.

Örgüt, her dönem ve her anda devrimin, halkın çıkarlarını savunan, onların özgürlüğünü temsil eden ve bunun savaşımını yürütmek gibi ciddi bir sorumluluğu olan iradededir. Militan bu gerçeklik üzerinden örgüte katılım sağlamışsa bireyin örgüte tabi olması anlamlıdır değerlidir. Militanın örgütün disiplinine-merkezine-kararlarına tabi olma gibi bir sorumluluğu vardır. Örgütün emir ve talimatlarına gönül rahatlığıyla uyma ve uygulama gibi bir görevi vardır.

Eğer ortada sorun yaşanıyorsa, çözülme-ye durumlar devam ediyorsa önce militanın kendi gerçekliğiyle yüzleşmek kendi pratiğini öncelik olarak sorgulamak gibi ciddi bir sorumluluğu vardır. Kendine doğru bakma-

yan dışına da doğru bakamaz. Kendini anlamayan dışını anlayamaz. Kendisiyle hesaplaşmayan dışındaki düşmanla hesaplaşamaz.

Örgütsel katılım her şey değildir!

Militan, örgütsel katılım sağlayarak görevinin tamamladığını düşünmemelidir. Her gün, her an örgütün ideolojisine; disiplin ve kararlarına amaç ve yönelimine katılmak esas olan budur. Unutmamak gerekir ki; her militan sistemden getirdiği, içinden çıkıp geldiği sınıfın-çevrenin-ailenin bir dizi zaaf ve zayıflıklarını da getirir. Tembellik, uyuşukluk, duyarsızlık, sorumsuzluk gibi ciddi sistemsel hastalıkları barındırır. Bunların bir çırpıda, bir hamlede, bir eğitimle atlamaya-çağını iyi bilmek gerekir. Sistemli, düzenli ve disiplinli bir şekilde, amaca uygun bir tarzda kendisiyle mücadele yürütmelidir.

Eğer militan örgütün istediği yazıları geç veriyorsa, randevularına geç gidiyorsa ya da gitmiyorsa, emir ve talimatlarını zamanında yerine getirmiyorsa, bireysel ve mali raporunu zamanında vermiyorsa, aldığı görevleri yerine getirmiyorsa ideolojik olarak örgüte katılmış kabul edilemez.

Militan kendi egolarından güçlü kopacak, ayrıcalıklı-bencil, düzensiz, disiplinsiz yaşamdan hızlı kopacak olan olmalıdır. Kopuş mücadelesini her gün, her an, her pratik ve görevde bilinçli-örgütlü yürüten olmalıdır. Her hareketi, her pratiği örgütlü olmalıdır. Bireyselliğe, keyfiyetçiliğe kendine göreciliğe hiçbir taviz vermemelidir. Örgütle yaşamalı, solumalı ve yürümelidir. Kendisini koşulsuz ve gerekçesiz örgütün yaşamına ve amacına uygun hale getirmelidir.

Haklarını hatırlarken sorumluluklarını asla unutmamalıdır. Özgürlüğünü düşünürken disiplini elden bırakmamalıdır. İnkna olmak kadar emir ve talimatlarla da yürünebileceğini anlamalı ve böyle pratikler de olabileceğini bilmelidir. Halkın-örgütün insanı olmak; özgürlüğün-hakikatın insanı ve militanı olmak... Bunları başardığımız oranda halkın beklenen ve aranan öncüsü olabiliriz.

Koronavirüs Salgınının Sistemde Ortaya Çıkarttıkları

Covid-19 salgınının Türkiye’de görülmesinin üzerinden 3 hafta gibi bir süre geçti. Geçen bu sürede Türkiye’de hayatını kaybedenlerin sayısı -bu yazının yazıldığı tarih itibarıyla- 500’ü, vaka sayısı ise 25 bini geçti. Türkiye’de vakaların görülmediği günlerde Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere devlet erkinin bu salgınla “müthiş” derecede mücadele edildiği açıklamalarının rafa kaldırıldığı dönemlere girdik.

Salgının Türkiye’de ilk görüldüğü andan itibaren ise devlet, mücadele yönteminde eli kolu bağlı bir seyir izlemeye başladı. Çünkü halihazırda emperyalist-kapitalist sistem bir krizin içerisine giriyordu, Türkiye ise zaten bu krizin tam ortasındaydı. Ekonomik olarak tam manasıyla sıfırı tüketen Türkiye ekonomisi, AKP’nin savaş politikaları ve iki eksenli dış politikalarıyla geri dönülemez bir yola girmişti.

Hafızaları biraz zorlarsak 2018 yazında döviz kurunun yükselişiyle başlayan süreçte, derin bir krizin içine girildiği söylenmişti. Başlayan süreç ülkede alım gücünü yeterince düşürmüş, küçük işletmelerin çoğu batma noktasına gelmiş ve yine birçok şirket konkordato ilan etmişti. Merkez Bankası ve AKP hükümetinin tüm müdahaleleri bir işe yaramamış, patates ve soğan dahi halk için lüks hale gelmişti.

İşte o krizden daha çıkamamış bir ekonomiyle karşıladık bu koronavirüs salgını. Ekonomi, 2020 yılı için küçülme rakamları beklerken Erdoğan iktidarı bunu kabullenmiyor, hatta Suriye ve Rojava’ya yönelik savaş politikalarıyla halkta bu çarpık sisteme karşı biriken öfke ve enerjiji şoven-faşist söylemlerle ötelemeye çalışıyordu.

Salgının görülmeye başlanmasından itibaren ise günlerdir ortaya çıkmayan AKP’li Cumhurbaşkanı R.Tayyip Erdoğan, salgınla mücadelenin “dua ve sabır” ile olacağını söyledi. Sağlık Bakanlığı ile onun oluşturduğu bilim kurulu üyeleri ise televizyonlarda boy gösterip genel geçer açıklamalarla durumu kotarmaya çalıştılar. Halk, salgınla mücadelenin ne boyutlarda olacağını merakla beklerken açıklanan paketler sermayeye para, halka İBAN şekline büründü.

Evde kal çağrısı emekçiler için anlamsızdır!

Artık herkesin bildiği üzere yeni tip koronavirüs (Covid-19) damlacık ve temas

Erdoğan, “Evde kal” çağrısı yaparak hastalığı bu şekilde yenebileceklerini açıklamıştır. Ancak bu çağrı da yine boş bir slogan olmaktan öteye gidememiştir. Milyonlarca emekçi işine gitmeye devam ederken ve buna tam manasıyla zorundayken yapılan bu çağrı, emekçiler nezdinde pek anlamlı değildir.

yoluyla bulaşan ve bulaşıcılığı diğerlerine göre çok daha yüksek olan bir tip. Bunun için koronavirüs ile mücadelede ilk ve en önemli pratik insanların birbiriyle olan temasını engellemeye çalışmaktır. Yani çalışma alanları başta olmak üzere koruyucu sağlık önlemlerinin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir. Bunun için de işçilerin ücretli izne çıkması, çalışmak zorunda olanların da çalışma ortamlarının iyileştirilmesi manasına geliyor.

Ancak TC hükümetinin bunu yapabilecek ekonomik durumu ve yetkinliği yoktur. Salgın halihazırda birçok iş sektörünü durma noktasına getirmişken, sermayedarların para kaybetme gibi bir lüksü yokken hükümetin sermayedarlara “şartları iyileştirin” çağrısı yapması söz konusu olamaz!

Çünkü sistem, eğer “söz konusu sermayedarların kârıysa gerisi teferruat” demektir. Ve yine ekonomik dar boğazın yükü bir devlet geleneği olarak tekrar işçi-emekçilere yüklenmiştir.

Salgından birkaç gün sonra Erdoğan’ın açıkladığı tedbir paketi de bunun ilanı olmuştur. Erdoğan açıkladığı paketle, kredilerin ertelendiğini, emekli bayram ikramiyesinin bir ay erken verileceğini açıklamış esas olarak sermayeye de 100 milyar TL teşvik vermiştir. Ancak bu pakete işçiler dahil edilmemiştir. Çünkü şirketlerin kârı her şeyin üstünde ve halk sağlığı da eğer

kâr getirecekse işe yarar. Bunların dışındaki sosyal koruma altındaki 2 milyon yoksul aileye ise “kalkan” paketinden ancak 2 milyar TL çıkmıştı, o kadar. Bu, aile başına bir defaya mahsus 1000 TL gibi bir para demek oluyor. Tabii ki bu para da halkın derdine derman olmaktan uzaktır.

Erdoğan, açıkladığı tedbirler dışında halka sürekli “Evde kal” çağrısı da yaparak hastalığı bu şekilde yenebileceklerini açıklamıştır. Ancak bu çağrı da yine boş bir slogan olmaktan öteye gidememiştir. Milyonlarca emekçi işine gitmeye devam ederken ve buna tam manasıyla zorundayken yapılan bu çağrı, emekçiler nezdinde pek anlamlı değildir.

Erdoğan, açıkladığı bu ilk paketlerin dışında ekonominin ayakta kalamayacağını farkına vararak, 2018’deki “Aynı gemideyiz” argümanının 2020 versiyonu olarak “Biz bize yeteriz” kampanyasına başvurmuştur. Ekonomik olarak sıfırı tüketen hükümet, yardım bekleyen halka İBAN vererek yine halk düşmanı yüzünü göstermiştir. Halka Türkiye’nin kendi kendine yeteceği demagojisini yutturarak yine “IMF’den borç almadık” demeye çalışmaktadır.

Emperyalist-kapitalist sistem içerisinde Türkiye’nin ne derece bir açmazın içerisinde olduğu bu şekilde görülmektedir. Yani ufukta “sokağa çıkma yasağı” gelecek gibi görünmüyor. Evlerinde kalacak

halka bakacak bir devlet gerçekliği kesinlikle yoktur. Yine yapılan bir araştırmada salgınla birlikte 2 milyon yeni işsiz olduğu ve bu sayının 4 milyonu geçeceği tahmin edilmektedir.

Dünyada ise durum pek de farklı değildir. Koronavirüs salgını emperyalist devletler başta olmak üzere emperyalist-kapitalist sistemin sağlık sisteminin ne derece yetersiz olduğunu ve halkın bu sistem için bir hiç anlamına geldiğini tekrar gün yüzüne çıkarmıştır. Dünyada halklar kapitalizmin çare olmaktan uzak olduğunu kendi gözleriyle gözlemlemiştir.

Mao’nun “kağıttan kaplan” deyimini burada cisimleşmiştir. Kapitalist sistem, insanı “müşteri”, hastayı ise “yük” olarak görmektedir. Öte yandan sistem insanı insana yabancılaştırmaktadır. Bugün ise devrimciler sistemi bu açmazlarla birlikte teşhir etmelidir.

Bugün komünist devrimcilere düşen görev halkın çıkarlarının üzerine yoğunlaşarak halkla birlikte, bütün olmak zorundadır. Kitlelerin umutsuzluğuna bir umut olacak söylemleri şiar belirleyerek “birliği” değil, “dayanışmayı” en acilinden örgütlemelidir. Bu zor dönemler içerisinde yapılacak her pratik eğer halktan kopuk olursa, halkın ilerideki bir dip dalgasına hazır olamayacağımız sonucuna evrilecektir.

“Tutsakların En Temel Hakkı Yaşama Hakkıdır”

SÖYLEŞİ

Tutsaklar karşısında alınan bu siyasi tutumu ve yine koronavirüs bahanesiyle tutsaklara karşı yapılan hak gasplarını Özgürlük için Hukukçular Derneği üyesi Avukat Eylem Arzu Kayaoğlu ile konuştuk.

Koronavirüs salgını nedeniyle hapishanelerdeki tutsakların infazında değişiklik içermesini hedefleyen yeni yargı paketi, diğer adıyla infaz düzenlemesi, kendisiyle birlikte birçok tartışmayı da getirdi. Yeni yargı paketinin en çok tartışılan kısımları ise siyasi tutsaklar ile hasta tutsakları kapsamaması oldu. Tutsaklar karşısında alınan bu siyasi tutumu ve yine koronavirüs bahanesiyle tutsaklara karşı yapılan hak gasplarını Özgürlük için Hukukçular Derneği üyesi Avukat Eylem Arzu Kayaoğlu ile konuştuk.

Son günlerde tartışılan infaz kanunu düzenlemesi kimleri kapsamaktadır?

Yasanın kimleri kapsadığı henüz netleşmedi. Bizim ilk elimize ulaşan taslakta öldürme ve siyasi suçlar, yani TMK (Terörle Mücadele Kanunu) kapsamında nitelendirilen suçlar hariç diğer herkesi kapsamaktaydı. Ancak taslağın meclis başkanlığına sunulmasından sonra AKP'nin milletvekilleri ve bakanları aracılığıyla yapmış olduğu bazı açıklamalarda kadına yönelik şiddet suçları, uyuşturucu suçları ve cinsel suçların da kapsam dışı bırakıldığı belirtildi. Bu yasa düzenlemesiyle ilgili şimdilik sadece bunları biliyoruz. Taslağın kesin olan yönü kimleri kapsamadığıdır. Onlarda siyasi tutuklu ve hükümlüler ile öldürme suçu işleyenler olarak belirtilmiştir.

Peki hasta tutsaklar ile ilgili belirli bir düzenleme var mı?

Yapılan görüşmelerde ve çalışmada hasta tutsaklarla ilgili herhangi bir düzenleme yapılmadığı belirtildi. Ancak bu dönemde hele ki koronavirüsün bu kadar yaygın olduğu ve çok basit bir şekilde

yakınlık ve temas ile insana geçen bir virüs olduğu için bu düzenlemenin ilk önce hasta tutsakları kapsamaması gerekmektedir. Ancak şu ana kadar hasta tutsaklarla ilgili bir çalışma görünmüyor.

Koronavirüs salgını nedeniyle tutsaklara dönük hak ihlallerinde bu artış oldu mu?

Hapishanelerde olan hak ihlalleri özellikle son 1 yılda her alanda artış gösterdi. Salgından önce hemen her şey bahane edilerek tutsaklara disiplin cezası uygulamaya çalışılıyordu. En fazla uyguladıkları ceza yöntemi ise hücre cezası geliyor ki üç kere hücre cezası alan şartlı tahliye hakkını kaybetmektedir. Bu yüzden infaz mahkemeleri ve cezaevi idaresi tarafından çok basit şeylerden dolayı uyarı, kınama gibi cezalar verip ardından üçüncü yaptırım olarak hücre cezası veriliyordu.

“Tutsakların bütün sosyal faaliyetleri yasaklandı”

Cezaevi idaresi ile bakanlığın anlaşması sonucu hayata geçirilen bir takım “tutuklu ve hükümlülerin sağlığı için alınan önlemler” alınmaya başlandı. Burada tırnak içinde bahsettiğimiz önlemler, tutsaklar için tecrit içerisinde tecrit anlamına gelmektedir. Bu önlemlerden önce herkes kendi hücre ve kendi odası dışındakilerle kısıtlı da olsa bazı durumlarda ortak sohbet alanlarını kullanabiliyorlardı. Fakat bunlar tamamen kaldırıldı. Yarım saat veya 45 dakikalık kapalı ve açık spor uygulaması vardı. Her ikisi de salgın bahanesiyle cezaevi yönetimi tarafından keyfi bir şekilde yasaklanmış oldu. Sosyal faaliyet adı altında kütüphanede çalışma ve el sanatları etkinliklerinin de hepsi yasaklandı. Görüş

hakları da kısıtlandı. Önce aile görüşleri yasaklandı. Ardından avukat görüşleriyle ilgili kısıtlama getirildi. Şu anda cezaevlerinin çok büyük bir kısmında ailelerle açık ve kapalı görüşlerin tamamı yasaklandı. Avukat görüşleri de hem çok fazla sınırlandırılmış hem de kapalı olarak yapılıyor. Bu yasaklar normalde 30 Mart'a kadar öngörülmüştü. Ancak devletin diğer kurumlarında da koronavirüs kısıtlamalarının 30 Nisan'a kadar uygulanacağı için cezaevinde de en azından 30 Nisan'a kadar bu yaptırımların süreceğini düşünüyoruz.

“150 bin gardiyan sürekli dışarıyla temas halinde”

Hapishanelerde salgın riski halen devam etmekte midir?

Cezaevlerinde 300 bin hükümlü ve tutuklu var. 100-150 bin civarı da infaz koruma memurları, gardiyanlar var. Bu gardiyanlar 3 vardiya olarak çalışıyor ve sürekli dışarıyla temas halindedir. Cezaevlerinde normal şartlarda da hijyen koşulları sağlanmıyordu. Bir de gardiyanların sürekli dışarıda temas halinde olması için içinden çıkılmaz hale getirdi. Adalet Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada cezaevinde görevli olan memurların, bu sınırlı gardiyanlarla birlikte cezaevi yönetimini de kapsıyor ama özellikle gardiyanların dışarıyla ilişkisini kesip cezaevine girdiği anda izolasyonun sağlanabileceği bir yerde bulunacakları belirtildi. Ancak orada da hijyen koşulları nasıldır, kendilerini koruyabiliyorlar mı bilmiyoruz. Bu aşamaya kadar bizim cezaevlerini ziyaret eden avukat arkadaşlarımızın gördüğü şey ise bazı cezaevlerinde kapalı görüşte olsa içeriye girişte maske bulundurulduğu ancak zorunlu tutulmadığı, takmayanların uyarılmadığıydı. Ayrıca dezenfektanın çok az yerde bulunduğunu da belirttiler. Kapalı görüşlerde kullanılan telefon kabini, ahizeler, ve gardiyanların sürekli dokunduğu kapıların dezenfekte edilmediğini düşünüyoruz.

Tutsaklara 5 liralık temizlik ürünü 10, 20 TL'ye satılıyor

Bir de ailelerden en çok gelen şikayet ise kıyafet haricinde sabun, şampuan, peçete gibi aklınıza gelecek bütün temizlik ürünlerini cezaevinden para ile alınmak zorunda olduğudur. Bu ürünler de yedikleri yemekler, meyve, sebzeler de aslında dışarıdan gelmektedir. Parayla almak zorunda oldukları bu temizlik ürünleri de fahiş oranda, mesela 5 liralık bir ürünü 10 liraya, 20 liraya temin etmek zorunda kalıyorlar.

Özgürlük için Hukukçular Derneği olarak yeni infaz yasası düzenlemesi ve hapishanelerdeki salgınla birlikte artan hak gasplarıyla ilgili talepleriniz nelerdir?

Biz hem genel merkezimiz hem şubelerimiz hem de üyelerimiz olarak Mart ayının ortasında sosyal medyada #InfazdaEşitlikİstiyoruz adlı bir kampanya başlattık. Herkesin kendi evinde karantinasını sağlamak zorunda olduğu bu dönemde sosyal medyanın daha etkin kullanılabileceğini düşündük. Olası hak ihlallerini bildirmek ya da hukuki yargı taleplerini hem bize hem de TUHAD-FED'e iletmek için tutsak ailelerine de bir telefon numarası verdik (0412 223 37 27). Genel olarak bu ikisini gündemde tutmaya çalışıyoruz. Bizim bu aşamada en çok üzerinde durduğumuz şey, cezaevlerindeki hak ihlallerini rapor etmektir. Mart ayının ortasında ivedi olarak bütün cezaevlerini kapsayan bir hak ihlalleri raporu hazırlamıştık. Biz diyoruz ki siyasi tutsakların bu infaz yasasında yapılacak değişikliğin dışında tutulmasını kabul etmemiz mümkün değildir. Devletin yapması gereken şey, canlarını korumakla yükümlü olduğu bu insanların en temel insan hakkı olan yaşama hakkını koruma altına almasını düşünmesi ve ona göre önlem alması gerekmektedir. Bunun için yapması gereken eğer infazda değişiklik ise bunun siyasi tutsaklara da uygulanmasıdır.

“Hapishanelerde hijyen koşullarının sağlanması mümkün değil”

Tutsaklar açısından olumlu olarak değerlendirebileceğimiz yasaları asla siyasi tutsaklara uygulamayan hükümetin ve devletin bu düzenlemeleri siyasi tutsaklara da, hasta tutsaklarla da uygulaması gerekir. Bu kadar riskli bir durumdayken, hayatları söz konusu iken ilk önce hasta tutsakların serbest bırakılması gerekiyor. Kadına yönelik şiddet, cinsel taciz, uyuşturucu gibi topluma karşı işlenen suçlar için bir alternatif düşünülebilir fakat onun haricinde bütün tutsaklar için bu infaz yasası düzenlemesinin uygulanmasını ve bütün tutsakların serbest bırakılmasını istiyoruz. Daha önce de söylediğim gibi cezaevleri hijyen koşullarının sağlanabileceği bir ortam değildir. Tutsakların sağlığını koruyabileceği bir ortam hiç değildir.

Ekleme istediğiniz başka bir şey var mı?

Hayır yok, teşekkür ederim.

Salgına Karşı En Savunmasız Toplum: Mülteciler

Ülke ve dünya gündemi koronavirüs salgını ile kaplanmış durumda. Aralık ayından bu yana Çin'de açığa çıkan virüs başta Avrupa ülkeleri olmak üzere dünyanın dört bir yanında yayılma hızını artırarak sürüyor. Dünyanın ortak ve tek gündemi haline gelen salgın dünyanın akışını da birçok açıdan durdurmuş vaziyette.

Çalışma, eğitim, sağlık başta olmak üzere birçok sistem dünyanın her yerinde kilitlenmiş durumda. Eğitime verilen ara sürekli uzatılıyor. Çalışma alanlarında çok boyutlu bir karmaşa söz konusu. Sağlık alanı ise doğal olarak salgından en fazla etkilenen alan oldu. Salgının yayılma hızına paralel dünyanın her yerinde egemenlerin almadığı önlemlerinde büyük etkisi ile sağlık alanındaki olanaklar her yerde yetersiz kalıyor. Bu yetersizlik daha fazla can kaybı ve her gün onbinlere varan yeni vakalarla sonuçlanıyor.

Salgın etkilerini artırarak devam ederken birçok gündemde salgın bahanesi ile örtbas ediliyor, unutuluyor/unutturuluyor. Bu gündemlerin başında ise kuşkusuz mülteciler var. Dünyanın her yerinde ortak saldırıların odağı olan mülteciler küresel salgın ilan edilen koronavirüsünde en fazla etkileyeceği risk gruplarının başında geliyor.

Bugün dünyanın dört bir yanında salgınla mücadele için insanlara temizlik ve beslenme konusunda kendi alacakları tedbirlerin belirleyici olduğuna dair çeşitli yerlerden yüzlerce açıklama yapıldı. Egemenler salgınla mücadele konusunda bütüncül bir politika ve yaklaşım yerine insanların kendisinin önlem almasını salık vermeye devam ediyor. Egemenler çıkar-dıkları savaşların bir sonucu olarak dünyanın başka başka yerlerinde binlerce kişiyle birlikte yaşamını sürdürmeye çalışan mültecileri ise görmezden geliyor.

Salgının olmadığı zamanlarda dahi mülteci kamplarında sağlık, temizlik, gıda olanakları çok sınırlı. Kamplarda kapasitesinin beş belki on katı sayıda insan bir arada kalıyor. Kamplarda insanlar kişisel temizlik için uzun kuyruklara girmek zorunda kalıyor.

Bu koşullar altında insanlar mülteci kamplarında salgın nedeniyle üst boyutta önem kazanan temizlik önlemlerini nasıl alacaklar? Kapasitesinin on katı insanın bir arada tutulduğu kamplarda sürekli dikkat çekilen "sosyal mesafe" nasıl korunacak?

Salgın Tedbiri: Mültecilere Saldırı
Mültecilerin salgından korunması için önlem alınması gerekirken salgın birçok

noktada mültecilere saldırının sebebi olabilir. Geçtiğimiz hafta Konya'da Afganistanlı iki mülteciye "Siz buraya virüs mü getiriyorsunuz?" denilerek saldırıldı. Bireysel gibi görünen bu saldırı kuşkusuz devletin mülteci politikasından bağımsız ele alınamaz. Şubat ayında büyük sözlerle Avrupa sınır kapılarını açtığını duyuran TC'nin de salgın konusundaki yaklaşımı mültecilere genel yaklaşımının bir yansıması oldu.

Mültecileri pazarlık ve tehdit konusu etmeye devam edeceğinin ilanı ile birlikte Pazarkule sınır kapısında bekleyen binlerce mülteciyi zorla başka yerlere taşıdı. Sözde bir salgın önlemi olan saldırıyı, Süleyman Soylu "Tedbiren yapmak zorundaydık. Ama kimse kendisini rahat hissetmesin, bulaşma riski geçtiği zaman kim Pazarkule'nin önüne gitmek istiyorsa biz 'hayır' demeyiz. Sadece insani ve sağlık açısından bir tedbir olarak aldık" sözleriyle duyurdu. Yaklaşık bir aydır Yunanistan sınırında bekleyen mülteciler zorla otobüslere bindirilerek başka şehirlerdeki geri gönderme merkezlerine ve konaklama tesislerine götürüldü. Binlerce insana hiçbir açıklama yapılmadan, eşyalarını almalarına dahi izin verilmeden bu yapıldı. Daha insanlar götürülmeden çadırları yakılmaya başlandı.

Dokuz farklı kente dağıtılan mültecilerin 14 gün karantinada kalacağı söyleniyor. Bazı mültecilerin sosyal medyada yaptıkları paylaşımlardan Osmaniye ve Malatya'ya götürüldükleri görüldü. Salgınla birlikte TC'nin mülteci politikasının insanlara eziyete dönüştüğü bir kez daha gün yüzüne çıktı. Ve bu eziyet salgından mültecilerin korunması için tedbir olarak servis ediliyor.

Sınırın bu tarafındaki mülteciler, Edirne sınır hattında bir ayı aşan bekleyişin ardından önlem adı altında birde koronavirüs bahanesiyle devletin saldırısına maruz bırakılırken; bir şekilde Yunanistan'a geçmeyi başaranların durumunda çok farklı değil. Midilli adasındaki Moria kampının üç bin kişilik kapasitesi varken bugün bu kampta yirmi bin kişinin yaşadığı söyleniyor. Ayrıca adada virüsü taşıyan kişilerin olduğuna dair haberlerde yakın zamanda basına yansıdı. Yunanistan'da Midilli, Sism, Sakız, İlyeryoz, İstanköy adalarında toplam kapasite altı bin kişi iken yaklaşık kırk bin mültecinin bulunduğu söyleniyor.

Kenya'daki bir mülteci kampındaki kliniklerde, yaklaşık 200 bin kişi için sadece sekiz doktorun bulunduğu söyleniyor. Suriye ve Bangladeş'teki doktorlar hastaların koronavirüse benzeyen semptomlardan yaşamalarını yitirdiğini söylüyorlar. Ancak bir dizi yoksunluktan kaynaklı onları tedavi edemediklerini ekliyorlar.

Mültecilerin bulunduğu sınırlar farklı olsa da virüs karşısında konumları da kaderleri de ortak. Riskli koşullarda, sıkışık ve hijyenin yeterli olmadığı ortamlarda koronavirüs karşısında en riskli grubu oluşturuyorlar. Kalabalık kamplar, olmayan hastaneler, klinikler, doktorlar ve az miktarda sabun ile su milyonlarca mülteci için "sosyal mesafeyi" ve hatta el yıkamayı dahi imkansız hale getiriyor.

Şiddetle evlerinden edilen insanlar hiç bilmedikleri yerlerde, büyük olanaksızlıklarla ve yasaklarla çevrelenmiş sınırlar içinde salgınla başa bırakılıyor. Bunun sonucu ise salgın karşısında en savunmasız ve riskli grup mülteciler oluyor.

Bir Mülteci Kampı Daha Karantinaya Alındı

Yunanistan'ın Doğu Attika bölgesindeki Malakasa'da bulunan kampta kalan 53 yaşındaki bir Afgan erkek, koronavirüs pozitif çıkmasının ardından hastaneye kaldırıldı. Temasta bulunduğu kişilere test yapılmaya başlandı. Sağlık yetkilileri, virüsü getiren kaynağı bulmaya çalışırken kamp karantinaya alındı.

Perşembe günü de Yunanistan'ın orta bölgesinde bulunan Ritsona kampı, 20 koronavirüs pozitif vakasının saptanmasının ardından karantinaya sokulmuştu.

Koronavirüs pandemisinin patlak vermesinden beri Yunanistan'da karantina ilan edilen ilk kamp, Ritsona olmuştu.

Yunanistan'daki göçmen kamplarında 110 binden fazla kişi tutuluyor. Bunların 40 bini 5 adadaki aşırı kalabalık kamplarda bulunuyor.

Göç Bakanı Notis Mitaracı, "Çok fazla göçmen ve mülteci var. O yüzden matematiksel olarak teyitli vakalar çıkması, kaçınılmaz. Acil durum planı uyguluyoruz, ama bunu adalarda hayata geçirmekte zorlanıyoruz" dedi.

Adalardaki kamplardan şimdiki halde koronavirüs vakası haberi gelmedi.

Yardım örgütleri, aşırı kalabalık ve hijyen sıkıntısı nedeniyle virüsün hızla yayılması ihtimaline karşı adalardaki kamplardan göçmenlerin tahliye edilmesi çağrısı yapıyor.

“Zindanlar Boşalsın, Tutsaklara Özgürlük!”

Hapishaneler tarihleri boyunca, iktidarı yönetenlerin elinde halka karşı kullanılan bir silah olmuştur. Ülkemiz tarihinde de zindanlarda baskı, zulüm ve işkence nedeniyle binlerce tutsak katledilmiş, sakat bırakılmış ve sayamayacağımız kadar toplu katliamlar yaşanmıştır.

Tarih ileriye doğru yaşanır, geriye doğru anlaşılır. Tarih 24 Ocak 1980... Emperyalizmin dünya ekonomisini kendileri lehine düzenleyen Dünya Bankası ve IMF, Türk hakim sınıflarının eline 24 Ocak Kararları olarak anılan bir dizi yeni ekonomik karar tutuşturdu. Bu kararları uygulayabilmek için önce sıkıyönetim ilan edildi, sekiz ay sonrasında ise Askeri Faşist Darbe yapıldı. Çok az bir kesim dışında tüm toplumsal muhalefet susturuldu. 650 bin kişi gözaltına alındı, bunların yüzde 95'i işkenceye tabi tutuldu, işkencede 171 kişi öldürüldü...

Tarih 22 Aralık 1999. Tekrar IMF ile 22 milyar 105 milyon dolarlık bir kredi anlaşması imzalandı. IMF ile yapılan yeni Stand-By anlaşmasının ülkeye getireceği ağır şartlar ve reçetenin uygulanması gereği buna karşı çıkacak muhalefet odaklarının da ortadan kaldırılmasına bağlandı. IMF kararlarını uygulayabilmek için sokağı teslim almak, sokağı teslim almak için ise hapishanelere hakim olmak zorundayız şeklinde açıklama yapan Başbakan Bülent Ecevit, 18 Haziran 1980'de alınan IMF kararlarının sorunsuz uygulanabilmesi için gözaltına alınıp hapis yatmak zorunda kalmıştı. Emrini kendi verdiği 19 Aralık Katliamı'nın üçüncü günü 21 Aralık 2000'de IMF, 3 milyar 439 milyon dolarlık ek ödeme yaptı. Üç gün süren operasyon sonucunda 30 devrimci tutsak katledildi, yüzlerce tutsak da yaralandı.

Bu iki örnekten anlaşılacağı üzere sistemin ekonomi-politiği ile hapishaneler arasında direkt bir ilişki vardır. Buradan hareketle; “Bütün burjuva iktidarların hapishane politikası ‘özel’dir. Başta komünist, devrimci ve yurtseverler olmak üzere tüm toplumsal muhalefeti baskı, işkence ve izolasyonla halktan koparma ve teslim almaya yöneliktir” diyebiliriz. Bugün tüm dünyadaki politik tutsaklar ağır baskı ve izolasyon koşulları altında yaşıyor. Faşist diktatörlükle yönetilen ülkelerde ise durum daha ağır. Ülkemiz hapishaneleri ise direnişlerle olduğu kadar katliam, zulüm, işkence, haksız uygulamalarla dolu kara bir tarihtir. Tutsak edilmek, genel anlamda özgürlüğün kı-

Sistemin ekonomi-politiği ile hapishaneler arsında direkt bir ilişki vardır. Buradan hareketle; “Bütün burjuva iktidarların hapishane politikası ‘özel’dir.

sıtlanması, toplumdan izole edilmek anlamında olmasına karşı özellikle siyasi tutsaklar bakımından hemen her günün işkence ve baskıyla yaşanması demektir. Özellikle 19 Aralık 2000 katliamından bu yana hasta tutsaklar üzerinde sistemli bir zulüm ve işkence politikası uygulanmaktadır. Bugün açısından 500'e yakını ağır olmak üzere bin 400 hasta tutsak vardır. Bunlar Adli Tıp Kurumu (ATK) tarafından tutulan raporlu tutanaklardan alınmıştır. ATK bir devlet kurumudur ve en ağır vakalara mecburen “Cezaevlerinde Kalamaz” raporu vermek zorunda kalan bir kurumdur.

Kolları-bacakları olmayan, görme-yen, kalp, kanser hastaları, bir başkasının yardımı olmadan yaşamayan vb. yani günlük yaşamını hapishanede sürdürme olanağı olmayan tutsaklar için bir dizi güçlükler çıkartılarak verdiği raporlardır bunlar. Normal koşullarda ilgili bir bilim kurumunun raporunu varsa, devlet politikası bile ona uymak zorundadır. Ancak, TC, savcılara özel yetkiler vermiş ve bir tutsağın serbest bırakılması dahi savcı inisiyatifine bırakılmıştır. Ve bugün bin 400'e yakın hasta tutsağın serbest bırakılması iktidar politikası gereği savcılar tarafından engellenmektedir. Bu tutsakların, en azından 200'ü her an ölüm riski içerisinde. Ki, buna son örneklerden biri 10 Ocak 2020 tari-

hinde yaşanmıştır. Siirt F Tipi Hapishane'de tutsak edilen 74 yaşındaki, şeker ve tansiyon hastası Nebi İlhan, ameliyat edildiği Siirt Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirmiştir. Nebi İlhan, tahliye edilip özgür koşullarda tedavi edilmesi gerekirken hapishanede öldürülmüştür.

Hapishanelerde hastaneye gitmenin, doktor kontrolünün ne denli ağır bir işkence olduğu ayrı ele alınması gereken bir konudur. Faşizmin hapishanelerde yarattığı durum kısaca böyledir.

Covid-19 salgınına karşı insanlık amansız bir savaş veriyor. Her gün binlerce insanın ölümüne şahit oluyoruz. Ve bu salgının ne kadar süreceği ve daha kaç cana mal olacağı henüz kestirilemiyor. Tüm dünyada salgının en çok etkileyeceği ve en fazla can kaybının yaşanacağı alanların başında hapishaneler geliyor. İktidarlar bu durumun farkında oldukları için bir kısım tutsağın salıverilmesini gündemlerine aldılar. Politik tutsaklar ise egemenlerin gündeminde bile değil. Onlara bir kez daha sağlıksız ve faşizan hapishane koşullarında ölüm dayatılıyor. Bugün politik tutsaklara sahip çıkmak günün acil ve ertelenemez bir görevlerinden biridir. Sadece Türkiye'de değil tüm dünyada politik tutsaklara özgürlük hep bir ağızdan atılması gereken temel slogandır.

Hapishanede çıkan Yangına İlişkin Açıklama

Batman M Tipi hapishanesinde 4 Nisan'da yangın çıktığı basına yansımıştı. Hapishane yetkilileri uyuşturucu suçundan hükümlü olanların yeni çıkan infaz yayasına dahil olmamaları üzerine yangın çıkardıklarını söylemişti.

İHD Batman Şubesi ve Batman Barosu, Batman M Tipi Kapalı Hapishanesi'nde tutsakların isyan çıkarmasıyla ilgili Twitter'dan açıklama yaptı.

İHD Batman Şubesi konuyla ilgili yaptığı açıklamada, “Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde yaşanan olaylar ile ilgili Avukat girişine müsaade edilmemektedir. Cezaevi giriş sokağı da kapatılmıştır. Cezaevinde yangın halen devam etmektedir. Olayların niçin yaşandığı belli değildir. Ölü veya yaralı olup olmadığı net değildir. Cezaevine çok sayıda ambulans girişi olmuştur. Ancak henüz hiçbiri çıkmamıştır. Cezaevinde siyasi mahpusların tutulduğu bölümden sloganlar atıldığı görülmüştür. Ancak halen bir açıklama yapılmamıştır” dedi.

Ayrıca Batman Barosu'nun yaptığı açıklamada hapishanedeki durum ile ilgili olarak uyuşturucu mahkumlarının olduğu bir kaç koşu ceza indirimlerinin kendilerini kapsamaması nedeniyle koşu şartlarında yangın çıkartma söz konusu olduğunu, duman dağıldıktan sonra müdahalelerin yapılacağı belirtildi.

Helin Bölek Türkülere Düşman Olan Bir Anlayış Sonucu Ölümsüzleşti!

Grup Yorum üyesi Helin Bölek, 3 Nisan 2020 tarihinde Ölüm Orucu direnişinin 288. gününde ölümsüzleşti.

Grup Yorum konser yasaklarının sona erdirilmesi, Grup Yorum üyelerinin serbest bırakılması, haklarında açılan davaların kaldırılması, üyelerinin “terör listesinde” çıkarılması talebiyle Helin Bölek, Bahar Kurt, İbrahim Gökçek, Barış Yüksel ve Ali Aracı açlık grevine başlamıştı. Sürdükleri açlık grevlerinde taleplerinin karşılık bulunmaması sonucu Helin Bölek ve İbrahim Gökçek direnişlerini Ölüm Orucu'na çevirdiler.

Direniş türkülerini özgürce söylemek ve haksız yargılamanın son bulması için açlık grevinde olan Grup Yorum üyesi Helin, direnişin 288. gününde ölümsüzleşti.

AKP iktidarı boyunca ülkede sanatı aracılığıyla düşüncelerini, eleştirilerini dile getirenlere dönük düşmanlaştırıcı tutumu hep var oldu. Gözaltı, tutuklama, konser yasağı vb baskı çeşitleri ile kendisine dönük sanat yoluyla eleştirilerinin önünü kapatmayı hedefledi. Bu nedenle son birkaç ay içinde Yılmaz Çelik, Şenol Akdağ gibi bir çok sanatçı düşünceleri, muhalif kimlikleri nedeniyle cezalandırılmaya çalışıldı. Grup Yorum'un direnişi de bu düşmanlaştırıcı tutumun bir hedefi haline getirildi.

Açıktır ki hem açlık grevinin, hem bu eylemin ölüm orucuna evrilmesinin, hem de Helin Bölek'in şehadetinin nedeni iktidar ve onun insan haklarını yok sayan

güvenlikçi politikalarıdır. Siyasi iktidarın, suskunluk içinde “sorun yokmuş” gibi yaklaşmayı siyasi beceri, direnişin ses bulunduğu aşamada ise zorla müdahaleyi gücün, kudretin göstergesi olarak değerlendiren aklı, eylemin şehadetle sonuçlanmasına yol açtı. Yaşamlarını sanata, halkın-emekçinin duygularına tercüman olmaya adanmış sanatçıların tüm varlıklarını ortaya koymak durumunda kaldığı bir direniş gerçekliğine zorla müdahaleye kalkışmak ise, hak arayışının yüce duruşu karşısında “sessizlik” yolu ile katliamı onaylamak dışında bir şey ifade etmemektedir.

Faşizan politikaları ve insani körlük ile meseleye yaklaşan iktidarın bu tavrı karşısında yani en temel hakları için mücadele etmek, sanat yapabilmek, türkü söylemek için bedeni ölüme yatanların ölümleri karşısında ise durumu sessizlik içinde olmayı sürdürmektedir. Bu durum İbrahim Gökçek ve Mustafa Koçak'ın ölümünü onaylamaktır.

Bu ölüm, devletin intikamcı politikasının sonucudur ve Helin'in katili türkülere düşman olanlardır!

Helin Bölek'in ölümsüzleşmesinin ardından cenazesi için 4 Nisan'da Okmeydanı'nda düzenlenmek istenen cenaze törenine polis saldırdı.

Yapılacak anma öncesi Okmeydanı Cemevi ve İdil Kültür Merkezi başta ol-

mak üzere mahallenin tamamı polis ablukası altına alındı.

Helin Bölek'in cenazesinin öntü de zırlı araçla kesilerek araç sürücüsü ve cenaze ile birlikte gelenler gözaltına alındı. Daha sonra cenaze aracı polis tarafından kaçırılarak direk Feriköy Mezarlığı'na götürüldü. Polis Helin Bölek için dini törenin yapılmasına dahi izin vermedi.

Cenazenin Feriköy'e götürüleceği haberinin ardından Okmeydanı'nda bekleyen kitle Feriköy'e doğru yürümek istedi. Yürümek isteyenlerin öntü polis tarafından kesildi. Burada yapılan polis saldırısında en az 12 kişi işkenceyle, yerlerde sürüklenerek gözaltına alındı. Polis ayrıca gazetecileri alandan uzaklaştırarak işkencenin görüntülenmemesi için uğraştı.

Yaşanan saldırının ardından aralarında Partizan ve Yeni Demokrat Gençlik (YDG) okurlarının da olduğu kitle 'Helin Bölek ölümsüzdür' sloganlarıyla karşılık verdi.

Helin'in cenaze aracının önünü de kesen polis, aracı Feriköy Mezarlığı'na kaçırdı. Ailenin tüm ısrarlarına rağmen cenaze Feriköy Mezarlığı'nda seyyar gasilhane kurularak yıkandı. Cenazenin yıkanması sırasında mezarlığa gelmek isteyen kitleye de polis biber gazı ve TOMA'yla saldırdı.

Yapılan tüm saldırılara karşın, Helin'in cenazesi Feriköy Mezarlığı'nda defnedildi.

PARTİZAN'dan Salgına Yönelik Açıklama

AKP Koronavirüs'ten Daha Tehlikelidir: Dayanışmayla Mücadeleyi Büyütelim!

Partizan, “AKP Koronavirüs'ten Daha Tehlikelidir: Dayanışmayla Mücadeleyi Büyütelim!” başlıklı bir açıklama ile acil alınması gereken tedbirlere dair talepleri sıralarken, ezilenlerin dayanışma çağrısı içinde olmasının önemine vurgu yaptı.

Açıklamada “2019'la birlikte tüm dünyada ortaya çıkan emperyalist-kapitalist sitemin krizi, petrol fiyatlarındaki düşüşle birlikte derinleşerek devam ederken, Covid-19 ile beraber başka bir boyuta evrilmiştir. Emperyalist-kapitalist sistem, içinde bulunduğu krizi, salgını bahane ederek ezilenlerin üzerine yıkmak ve kendini yeniden tesis etmek adına pozisyon almakta geç kalmamıştır. Koronavirüs, sosyal ve siyasal yaşamı alt üst ederken, egemen sınıfların gözü emeğimiz, kazanılmış haklarımız ve geleceğimizdedir!” denildi.

“Her yönüyle son derece ağır bir sürecin içinden geçiyoruz. AKP iktidarının ana akım medya üzerinden işçi sınıfı ve emekçilerin üzerine boca ettiği manipülasyonlara karşı somut taleplerimizi daha yüksek sesle dile getirmek zorundayız;” sözleriyle biten açıklamanın ardından talepler şu şekilde dile getirildi;

1) Covid-19 testi en yaygın şekilde ve ücretsiz gerçekleştirilmelidir! Tüm tedavi masrafları devlet tarafından karşılanmalı, halka açık ve doğru bilgilendirme yapılmalıdır.

2) Yaşamsal sektörler hariç tüm üretim durdurulmalı, işten çıkarmalar yasaklanmalı, çalışanlara ücretli izin verilmelidir. Zorunlu sektörlerde, sağlık koşulları eksiksiz yerine getirilmeli ve çalışma saatleri kısıtlanmalıdır.

3) Sokaklarda yaşayan evsiz insanlar, gerekli hijyen koşulları sağlandıktan sonra kapatılan otel vb. yerlere yerleştirilmelidir.

4) Halka ücretsiz hijyen ve korunma araçları sağlanmalıdır.

5) Başta hasta tutsaklar olmak üzere, hapisaneler ayrımsız bir şekilde boşaltılmalıdır.

6) Karantina koşullarında kadınlara yönelik ev içi şiddetteki artışa karşı acil önlemler alınmalıdır!

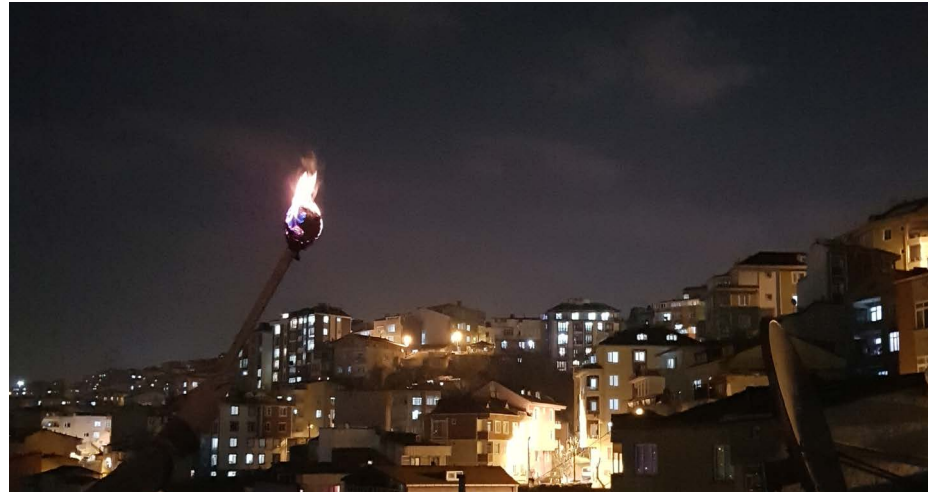
Korona Salgının İçinden 1 Mayıs'a Yürümek

2020 1 Mayıs İşçi ve Emekçi Bayramı belki de tarihteki en farklı gerçekleştirilen 1 Mayıs'lardan biri olacak. Diğer birçok takvimsel gündemle ya da politik süreçlerle karşılaştırıldığında 1 Mayıs; sokak, dayanışma ve emek gibi kavramlarla daha fazla içli dışlı olan, şenlik ve direnişi bir araya getiren bir süreçtir. Emekçi sınıfın gerçek manada fiziki ve ideolojik birlikteliğine de dayanan bu süreç bugün korona salgını nedeniyle farklı bir şekilde örgütlenmek zorunda gibi durmaktadır. Ancak bu farklılık 1 Mayıs'ın özüne dair değil onun örgütlenme biçimine dair olacaktır.

Genel manada baktığımız zaman 1 Mayıs süreci politik özneler açısından, sınıfın ve devrimin lehine, ajitasyon ve propaganda faaliyetlerinin yoğunlaştığı, dayandığı kitleye örgütlenme perspektifiyle daha fazla temasın kurulduğu, daha fazla kapının çalındığı ve devamında kitlelerle daha güçlü bir birliktelik için çalışıldığı bir süreç oluyor. Bugün sorunumuzun tam da düğümlendiği nokta bazı araç ve gereçlerden yoksun olarak ama şüphesiz bazı araç ve gereçleri de kazandığımız bu dönemde "Örgütlenme faaliyetimizin içeriği nasıl doldurulmalıdır?" sorusuyla karakterize olmaktadır. Burası 1 Mayıs anından daha önemlidir. Nitekim bu örgütlenme faaliyetini iyi, yaratıcı ve akılcıca değerlendirebildiğimiz ölçüde, 1 Mayıs gününü de bu zenginlikle etkili geçirebiliriz.

Bu bağlamda herhangi bir örgütlenme sürecinde olduğu gibi 1 Mayıs sürecindeki temel amaçlarımızdan biri örgütlenme kapasite ve gücümüzü artırmaktır. Buradaki amaç neredeyse hiçbir süreçte değişmez fakat değişim bu amaca ulaşma biçimimizin somut duruma ve koşullara uyarlanması noktasında yaşanmaktadır.

Biz ne kadar örgütlüsek; çalışma organlarımız ya da alanlarımız ne kadar disiplinli ve örgütlü ise ve aynı zamanda yeniye ne kadar açıksa farklı bir süreç geldiğinde ona göre yeniden adapte olmamız da o kadar kolay ve hızlı olur. Tersine örgütlülüklerimiz bunlardan ne kadar yoksunsa yeni sürece adapte olma-

mız da o kadar zor olur. Buradan devam edersek, korona salgını çalışma tarzımıza yönelik yeni bir içerik katmıştır ve burada şunu kabul etmemiz gerekir ki bizim gibi kimi kurumlar uzaktan iletişimde ve dijital çalışma ağlarıyla örgütlenme konusunda zorlanmaktadır. Çünkü biz bu tarz çalışmaların büyük ölçüde yabancıyız. Ancak, teknolojinin kimi nimetlerinden doğru yararlanabilirsek, onu hızlıca örgütlenme araçlarımızdan biri haline dönüştürebiliriz. Böylece fiziksel teması en aza indirerek örgütlenmemiz için gerekli olan bağımızı kuvvetlendirebiliriz. Ve bunu hayata geçirebildiğimiz zaman en küçük çalışmamız bile hızla yayılarak büyük örgütlenmelere ve propagandalara dönüşebilir.

Bu açıdan 1 Mayıs sürecini, bu yeni sürece adapte olma bağlamında değerlendirebilir, yeni sürecin de bizi zorladığı yaratıcı ajitasyon-propaganda araçlarını açığa çıkartabiliriz. Bunun için kolektif ruhu, yeni çalışma tarzına hızla geçilmesi noktasında seferber etmemiz ve bu seferber edilen gücün üretkenlik noktasında atmaya başladığımız adımları kalıcılaştırmak ve sürekliliğini sağlamak için farkındalığımızın olması gerekmektedir.

İşçi sınıfının içi zenginleşiyor, bunu güce dönüştürebiliriz

Yazının bu alt başlığına geçmeden önce yukarıdaki bölümü özetlersek, çalışmalarımız açısından 1 Mayıs'a giderken yeni bir zenginlik teknolojinin kullanımı noktasındadır

ve bunun avantajı küçük bir üretimimizin bile hızla yayılarak sınırsız bir etkileşimi sağlayabilir olmasıdır. Yukarıdaki bölüm tekniğe ve araçlara ilişkin bu bölümde belki de sınıfın zenginliği olarak da yorumlanabilecek olan onun iç katmanlarının genişliğidir ve bu da bizim ideolojik yelpazemize yöneliktir.

Emek ve işçi sınıfına yönelik birçok yeni gelişme ve tartışmaların emeğin teknolojik gelişmelerle de birlikte yapısal bir değişime girdiğini göstermektedir. Sınıfın içeriğini geniş ve ana hatlarıyla tarif ettiğimiz de şunu söyleyebiliriz.

İşçi sınıfı, üretim araçlarına sahip olmaksızın doğrudan meta üreten güçler, yine araçlara sahip olmaksızın elle tutulmayan emek üreten güçler ve işsizler olarak üç ayrı kolda değerlendirilebilir.

Buradaki 3 ayrı kolda da büyük değişimlerin yaşandığı bir çağdayız.

Elle tutulmayan emek üreten işçilerin, iş kollarında büyük bir artış yaşanmakta, nicel olarak nüfuzu artmakta ve gelinen süreçte birçok haklarının törpülediği bir dönemdeyiz. Ekonomik durumları açısından yoksullaşmakta ve üretime katkıları açısından beyin gücünden kol gücüne evrilmekte oldukları söylenebilir. Kabaca bu gelişmeler, sınıfın bu kolunun daha fazla devrimcileşmesi için zemin oluşturmaktadır.

Öte yandan işsizlik, çağın en büyük sorunlarından biri olarak karşımıza çıkarken büyük bir ivmeyle sürekli yükselmektedir.

Sadece koronavirüs salgınından sonra, Türkiye'de işinden olan ya da ücretsiz izne ayrılarak istihdam edilmeyen nüfusa 5 milyondan fazla insan katılmıştır. Bu durum devam eden günlerde büyük bir toplumsal soruna dönüşme potansiyeli barındırmaktadır.

Bu açıdan, 1 Mayıs'a giderken sınıfa yönelik tartışmalarımızda bu potansiyel güçler üzerine odaklanmamız ve buranın örgütlenmesi üzerine geniş çapta tartışmalarımızı somutlamamız gerekmektedir. Bu değişimiyle birlikte yenilenen güçlerin birleşimi tarihin yeniden yazılması noktası belirleyici olacaktır.

Dayanışma ağlarının önemi

Öte yandan bir başka gündem de dayanışma ağlarının örgütlenmesindeki artıştır. Koronavirüs salgını sonrası dayanışma ağlarının örgütlenmesi ve yayılmasında büyük bir artış yaşandığı görülmektedir. Şüphesiz bu durum bu alana ilişkin halkın artan ihtiyacının bir göstergesidir.

Ayrıca basitçe herhangi bir konuya özgülünen herhangi bir dayanışma ağı hızla siyasallaşmaktadır. Belediyelerin bile dayanışma kampanyaları ya da iktidar dışında halka ulaştırılmaya çalışılan bir hizmet merkezi iktidar tarafından engellenmektedir. Bu yaşananlar ve dahası, örneğin; ekoloji, kooperatif gibi alanlara özgülünen hak arama örgütlenmeleri de dayanışma ağlarında olduğu gibi merkezi devlet politikasına tam ters hareket ettikleri için hızla siyasallaşmaktadır.

Bu açıdan yazının giriş bölümünde ve ikinci bölümündeki tartışmaların dayanışma ağları üzerinden örgütlenmesi ve böylece politik hedeflerine ulaşabilmeleri olanaklı görünmektedir.

Toparlarsak, 2020 1 Mayıs'ı, koronavirüs salgınının da etkisiyle içerisine yeni tipteki örgütlenmeleri ve yapısal değişimleri alarak kendine özgü bir hal alacaktır. 1 Mayıs çalışmalarımızda bu farklılıkları yakalayabildiğimiz ölçüde başarıya ulaşabiliriz.